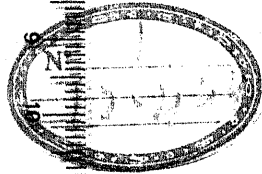

B-7472

MICHA
ELI TARCHANIO
TAMARVLLI
CONSTAN
INOPO
LITA
NI
EPGRAMMATA
ET
HYMNI.

Faint, illegible text or markings within a rectangular border, possibly a library or archival stamp.

B-7472

MICHA

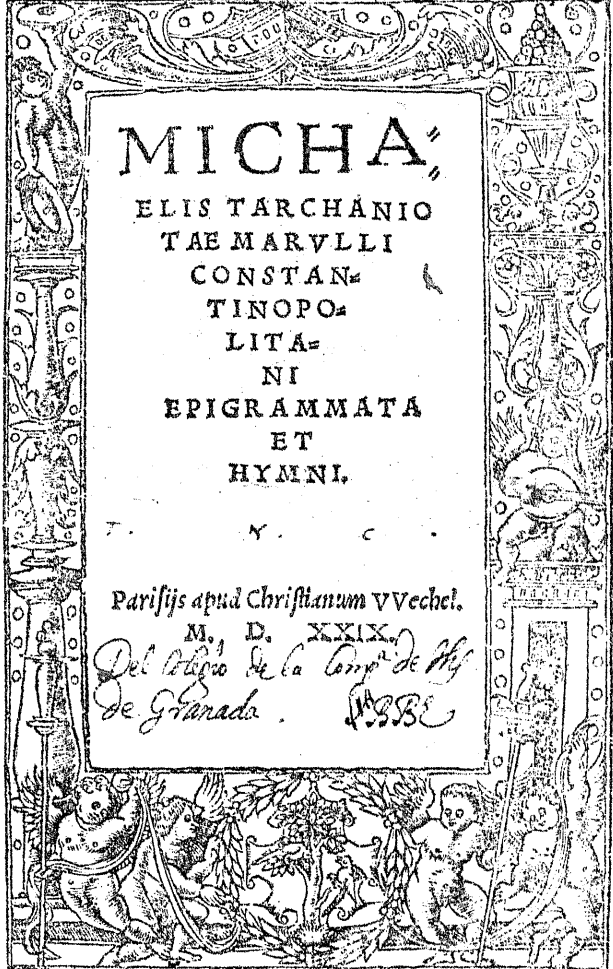
ELIS TARCHANIO
TAE MARVLLI
CONSTAN-
TINOPO-
LITA-
NI
EPIGRAMMATA
ET
HYMNI.

T. Y. C.

Parisijs apud Christianum VVechel.

M. D. XXIX.

*Del Catálogo de la Comp^a de Hys
de Granada. BSB*

BEATI RHENANI AD LECTOREM

ἢ πρὸς ἀντιοχίαν.

Si Marullus Constantinopolitanus,
optime lector, ad epigrammaticos
hymnographosque poetas, quos equi
amator et as tulit, proxime accesserit,
ut Petrus Crinitus non vulgaris do-

ctrinae uir, immo Gellius nostri temporis alter hūc &
Pontanum commendans, utrumq; in suo genere absolu-
tum esse tradat, eosq; pro optimis exemplis & ueluti
decora atque illustra ueustatis monumenta (quā cū
cōtendūt) a doctis agnoscā, nō est tamen cur omnia in
eo in discriminatim amplectaris. Nam cum ad effingē-
dam antiq; uitam totum se contulisset poetica fabula
menta ubique sectatus est, usque adeo, ut prouidentia
opt. max. dei in has inferiores res abnuere uideatur,
deorumque μεγακλήτην τὸς ἐμὸν statuere. Ad haec poē-
tico more narrantur. Pluris autem a te fiāt que Ioan.
Franciscus Pius opere peculiari de prouisoria dei
uirtute sanctissime scripsit. Verum quis nō graui cor-
dolio statim afficietur lachrymasq; affatim emittet,
qui aspexerit Marullum neglecta illa Menā dri sentē-
tia ὑπὲρ εὐσεβείας καὶ ἀλλὰ καὶ μάθου, in pro-
phanis ingenij periculum facientem, nominis sui im-
mortalitatem ad posteros transmisisse. Quod, si in sa-
cris praestitisset, certe mihi & ijs qui Christiana pieta-
ti bene uolunt, longe gratior foret. Cum enim eiusmo-
di nugae legimus Siquis gerris uaniores, nullus fere
praeter

recte iudi-
cat,

praeter uerborum phaleras inde profectus emanat. At
ē sacris tersiori eloquio descriptis, & morum & lin-
guae ornamentum expectatur. Proinde suauis lector,
cum haec & similia legeris, apem imitare, quae hinc in-
de uagabunda suo conueniens operi colligit, reliquē
uolare sinit: & (quod omnium maxime uelim) uita pro-
bitatem cum eruditione copulato. V A L E.

Symphorianus truncellus Lugdunensis ad
Petrum donian carmen.

Mantua doctiloquum non tollat ad astra Maronem,

Naso gemat, plores dectae Catulle neam.

Naso legendus erat si non foret ipse Marullus:

In modico quantus tempore fugit honos.

Ergo age pierios sumas de fonte liquores,

Te pudeat stultum praetrixisse diem.

Eiusdem ad Zoilum phalaecium carmen.

Tantum zoile cur noces Marullo,

Quem tu plus oculis amare debes

Toto pectore & internis medullis?

Qui dicteria promit haud molesta

Et blandos uarios sales lepores.

An te candidulam necare famam

Tandem posse putas tuis loquelis?

Aut quae te mala mens mouet miselle

Vt talem uelis excitare rixam?

In te tela parant nouem sorores

Et Phoebus pater & ferus Cupido:

Et blandos uarios sales
lepores

A ij

Quis

Quis pro te deus? an seuera Pallas
Quæ doctos colit & fouet poëtas?
O rem ridiculam & magis iocosam.

Eiusdem ad eundem distichon.

Lasäui queres fuerit cur carminis author:
Carmine lasäuus, mente pudicus erat.

Τελος.

MICHAELIS TARCHANIOTAE
Marulli Constantinopolitani Epigrammaton
ad Laurentium Medicen, Petri Frä-
cisa filium, Liber
primus.

Inter mille neas, duriq; in-
commoda Martis,
Quis putet Aonias posse
iuuare deas?
Hic quoq; Laure iuuat, per-
q; arma ensesq; secūtur:
Militia comites nec pudet
esse meæ.

Quæque manus ferrum, posito fert ense libellos:
Et placet, & musis est sine dulcè nihil.
Sed tamen his studijs debetur lassa senectus:
Interea certe sudor uterque deat.
Tu modo diuerso gladios dum stringimus orbe,
Hoc tibi sinceri pignus amoris habe.

Ad Neeram.

Salue nequitia meæ Neera,
Mi passercule, mi albe turturille,
Meum mel, mea suauitas, meum cor,
Meum suauiolum, mei lepores.
Tène uiuere ego queam relicta?
Tène ego sine regna? te sine aurum?
Aut messes Arabum uelim beatas?

A iij

O prius

O prius percam ipse, regna, & aurum.

De Neera.

Inuenta nuper neruum cum tenderet acrem,

Obstupuit uisa uictus amor domina.

Sensit leta suas uires, oculos que retorfit

Dum fugiat, uentis oclor ille fugit.

Sed dum forte fugit, plena occidere pharetræ:

Deuicti spoliū quas tulit illa dei.

Induiturq; humerum, pariterque hominēsque deosq;

Vna ferit, uictus errat inermis amor.

Ad Falconem.

Ingrate falco, & crimen alitum omnium,

Quascunq; mollis aura subleuat solo,

Cœlumque pennis nubila & tranant suis,

Ac regna sola, cœlitum & uident domos.

Quis te repente tantus inuasit furor?

Tam mite regis perpeti ut nolles iugum,

Qui te tam amabat, uirgo q̄ puppas solet.

Nondum mariti uirgo quæ sedit sinu,

Nec ad iugales deiecit lumen facæs.

An nesciebas regis longas manus?

Insulse, ineptæ, perfide, ignaue, impie,

Cuus opera huc rex toto, & huc uagus die,

Vix nocte multa lassulus redit domum.

AD Paulum Tarchanioten.

Quid me Paule tuis uocibus eneas?

Non dijs, non Veneri placet,

Quæ curis lachrymas mītib; ingerit.

Nec

Nec fas est posito iugo,

Oblitum dominae uiuere, & ignium,

Quem tactum semel improbus

Miris uersat amor seuitia modis.

Tu cui maior inest uigor,

Et mens desidia non patiens male,

Artes, & patrium decus

Tutanda, & titulos suscipe Achaicos.

Nos contra tenues, sine

Assueto dominae seruitio premi.

Contentos placito sinu,

Inter nequitas mutuaq; oscula

Turpem caniciem pati.

Mortui pro patria

Tu quicumque uirum uacuo tot milia in aruo

Cernis ab hirsutis dilaceranda feris,

Desine mirari, patrij est hoc moris, honestam

Pugnando mortem querere, non tumultum.

Ad Antonium principem

Salernitanum.

Querite Mœonidem musæ, redit alter Achilles

Querite Peliden, Mœonides remeat.

Hic erit, & magnum referat qui solus Homerum,

Et renouet Phibij fortia facta ducis.

Vos modo scelias annos, & candida uita

Tempora tam raris dotibus apta date.

Epitaph. Theodori Gaze.

Hic Gazes iacet, & gaze Sophia addita mater:

A iij

Alterutrum

Alterutrū quoniā mors rapere haud potuit.

Ad Franciscum Scalam.

Scala delitium tui Marulli,

Et ueri columen, decusq; amoris,

Quis te, quis deus huc uenire iussit?

Solutum ad ueterem tuum sodalem,

Qui solus Calabris misellus oris,

Eiectus patria, sodalibusq;

Vni qui mala patriæ leuabant,

Flendo tempora conterit maligna?

O diem nitidum: quis huc quis inquam

Venturum mihi Scala te putaret?

Venisti tamen ô amice, nec te

Tam longa labor est uia moratus.

En cape oscula tam diu cupita,

Amplexus cape tam diu negatos,

Fruamur pariter die beato.

Qui scis crastina quid minetur horæ

Ad Maximilianum

Cesarem.

Si quis opum largus, si quis uirtutis alumnus,

Si quis sinceræ cultor amicitie:

Si quisquam dubia fati sublimior aura,

Si quis fortunam qui facit ipse sibi:

Si quis Marte ferox, si quis post arma benignus,

Si quis qui quod habet, hoc habet ille bonis:

Si quis possessor fidei, probitatis, honesti,

Ne uiuam, si non tu mihi Cæsar hic es.

pulschru
epigramma

Dido in Amulo.

Tu qui me casusq; meos in imagine parua

Aspicias, & digito tristia fata refers,

Vera hæc effigies, nex uera est, hospes Elissæ

Sed non uera necis causa, pudendus amor.

Nec mihi phryx noauit, nec eni phryga nouimus ulli,

Cura sed antiqui casta tenaxque tori.

Quam ne coniugio Lybici uolare tyranni

Cogeret, hæc occidi fortiter usa manu.

At uos ô uates, si sunt hæc premia laudi,

Que feret inæsti foemina adulteri?

Ad Antonium principem

Salernum.

Das gemmas aurumq; ego do tibi carmina tantum:

Sed bona si fuerint carmina, plus ego do.

Ad Neeram.

Sic me blanda tui Neera ocelli,

Sic candentia colla, sic patens frons,

Sic pares minio genæ perurunt,

Ex quo uisa mihi, & simul cupita es:

Vt ni me lachrymæ rigent perennes,

Totus in tenues eam fauillas.

Sic rursus lachrymæ rigant perennes,

Ex quo uisa mihi & simul cupita es:

Vt ni blanda tui Neera ocelli,

Ni candentia colla, ni patens frons,

Ni pares minio genæ perurant,

Totus in riuos eam liquores.

O uitam miseram, et cito caducam.
 Epitaphium Germani Caesaris.
 Parce hospes tumulto, Caesar Germanicus hic sum;
 Sepe etiam ignotis ipse dedi requiem.
 Quod si quem tituli nihil huius gratia tangit,
 At moueat patria fraude quod hic iaceo.
 Sed iaceo quamuis non uitæ, at plenus honorum:
 Hoc uno ingratus quod genui patriæ.
 Testata est mores lachrymis plebesque, patresque,
 Hæc sunt sancti iudicia ingenij.
 Epitaphium uituli et asellæ.
 Mœrenda Vitulus, atque Asella coniuges,
 Qui morte præuenti mala, nec ille Bos,
 Nec illa quiuit emori Asina, hoc ex suis
 Sibi bonis sumpsere quod uides soli.
 De poetis latinis.
 Amor Tibullo, Mars tibi Maro debet.
 Terentio, soccus leuis.
 Cothurnus, olim nemini satis multum.
 Horatio, satyra et chelys.
 Natura magni uersibus Lucretij
 Lepore Museo illitis.
 Epigramma cultum, teste Rhallo adhuc nulli.
 Docto Catullo, syllabæ.
 Nos si quis inter cæteros locat uates,
 Onerat, quam honorat uerius.
 In Mancinum.
 Effigiem quæris, nec uis Mancine poetam

Quid nisi quod comedit nil statua, hic comedit.
 Ad Neeram.
 Sic istos oculos tuos Neera
 Auertis, quoties perire me uis,
 Tanquam perdere non queas tuendo.
 Sed tu ne peream times beatus.
 Ne time: ah miser ah miser peribo.
 Sed hoc tam miserum (ut putas) perire,
 Tuo seruitio magis beatum est.
 De Nape.
 Quod Sappho aonijs decima est soror addita musis,
 Inter Pieridas negligit esse Nape.
 Miraturque pati scelus hoc cœlestia corda,
 Et sanctum impuro carmine nectar emi.
 Vsq; adeo ne intacta Nape? nil spurcius imò est.
 Sed certe uati filiola obijcitur.
 Epi. Francisci Sfortiæ.
 Si genus audieris, spernes, mirabere gesta.
 Illud fortunæ est, hoc opus ingenij.
 Ad Neeram.
 Has uiolas, atque hæc tibi candida lilia mitto.
 Legi hodie uiolas, candida lilia heri.
 Lilia, ut instantis monearis uirgo senectæ,
 Tam cito quæ lapsis marcida sunt folijs.
 Illæ: ut uere suo doceant uer carpere uitæ,
 Inuida quod miseris tam breue Parca dedit.
 Quod si tarda uenis, non uer breue, non uiolas, sed
 (Proh

Quid

(Proh facinus) sentes cana, rubosq; metes.
 De morte Iani fratris.
 Per Scythiam, Bessosq; feros, per tela, per hostes
 Riphæo uenio tristis ab usq; gelu:
 Scilicet exequias tibi producturus inanes,
 Fraternalis unus ne carcas lachrymis:
 Teq; peregrina frater tellure iacentem,
 Et tua sparsurus fletibus ossa meis.
 Quandoquidem post tot casus patrieq; domusque
 (Tanquam hoc exempto nil noauisset adhuc)
 Te quoque fors inuisa mihi dulcissime frater
 Abstulit, elysium misit & ante diem.
 Ne foret aut fletus qui solaretur acerbos,
 Iungeret aut lachrymis fratris, & ipse suas.
 Heu miserande puer quæ te mihi fata tulerunt?
 Cui miseram linquis frater adempte domum?
 Tu mea post patriam turbasti pectora solus,
 Omnia sunt tecum uota sepulta mea.
 Omnia tecum unâ tumulto conduntur in isto:
 Frater abest, fratrem quæso uenire iube.
 Cur sine me Elysiæ foelix spatia sub umbra?
 Inter honoratos nobilis umbra patres?
 Occurrunt Graijq; atau, proauique Latini:
 Frater abest, fratrem quæso uenire iube.
 Hic tibi pallentes uiolas legit, alter amomum,
 Narcissum hic, uernas porrigit ille rosas:
 Attolluntque solo, charisq; amplexibus hærent:
 Frater abest, fratrem quæso uenire iube.

Interea

Interea quoniam sic fata inimica tulerunt,
 Nec mihi te licuit posse cadente mori,
 Accipe quos habeo lugubria munera fletus:
 Aeternumque mea frater aue lachrymæ.
 Ad Laur. Petri francisci.
 Quod solus bone Laure adamas, ornâsque poetas
 Nil mirum est, solus carmine digna facis.
 Epitaphium Deiphyles.
 Deiphyle iacet hic, prima intercepta iuuenta,
 Et sæcli & sexus gloria rara sui.
 Quæ dum uita fuit, superos ipsamque tonantem
 Torserat, in ferno nunc mouet arma Ioui.
 Ad Accium sincerum.
 Acci non ego tela, non ego enses,
 Non incendia, pestilentiasue,
 Non minas uereor ferociorum,
 Non hymbres, mare, turbines, procellas,
 Non quæcunq; alijs solent nocere,
 Quæ cuncta unius æstimamus aßis:
 Verum tristius his malum, puella est,
 Quæ me cum libuit potest neccare.
 De Leucothoë.
 Odit Leucothoë, sed quo plus odit, ego illum
 Plus pereo: quid si non ita acerba foret?
 Blanda minus poterat: hoc in me callida uidit
 Et fugit, inuitam quo magis ipse uelim.
 Epitaph. Michaelis tarchanio=
 tæ aui materni.

Parce

Parce hospes, cinerésque pios ne læde profanus.
 Sine scis, castis hæc loca sola patent.
 Nec te priuata moueat q̄ claudor in urna:
 Hæc quoque fortuna, non mea cura fuit.
 Longe hospes, longe tamen erras, si mea credis
 Nomina, in exiguo tota reposita solo.
 Quæq; tot ob patriam pugnando uulnera passus,
 In cineres mecum uersa abiisse leues.
 Atque uitam ob patriam tantum, nec dicerer hospes
 Cum patria, & natis oppetijse tribus.
 Quos ego suprema comites hortatus in hora,
 Vincere dum nequeo, cum patria perij.

Ad Neeram.

Rogas que mea uita sit Neera?
 Qualem scilicet ipsa das amanti est.
 Infœlix, misera, inquires, molesta:
 Aut si triste magis potest quid esse.
 Hæc est quam mihi das Neera uitam.
 Qui dicis comites? dolor, querelæ,
 Lamentatio, lachrymæ perennes,
 Langor, anxietas, amaritudo:
 Aut si triste magis potest quid esse.
 Hos tu das comites Neera uitæ.

De Ant. prinape saler.

Olim rogatus quid sibi relinqueret
 Tam multa qui cuiuis daret,
 Hoc inquit ipsum Antonius si quid dedi:
 Nam cætera haud puto mea,

*pulchrum
 in laudem
 liberalitatis.*

De

De Xysto.

Senferat Ausoniã uix dum bene foedere iungi,
 Cum perij Xystus dixit, & interijt.

De Thra sybulo.

Cum fugeret ciuem cuius deuictus ut hostem,
 In patriam sceleris conscius ipse sui:
 State uiri, Thra sybulus ait, uictoria uestra est:
 Nec mihi, sed uobis uicimus & patriæ.
 Dixit, per mediõsque ruens ensesq; uirosque,
 Parcendum passim ciuibus ingeminat.

Ad Antonium petrutium

Quis sit Petruti ut si quis est mihi uisus,
 Si quem saluto, si cui manum porxi,
 Caputue moui, protinus mare, & montes,
 Aut si quid usq; est impudentius iactent,
 Et se patronos offerant uel inuito.
 Idem rogati certa postulat cum res;
 Mirantur unde tam audiant nouum nomen:
 Nec iam Marullum, uerba nec sua agnoscat.
 Homines crepitui quàm simillimi uentris:
 Pontanus illos ut meus bene appellat.
 Tu solus à me cultus unica, quicquid
 Nec polliceris, uana nec mihi iactas.
 At cum uidetur postulare res, ultro
 Imples parentis munus: atq; agis mecum
 Non ut patronum, sed pium ut decet patrem.
 Nimirum amasque solus, & tibi constas.

Epitaphium Albinæ.

Hic

Hic Albin a iacet: sed non tamen hic iacet una
 Albina, hoc Veneris non tulit ipse puer.
 Sed tela atq; arcus, pharetræq; cupidinis arma,
 Quique fuit mollis semper in ore decor.
 Spargite humum folijs, uerno nec parcite flori.
 Hæc quoq; que cinis est, flos modo uernus erat.
 In superbientem.

Cum fœlix, regnòque potens uideare paterno,
 Inq; dies crescat gloria honòrque magi,
 Nec tua maiorum titulis concedat imago,
 Et facile ex animo sit tibi cuncta fore:
 Fastidire tamen uictos miseròsque caucio,
 Et tua fortune regna minora puta.

Ad Alexandrum cortesium.

Commendo tibi Cortesi Spauum
 Ipsum non secus ac tuum Marullum.
 Namque est nobilis atque litteratus:
 Et, nisi manifesta pernegamus,
 Urbanus, facilis, uenustulusque.
 Si me diligis (ut facis) Soauum
 Ipsum dilige, ama, fove, adiuuaq;
 Dignus est (mibi credito) Soauus
 Et sodalitis tuo, et fauore.

Epitaph. Simonette uestutiae.

Si lachrymis decoranda nouis generosa puella est,
 Hæc una est lachrymis condecoranda nouis.
 Sin de flere nefas tam rare funera uite,
 Hæc eadem siccis una adeunda genis.

De

De suo amore.

Lactor, dispereo, crucior, trahor huc miser atq; huc,
 Ipse ego iam quis sim nescio, nec ubi sim.
 Tot simul insidijs premor undiq; , prob dolor, in me
 Scuitia Cypris dat documenta suæ.
 Scuitia documēta suæ dat, ego hanc tamen unam
 Depereo, utq; nocet, sic libet usq; sequi.
 Qua si quis miserum solam me liberet horam,
 Hic mihi sit Phœbo doctior et melior.

De Amore et Mercurio.

Forte Ioui dum iactat amor sua tela, deorum
 Nuncius ex humero surripuit pharetram.
 Sensit amor fraudes, et mēne ignaue laceffis?
 Cuius aut mentem surripui toties.

Epitaph. Philippi Marulli aui paterni.

Siste hospes, atq; hæc uerba si placet, lege.
 Neq; enim rogamus nisi lubentem quempiam.
 Ego Philippus hic Marullus contegor.
 Posuit superstes filius Manilius,
 Vxorq; Thomæ, hoc satis cætera alij.
 De Marullo proloqui ulterius nefas.

In Posthumum.

Scribis, agis, recitas semper noua Posthume, qd nî?
 Posthume crede mihi quicquid agis, nouus es.

Ad Martiam bocontiam.

Cum sit acidaliæ facies, arte sq; Mineruæ,
 Et Latonigenæ pectora casta deæ:
 Cur tibi Mars tribuit speciosum Martia nomen?

B

An

An contra quòd me tam fera bella facis?
 Bella facis, faciasq; licet, tibi debita seruit
 Mens tamen, & duros seruiet ad cineres.
 Quòd si quis misero post funera sensus amori est,
 Tunc quoq; amet uultus offesa forma tuos.
 Epitaphium Pholoes.
 Hic choreæ, cantusq; iacent, Veneresq; iociq;
 Vnius neq; enim est hic tumulus Pholoes.
 Nam simul ac decimum necdum bene uenit ad annū,
 Protinus & raris annumerata fuit.
 Mille illam petiere proci, sed mille repulsis,
 Maluit in uiduo casta iacere toro:
 Tædarūq; expers sine coniuge degere uitam,
 Libera perpetuo nec dare colla iugo.
 Atque ita reſte breui, uelòque ornata sacerdos
 Virgineos intrat non diuturna focos.
 Risit amor Claralem habitum, mentemque puellæ,
 Et leuiter, nostra est hæc quoque miles ait.
 Nec longum, ardet inops mentis, uiltasque perosa,
 Sedit sub mænni conspicienda cauis.
 Et tamen antiquusq; rigor, & nescia amorum
 Rusticitas, animo pristina ut ante fuit.
 Non illam rixæ, non lenia murmura amantum
 Iuuerunt, medio non uaga lingua ioco.
 Non partes egitue suas, lassataq; sepe
 Immo to miserum corpore cepit onus.
 Donec rugosa uultus mutante senecta,
 Villis amatori uisa grauisq; suo est.

Tum

Tum demum faciem, & formæ mala damna caducæ
 Conqueri & auxilium querere ab arte nouum.
 Et modo compositum blanda latus arte mouere,
 Sæpe iocis tardos sollicitare uiros.
 Nunc pariter digitisq; loqui, nutuque fideli,
 Verbaque de tacitis mutua ferre notis.
 Interdum insano Veneris cogente furore,
 Cum iam flamma tegi non satis apta foret,
 Dulcia concentu modulari carmina blando,
 Et placida captos ducere ab arte animos.
 Aut matronalem uerbis mollire rigorem,
 Et precibus castas sollicitare nurus.
 Aut iam mutatos animis cõiungere amantes,
 Duraque mellita flectere corda prece.
 Quæ dum dulcis anus curat (proh tristia fata,)
 Ante diem nigrum per styga fecit iter.
 Flens tamen, ut flentes se circumspexit amicos,
 Tot defecturo iam dedit ore sonos.
 Eripior, sed uos dum lux breuis ista, caute
 Ne quis iners uita tempus abire sinat.
 Dixit, & in tenues mæs agra euauit auras,
 Fleuerunt Charites funera, fleuit amor.
 Vade anus egregia, tibi uer, tibi annama surgant,
 Et crescat tumulo spica aliſſa tuo.

De Venere & Vulcano

Mæſta Venus rapti casum plorabat Adonis,

B ij

F æſtãq;

Factūq; fulminei uulnera dente suis.
Sensit, & indignans quid fies dea? mulciber inquit,
Non habet in Martem ius, uiolentus aper.

Ad Accium sincerum
Miraris Acci cur tacet Linus, patrem
Mater Nape non prodidit.

Ad Auitam.
Quid frustra toties necas rogando,
Nec firmum tibi Auita, nec fidelem?
Contentum solito perire amore.
Non sum cui placeant simul trecentæ:
Non ego cupio hanc, & hanc, & illam.
Primus ardor & ultimus Neera est.
Tu si quid tibi Auita cordis usq; est,
Si me audis, eadem roga uolentem,
Optantemque, libet rogare quando.
Nos uri sine mutuis fauillis.
Nam miserrimum amare non amantem est.

Ad Anto. Princ. Saler.
Quod regni, q; opum, largi q; nominis heres,
Fortunæ Antoni non leue munus habes.
At q; perpetui auctor generosus honesti es
Ingenuo debes quicquid id ingenio.

De Ia. Quarto apiano.
Quartum rogabam Leucopheam mutuatam,
Donauit ille Cocina.
Non inquam adeo beatus est uates tuus:
Nec tam ipse respondit miser.

At cur rogavi quam daret, non crederet?

Quod nec dii ait, credant mihi
O digna Quarte uox tuis uirtutibus.
Notanda cunctis seculis:

Qui uim deorum principes sequi mones,
Quorum uicem inter nos gerunt.

Consolatio ad Andream matthæum aquan-
nium de morte Iulij patris.
Nuncia fama patris ad nos peruenit adæpti,
Protinus & lachrymas uisa nouare meas.
Nec tua tam, fateor, q; me mala publica tangunt,
Et subit Hesperij stenda ruina soli.
Occidit Ausonidum uir nulli laude secundus,
siue uelis belli, seu magis arte togæ.
Ille dies primum metuendos reddidit hostes,
Et occidit Latiae gloria multæ.
Vidi ego confusas peditumq; equitūq; cateruas
Rorantes oculos uix bene tollere humo.
Et modo militiam, modo deplorare latinum
Nomen, & erepti iura, fidemque ducis.
Et uoluisse mori, nec te fortissime Iuli
Amisso, uilem continuisse animam.
Quid tibi nunc tot pulsi hostes, tot moenia profunt
Diruta? quid titulis fulta superba domus?
Quid Ligurum deuictæ acies? quid Gallica signæ
Partaq; pugnaci gloria raræ manu?
Non minus in festos medius deprensus in hostes,
Dum tibi turpe putas cedere mille uiris,

At

B iij Occidit,

hoc est in
 pu. videt
 n. negare
 divina pre
 videntiam
 ac deū nō
 curare q̄ ho
 minā sunt
 sed vi fati
 omnia frahi

Occidis,heu titulis sēui accessurus Achumi.
 Me miserum quantum nex dedit una mali.
 At pia pro patria,pro dijs,arisq; tuendis,
 Indueras latium dux caput arma tibi.
 Vltioresq; deos iurata in bella trahebas,
 Si modo sunt curæ iūsque piūmq; deis.
 Sed neq; fas,neq; iura deos mortalia tāgunt,
 Et rapit arbitrio fors fera cuncta suo.
 Nam quid prisca fides inuit,pictasq; pelafgos?
 Nempe iacent nullo damna leuante deo.
 Aspice Byzanti quondam gratissima diuis
 Mœnia,Romane no bile gentis opus.
 Hæc quoq; iam pridem hostili data præda furori est,
 Solaque de tanta gloria gente manet.
 Viuit honos,uiuunt benefacta,uirūque labores.
 Et fuget hostiles fama,decusq; rogos.
 Sic tua longinquum late diffusa per æuum,
 Nomina per gentes fama loquetur anus.
 Certatimque canent docti tua gesta poëte,
 Factaque erunt populis,dictaque nota tua.
 Hic uerus uirtutis honos,hæc digna laborum
 Præmia,magnanimis iure petenda uiris.
 Parcite præclarum funus uiolare querendo.
 Hostibus eueniant funera lenta meis.
 Hostibus eueniat molli tabescere lecto,
 Amplexus inter scemineosque mori.
 Arma uiros,cadēsque decent,quid tempora uitæ,
 Natalēsque uiri connumerare iuuat?

Sat

Sat uixit,si quem uitæ non poenitet actæ,
 Laudibus et fama longa petenda dies.
 Nil magis est certum summa mortalibus hora.
 Serius,aut citius una terenda uia est.
 Quid fraudare iuuat momento temporis æuum?
 Sera licet,nunquam est sera,futura dies.
 Optima pars uitæ supremo ex funere pendet,
 Fœlix cuiuscunq; est fas bene posse mori.
 Quod si quis casusque hominum,seriēque laboris
 Cogitet,et uitæ tot mala damna breuis,
 Iam primos mecum ille ortus,non ultima flenda
 Tempora,mortali sentiet esse uiro.
 Debita naturæ mors est,quid pectora planctu
 Concutis?inuidiam parce mouere deis.
 Parce precor Matthee,modūque impone dolori.
 Ingenium luctus dedecet istu tuum.
 At non sic Tynichusque senex,Spartanāque natū
 Fleuit,eris molli mollior ipse nurus?
 Si tibi consultum non is,at consule fratri,
 Consule amicitijs,coniugioque tuo.
 Aspice qui populi,quis te circumspiciat ordo,
 Imposita est humeris sarāna quanta tuis.
 Sume animos,nec te uesano trade dolori,
 Et populis tandem da sua iura tuis.
 Da populis sua iura tuis,terrisque beatus
 Viue diu,meruit quæ pater,astra tenet.
 Ad Næeram.

Non tot Attica mella,littus algas,

B iij

Montes

Montes robora, uer habet colores,
 Non tot tristis hyems riget pruinis,
 Autumnus grauidis tumet racemis,
 Non tot spicula Mediæ pharetris,
 Non tot signa micant tacente nocte,
 Non tot æquora pisabus nata iur,
 Non aër tot aues habet serenus.
 Non tot oæano mouentur undæ,
 Non tantus numerus lybissæ arenæ,
 Quot suspiria, quot Neera, pro te
 Væsanos patior die dolores.

De Euphrosyneæ.

Quicquid agit, ueneres agit Euphrosyneæ, sed hæc me,
 Dispercam si non disperimunt ueneres.
 Nam quoties uideo, toties et pectus, et ipsum
 Cor filet, et totus desidio ac pereco.

Ad Gemmam.

Qui dedit Aiad, Theside, Protefilao,
 Ille dedit nomen lucida Gemma tibi.
 Tam neque fulgidior, neque te formosior ulla est,
 Quæque hominum possit corda mouere magis.
 Iure igitur gemma es, q. si tibi displicet illud,
 Dum dea, uel Pallas, uel magis esto Venus.

Epitaphium Euphrosyne
 nes tarchaniotæ
 matris.

Quæ nam hoc in tumulo tegitur matrona: uenustas.
 Ille pudicitiam dixerat, hæc eadem est.

Quod

Quod genus? Inachidi, generis fortuna? beata,
 Sed cecidit patria deficiente sua.
 Quis torus? unus, et hæc felix sine lite, Marulli
 An mater? seno pignore sciat auum.
 Quæ uita? in tenebris, quæ causa indigna doloris?
 Occasus patriæ, seruitiumq; graue.
 Equem cum patria luxit? fratresque, patremque,
 Sed quas felices diceret esse animas.
 Felices nimirum animæ: sed enim hæc quoque felix,
 Fœmina tam rari pectoris in patriam.

De Neera.

Viderat intactam nuper Venus alma, Neeram,
 Et puero, cessant quid tua spicula, ait?
 Cui deus humenteis lachrymis decicctus ocellos,
 Spicula ait mater quæ tenet illa refers.

Ad sodales

Laure, compater, Aluli, Elisi, Eli,
 Parde Phosphore, Rhalle, Zenobi, Acæ,
 Pontane, unanimi mei sodales:
 Quam bene est mihi cum mea Thalia,
 Quam necum bene rursus est Thaliæ:
 Ambo dulciculi, uenustuli ambo,
 Ambo lusibus erudituli iisdem,
 Iisdem moribus educatuli ambo,
 Fortunæ pariter malignæ utrique
 Quam neuter tamen æstimat aballi.
 Ut qui me uidet, hanc putet uidere.
 Ad Mamilium Rhallum.

Fœnerat

Foenerat, & leuis Endymion tibi Rhalle uidetur.

Crede mihi nimis est hic homo Rhalle grauis.

De Mnestheo.

Matrem rogatus faceret, an patrem pluris,

Iphicrate satus nobili.

Matrem inquit: hæc enim Atticum edidit, Graecus

Quem uoluerat Thracem pater.

Epitaphium L. Crassi Neapolitani.

Lustrabas dum uita fuit uagus aduena terras:

Scilicet antiquæ Crasse memor patriæ.

Nunc functus uitæq; hominumq; laboribus ægris,

Protinus in ueram rursus abis patriam.

Ad Neeram.

Iuravi fore me tuum perenne,

Per me, per caput hoc, per hos ocellos,

Qui te disperiere contuendo,

Per quod plurima cor tulit dolenda.

Hæc inquis mea sunt, tua ista sunt o.

At arte lachrymæ meæ Neera,

1. per quas Quas iuro fore me tuum perenne.

De amore.

Quis puer hic? Veneris: plenæ q̄ causa pharetræ est?

Non bene prouisus, certa q̄ arma mouet.

Cur sine ueste deus? simplex puer odit opertum.

Vnde puer & pueros q̄ faciunt ipse senes.

Quis pennas humeris dedit? inconstantia, quare

Nulla deo frons est: signa inimicæ fugit.

Quæ fors eripuit lucem? immoderata libido,

Cur

Cur macies? uigilis cura, dolorque facit.

Quis cecum preit? ebrietas, sopor, ocia, luxus.

Qui comites? rixæ, bella, odia, opprobrium.

Qui caelo dignati? homines, quæ causa coëgit?

Mittor autore est credita culpa deo.

Hæu curuum genus, & ueri corda in sa: quò ius

Fasque? scelus miseri si scelere abluimus.

De Neera.

Mutatum uisa Phorcinide credite Phineum.

Res antiqua, tamen teste probata suo est.

Nec iam uana putet ueterum miracula quisquam,

Ipse ego cum uisa dirigeam domina.

Mens tamen, & ueteris remanent in andia mentis,

Sic etiam Niobe flet lapis in Siplyo.

Ad Neeram

Puella mure delictior Scythæ,

Folij ue serici comis,

Vel educata rure pestano rosa,

Vel anseris pluma leui:

Eademq; duris dura cautibus magis,

Quas tundit Hybernum mare,

Cum nubilosis Aphricus pennis grauis,

Sæuit Ligustico sinu:

Remitte cor si quis pudor mihi meum,

Quod mille cepisti dolis

Dum nunc ocello dulcæ subrides nigro,

Nunc frôte spem certa facis.

Quòd nunc habes in uinalis quasi Syrum,

Aut

pulchrum

Aut comparatum Sarmatam.
 Verum remitte dura non ultra tuum,
 Iam enim rogat melior sibi.
 Quæ nos ocellis diligit suis magis,
 Neq; hoc, neq; illud imputat.
 An tu putabas salicet firmum tibi,
 Tot barbare affectum modis?
 Quanquam beati centies, & amplius,
 Si quos tenaci compede,
 Quæ prima uix dum puberes iunxit fides,
 Eadem extulit pios senes.
 Ad Quintilianum.
 Quod nimium castus liber est, nimiumque pudicus
 Displicet, ingenium Quintiliane probas.
 Gratulor ingenio quantum finis, heus age, sed dici
 Cur tibi non adeo carmina casta placent?
 Casta placent Phœbo, castissima turba sororum est.
 Casta pios uates Pieriosque decent.
 Nos quoq; casta mouent, quis distamus ab illis,
 Et uetat ingenuus uerba inhonesta pudor.
 Tu licet huc Mars sumq; feras, doctumque Catullum,
 Et quoscunque alios Martia Roma legit:
 Non tamen efficies, ut Phrynæ scribere malim,
 Quam tibi uel turba Laodamia tue.
 Et tamen hæc possunt Phrynæ quoque grata uideri.
 Illa, nisi Phrynæ displicitura palam est.
 Sit procul a nobis obscæna licentia scripti,
 Ludimus innocuæ carmina mentis opus.

Vtq;

Vtque nec arma uirum, nec magni orientia cœli
 Signa, nec immensum mundi aperimus opus:
 Quid pluat, unde homines, quæ uis maria inficit alta,
 An deus, an manes, an Phlegethōtis aquæ:
 Sic iuuat in tenui, legem seruare pudori,
 Et quæ non facimus dicere facta, pudet.
 Sit satis auratos crines laudare Næræ.
 Sit satis in duram multa queri dominam.
 Et facere iratum seuo conuitia amori,
 Nec nisi de Scythia credere rupe satum.
 Cætera Thespiadæ prohibet chorus, hæc ego, Phœbus
 Annuit, & sanctis ora rigauit aquis.
 Ad Manilium rhallum.
 Non uides uerno uariata flore
 Tectæ non postes uiola reuinctos?
 Stat coronatis uiridis iuuentus
 Mixta puellis,
 Concinunt maias pueri Kalendas,
 Conantunt senes bene feriat.
 Omnis exultat locus, omnis ætas
 Læta renidet.
 Ipse reiectis humero capillis,
 Candet in palla crocea Cupido.
 Acer & plena iaculis pharetra,
 Acer & arca.
 Et modo huc arcum uoluitans, & illuc
 Nestit optatus iuuenum choreas.
 Artibus notis alimenta primo

Dum

Dum parat igni.
 Nunc puellaris medius aterus
 Illius flauum caput, illiusque
 Comit, & uultus, oculisq; letum
 Addit honorem.
 Mitte uesanos bone Rhalle questus.
 Iam sat indultum patriæ ruina est.
 Nunc uocat lusus, positisque curis
 Blanda uoluptas.
 Quid dies omneis miseri querendo
 Perdimus dati breue tempus aui?
 Sat mala leti quoq; sorte, cœlum hoc
 Hausimus olim.
 Profer huc cadum puer Hyle trimum
 Cedat & mœror procul, & dolores.
 Tota nimirum Genio mihiq;ue
 Fulserit hæc lux.

Finis Primi Libri.

Cum

Vm tot uasa, aurum, uestes fortuna
 ministrat,
 Hæc dare Laure tibi maxima stul-
 tia est.

Cur igitur uati dices, mea carmina

mitto.

Nempe dare est aliud, & celebrare aliud.

Ad Neeram.

Ignitos quoties tuos ocellos
 In me uicta moues, repente qualis
 Cera defluit impotente flamma,
 Aut nix uere nouo calente sole,
 Totis artibus effluo, nec ulla
 Pars nostri subitis uacat fauillis.
 Tum qualis tenerum caput reflectens
 Succumbit rosa uerna, liliūmue,
 Quod dono cupide datum puellæ
 Furtiuus latuit diu papillis,
 Ad terram genibus feror remissis.
 Nec mens est mihi, nec color superstes.
 Et iam nox oculis oberrat atra,
 Donec uix gelida reflectus unda,
 Ut quod uulturio iecur resurgit,
 Assuetis redeam ignibus cremandus.

De Pasiphaë.

Cum male formosum sequeretur in auia taurum,
 Sic Venerem contra Cnosia quæta feram est.

Si mihi

Si mihi bos fuerat dea uir te dante futurus,
Cur non insanae Prætidos ora dabas?

Ad Neeram.

Suauiolum inuita rapio dum casta Neera,
Imprudens uestris liqui animam in labijs.
Exanimusque diu, cum nec per se ipsa rediret,
Et mora letalis quantulacunq; foret,
Misi cor questitum animam, sed cor quoq; bladis
Captum oculis, nunquam deinde mihi redijt.
Quod nisi suauio, flammam quoque casta Neera
Hauissem, quæ me sustinet exanimum,
Ille dies misero mihi cre. e supremus amanti
Luxisset, rapui cum tibi suauiolum.

De Maximiliano Cæsare.

Rex legum, iurisque dator, placidaq; quietis
Cæperat hostili peratus arma dolo:
Iamque truces bello Morinos concusserat acri,
Et dederat famulas Tabula uictus aquas.
Cum subito fractosque animi, ueniamq; preces,
Non tulit ulterius mens generosa uiri.
Inq; fidem, & ueteris accepit fœdera pacis.
Nil ultra uictis quod dare posset erat.
Querenti hostilem gentem cur perdere nollet:
Retulit, ut uictis parcere sæpe queam.

De Fortitudine Lacæne.

Mater Lacæna conspiciata filium,
Relicta inermem parmula,

Progressa

Progressa contra, traicit ferro latus,
Super necatum his increpans:

Abi hinc, morere, non digna me proles, abi
Mentite patriam & genus.

Epitaphium Auræ.

Quenâ hæc pompa? Auræ: quis circû plâctus? amorû.

Quæ tam lugubri ueste adoperta? charis.

Vnde rogas? fracti struxere apidinis aras.

Quis simul indigno qui iacet igne? decor.

Hæu sortem miserandam hominû, quò fastus inanis?

Delicias æui tam breuis hora tulit.

Ad Neeram.

Quo te depereo magis magisq;

Odisi magis, & magis Neera:

Nec te noster amor mouet, precésque,

Nec uides fieri tuo periculo,

Quam neam mihi salicet minaris.

Non, non sum meus amplius Neera.

Vt iam dispeream tuus peribo.

Ad Antonium principem saler.

Tanta tua est probitas, cor, uirtus, gratia formæ,

Vt credam Curium, Nestora, Achillea, Hylam.

Nec tñ aut Curius quod tu, nec Nestor, Hylæsue est.

Quiq; suis uictor Hæctora traxit equis.

Sic modo par unus auctis, ex omnibus unum

Nõ potes (ut cupias) deligere ipse parem.

Ad Posthumum.

Et sapiens, & amans uis idem Posthume haberi,

C

Posthume

Posthume uis idem desipere, & sapere.

Epi. Roberti sancto seuerini principis saler.
Tū ne hic Roberte es? tē ne hęc tegit urna sepulchrum?

An tantum fatis de te etiā licuit?

Teum arma, & pacis, tecum splendorque decusque

Viuit, & ex ipso funere maior adest.

Scilicet hęc una est laudum mensura tuarum,

Par tibi, par meritis sola reperta tuis.

Ad Neeram.

Donec liber eram Neera, nec sic

Tota mollibus hęseras medullis,

Et centum simul hinc, & hinc petebant,

Ipsum quę poterant Iouem mouere,

Vixi carior omnibus medullis,

Nisi iam hoc quoq; denegas, tuisque

Qui nunc sic miserum necant ocellis.

Eheu tunc ubi factus iste? ubi ira?

Et uultus? oculique seuiētes?

Vbi cor prece nescium moueri?

Nunc captum semel artibus Neera,

Cum nulla amplius est fugę potestas,

Cogis ah decies perire in hora.

Nec quicquid miseret mei doloris,

Nam quod me refram? quis ah, quis cheu,

Eiectum alterius sinu petisset?

Quis o adiuet? unde opem rogabo?

Quis pręsto mihi erit Neera? si tu

Queris perdere, quę beate debes?

Epit

Epit. Lucię phœbes.

Luębas superis mea Lucię lucida phœbe,

At nunc Persephone tertia regna tenes.

Ad Aeglen.

Solliatus si quis uisus, tibi displicet Aegle.

Segnior indigni nomen amantis habet.

Hic quia non queritur, ficti simulator amoris

Ille dolet, fame causa maligna tue est.

Qui non magna dedit formosę munera, auarus.

Displicet hic donis, muneribusque suis.

Non tot crede mihi Proteus mutatur in ora.

Hei mihi quę placeam ne prius emoriar.

De Cæubo.

Dum uota supplex suscipit Ioui optimo,

Vultuq; recto fundit ad cœlum preces:

Deos quiete nec finit frui sua.

Oculum reposcens Cæubus nepotulo,

Volantis ipse stercore e summo alitis

Vtroque capitur, nunc suo demum malo

Edoctus, optimum Iouem, atque omneis deos

Cœlo reliquit, & sibi non amplius

Ipsi precatur, quos prius nepotulo.

Ad Franciscam Ninum Senensem.

Quid mirare unos non uno tempore uultus?

Nec mea tam multis pectora uicta malis?

Turpe est arbitrio rerum Franciscę moueri,

C ij

Atq;

epicureū est.

Atq; animum dominæ supposuisse rotæ,
 Exiliq; malis ratione perdere uitæ,
 Et sinere incertis æta perire bona.
 Non ego uel primus patior, uel talia solus:
 Sæpe premit magnos ista ruina uiros.
 Utque parum foelix, certe sine crimine dicor:
 Turpior est damno culpa pudenda suo.
 Sic pius Aeneas, sic Teucer fugerat olim,
 Et tamen in media uixit uterque fuga.
 Nec puduit nimio linguam mouisse Læo,
 Et madidam fertis implicuisse comam.
 O quoties mæstos uerbis solatus amicos,
 Miscuit hæc dictis ille, uel ille suis:
 Dum licet & fas est uigilares pellite curas,
 O mihi non uana cognita corda fide.
 Nec uos aut moueant pelagiq; uiaq; labores,
 Aut tægat patrij rustica cura soli.
 Quicquid ubique, uiris patria est: nec gloria uobis
 Tempora, desidia perdere cara graui.
 Iam quota pars rerum superat: piget ante laborum
 Vltima perpeffos, si leuiora premunt.
 His quoq; finis erit, nec uos sperate perennẽ
 Tam leuis in toto quæ uolat orbe dea.
 Dixit, & ingenti largus se proluit auro,
 Insequitur plausu cætera turba frequens.
 Dulciâque apposito celebrat cõiuiua Baccho,
 Cõrque deo, curas dissoluuntque graues.
 Quamuis uictus erat, quamuis miserandus & hosti,
 Squallidus

Squallidus impexis hirta per ora comis,
 Carnifices Mariusq; manus & terruit hoste,
 Victus & est uicti uictor ab ore ducis.
 Nec mendicato domita Carthagine pane,
 Magnani mi cædit spiritus ille uiri.
 Nos quoq; si magnis fas est cõponere parua,
 Omnia quis placida mente tulisse uetat?
 Si lachrymis redimi posset, si patria questu
 Arguerer, si nõ illa redẽpta foret.
 Nunc ea cõditio gemitu est, ea lex data nostro
 Vtilis ut nulli sit, noceatque mihi.
 Sparge puer uiolas & candida lilia, cessas?
 Lenia foecunda funde phalerna manu.
 Ite procul cura in somnes, procul ite labores:
 Quantumcũq; mali, si patiare, leue est.
 Mortui pro patri:
 Inachij spes una soli bis dena uiawr
 Milia, in hoc tumulto cũ patria tegimur.
 Dum natosque, patresque, larem, patriâq; tuemur,
 Imperio, & ducis Tarchanij obsequimur.
 Nam rex indignus patriâ qui protegat armis,
 Turpiter, & regnum fugerat & patriâ.
 De Ioue & Amore.
 La sauum iratus pater obiurgabat amorem.
 Huic amor, Europen quis pater orbis habet?
 Ad Amorem.
 Cum tot tela die proterue spargas,
 Tot figas sine fine, & hic & illic,

Inſenſus pariter uiris, deisq̄:
 Nec unq̄ manus impotens quieſcat,
 Quis tot ſpicula? tot puer furenti
 Leithales tibi ſufficit ſagittas?
 Cum tot æthera queſtibus fatigēs,
 Tot ſpargas lachrymas & hic & illie
 Inſenſus pariter uiris, deisq̄,
 Nec unq̄ madidæ genæ ſereſcant,
 Quis ſuſpiria crebra? quis dolenti
 Tam longas tibi ſufficit querelas?
 At tu nec mihi tela, dum Neera eſt,
 Nec curas tibi crede de futuras,

Ad Ia. Quartum appianum.

Miraris quid mœſta dies, quid turbidus æther,
 Cur regat obſcuris nubibus ora dies:
 Inabuitq̄; freta ſubitis nox atra procellis,
 Et querulum toto marmur in orbe ſonat:
 Digreſſu dāt ſigna tuo, procul omen abeſto,
 Teque dolent patria tam procul ire tua.
 Hinc liquet & fratri, & populo mēs quæ ſit, & urbi
 Ipſa abitu cum ſint mota elementa tuo.

In Cenſorium.

Cenſorius q̄ ipſe nil agit prorſus,
 Quod optimo non iure debeat carpi
 Reprendit unumquēq̄; ſiue quis nutit,
 Seu quis tacet, ſeu ridet, ore ſeu mœſto eſt
 Reprendit ille, ſiue quis dedit quicq̄,
 Siue accipit quis, ſeu timētue, ſperātue,

Seu

Seu quis ſedet, ſeu quis deambulāt, ſeu quis
 Quodcumq̄; qualecūq̄; qualitercumque,
 Vbiq̄; agit reprehendit: id homini eſt moris,
 Si mos uocari tam euidentis furor poſſit.
 Atqui ſi is eſſet hic nouus Cato noſter,
 Quem continentis optimus tenor uitæ
 Sanctique pigra tollerent humo mores,
 Tamen reprehendentem uſq̄; quaq̄; quis ferret?
 Nunc impudicus, helluo, uorax, mango,
 Inſulſus, aleo, improbus, ſalax, leno,
 Cynedulorum peſimum omnium ſulcrum:
 Bonos malosque iudicat ſui oblitus.
 O antè nullis cognitum ne ſas ſæclis.

Epitaph. Iulij Aquaniui.

Quam bene pro patria Iuli cadis inclyte, ſi non
 Tecum etiam in ſœlix concideret patria.

De Phyllide.

Dixerat immitem Vencrem modo Phyllide raptā
 Acius, inuidiam quaſierātque deæ.
 Huic amor immitem quam ſles temerarie dicis.
 Namq̄; eadem Phyllis quæ mea mater erat.

In Linum.

Cum poſſis Line contiære, ſcribis,
 Et tibi ueniam petis ſubinde,
 Tanquam durior inſacetiorque,
 Et ſcriptor modo factus ex colono.
 Scriptorem Line te nouum ſciebam,
 Nunc primum ſcō teſte te colonum.

C iij

Ad

Ad Petram.

Et Petra es mea lux, & uere petra uocaris,
 Et peream si quo nomine digna alio es.
 Non tam quod parium certas euincere marmor,
 Et facies cœli rara uidetur opus,
 Attritisque nitet corpus magis æquore saxis,
 Littore quæ primo casta puella legit:
 Quam quia caucasæas uincunt tua pectora cautes,
 Et quoscumq; uides saxea signa facis.
 Et tamen hic etiam uæ sana incendia durant.
 Me miserum cinerem hoc, non facere est lapidæ.

Ad Accium Sincerum.

Acci quid piperi negas acullos?
 Quid scombri merueres quid siluris?
 Quare non sinis hunc, & hunc, & illum,
 Quid uis euomere improbum, in facetum.
 Et thuri dare, oliuulisque uestant?
 Rara rara uis est bonus poëta.
 Nec omnes tibi possumus placere.
 An nescis Bauiosq; Meuiosq;?
 Omni tempore Cesios habemus.
 Hæc licentia pessimis poëtis.
 Iam pridem uctus hoc genus ueneni est,
 An tu scilicet hos pati recusas,
 Quos Maro tulit, & tulit Catullus?
 De Iubileo Antonij
 Petrutij.

Quæ modo per terras & lœga per æquora uecti
 Querebant

Querebant lassos foemina uirque pede,
 Ante fores sceleris quicumq; piacula sumant,
 Nec labor, admissi poenituisse sat est.
 Hoc quoq; diuini prestat tibi cura Petrutij,
 O foelix tanto Parthenopea uiro.
 Alexander magnus
 in Sacrilegum
 Dure quid angusto tumulatum subtrahis auro?
 Hoc unum domino terra subacta dedit.
 De Lau. Medice Petri
 Franâsci filio.
 De puero quodam Lauro certasse feruntur
 Mercurius, Mauors, Iuno, Minerva, Venus.
 Iuno dat imperium, Pallas cor, Cypria formam,
 Mars animos, Maia filius, ingenium.
 Stant Phœbi arbitrio, Diâctinnæ Testiâdumque.
 Hic uero maior lis alia exoritur.
 Delius hunc sibi uult, artes largitur honoras.
 Pleetra deæ, castum casta Diana animû.
 Iupiter his aderat, communem censet habendum.
 Hoc uno auertit iurgia consilio.
 Nequa tamē solidi puero pars deesset honesti
 Ipse pater diuum ius dedit, ipse piuum.
 De fortitudine
 Byzantiæ
 Senferat exanimum mater Byzantia natum,
 Forte facit patrijs dum sua sacra deis.
 Vniusque dolor totam concusserat urbem

Atq;

Atq; erat in luctu uir, mulierq; nouo.
 Illa immota diu, postquam stata sacra peregit,
 Respicit aduerso pectore uulnus hians,
 Impositumque suis iuuenem quæ gesserat armis,
 Et madida hostili tela manusque necæ.
 Mox nec scissa comam mater, nec territa casu
 Fœmina, fortuna celsior ipsa sua,
 Nate ait egregium patriæ per secula nomen,
 Quam non degeneri funere nate iacēs.
 Agnosco quæ sæpe mihi promittere sœtus,
 Oraque adhuc hosti pene tremenda tuo.
 Nunc demum peperisse iuuat: dolor omnis abesto.
 Nunq̄ ego te nato non bene mater ero.

Ad Musas.

Castâ picriæ cohors puellæ
 Quæ Pindi iuga, quæ tenetis Hæmî,
 Et quæ dulcibus Aonum uiretis,
 Permessô premittis comam madentem,
 Tûque ô quæ Cnidon incolis Paphûq;
 Piscoso dea procreata ponto,
 Quam circumsiliunt iocûsque, amorque
 Et paas Charitis comis decentes,
 Cum per Idalium, Cithæaque alta
 Aut Colchos Amathunthâ ue, Eriôs ue,
 Exerces fœales leuis choreas,
 Vos ô uos toties deæ uocate,
 Quarum muneris est honor canendi,
 Fronde cingite myrtea capillum,

Et

Et Chelidate, Lesbiumque plectrum:
 Ac me dente nigro rapas Ora
 Ereptum media locatè Cirrha
 Unde Seribus audiarque Hiberis.

Ad Neeram.

Hæc mandata tibi mitto formosa Neera
 Quæ cuperem præsens aptius ipse loqui.
 Sed tamen interea dum mens assuescat amanti:
 Et fiunt iusta mollia corda præcæ:
 Candida signatis peraratur littera uerbis,
 Et peragit nostras consæda charta uias.
 Tu modo deposita rugæ grauitate molestæ,
 Quicquid id ingenua perlege fronte precor.
 Perlege, sic fœueat castis Venus aurea uotis,
 Sic præabus referas uberiora tuis.
 Non ego uirginum uento temerare cubile,
 Nec formosa magis, q̄ mihi casta places.
 Dum potuit tantum Lucretia bella uideri,
 Quem aperet formæ munere nemo fuit.
 Quid Danaën fecit nisi turris abenea caram?
 Nempe q̄ hic magno uisa pudica Ioui est.
 Nec bene eras formosa, tamen pia cura mariti
 Scis tibi quot dederit Penelopea procos.
 O quoties aliquis faciem culpauit, at illi
 Hæsit in attonito pectore casta fides.
 O quoties dixit fœlicem coniuge Vllysem,
 Cum foret in toto non bonus ore color.
 Tu licet hinc oculis facias, hinc uulnera uultu,

Crede

Crede mihi sola es quod proba, sola capis.
 Rustica dos nimium est simplex in uirgine forma,
 Digna uel aeternis sit licet illa deis.
 Sed tamen et castis sunt quae censura remittit,
 Vlla nec ingenuas lex uetat esse nurus.
 Utque procax male grata animis, sic rustica laedit,
 Sit procul, o procul hinc altera et illa mihi.
 Forsitan inultas decuit rigor iste Sabinas,
 Cum pauit patrias consul et uxor oues.
 Deque paludigenis surgebat curia cannis,
 Illice praetori dante sedile nouo.
 Nos melius sequimur nostri bona commoda saeculi,
 Et facilem populum non nisi leta iuuant.
 Nupta tamen si qua est duro male iuncta marito,
 Arbitrio uiuat coniugis illa sui.
 Illa domi lateat fufis addicta seueris,
 Iussa uerecundis abstineatque tocis.
 Quis ferat ocurso sperati coniugis agram?
 Dissidio facies conuenit ista graui.
 Tyndaridem phrygius uiolentam uiderit hospes,
 In patriam uidua limthea puppe dabit.
 Ah nimium simplex, ne dicam stulta puella,
 Si qua supercilij dote placere studet.
 Quid quae amor le sus pharetraque arcumque resumit
 Et queritur, questu quae modo leta fuit.
 Parcite tormentis iuuenum gaudere puella,
 Parcite, habet magnos iusta querela deos.
 Ne blandas ridete preces, neu spernite fletus,

Neu

Ne uigeat nostris ingenuisse malis.
 Et quoties aliquis flendus succurrit amator,
 Parcere Anaxarete dicite acerba monet.
 Atque utinam moneat sic, ut persuadeat illa,
 Nec meus ex omni parte laboret amor.
 Sed furit interea fax intima ad ossa medullis,
 Qualis in Aethnaeo uix solet esse iugo.
 Nunc ego Rhiphaeas uellem calcare pruinas,
 Nunc gelidum Tanaim pectore habere meo.
 Nunc succos, ferrumque pati, sensuque minutus
 Stare procelloso littore truncus iners.
 An grauis hic etiam fortunae iniuria seuit,
 Nequando misero non sit acerba mihi?
 Vix bene adhuc fueram matris rude semen in aluo,
 Cum graue seruitium patria uicta subit.
 Ipse pater Dime regnis eiectus auitis,
 Cogitur Iliadae quaerere tectum Remi:
 Hic ubi pierio quamuis nutritus in antro,
 Mille tuli raram damna habitura fidem.
 Iamque nigrescebant prima lanugine mala,
 Iunctaque erat lustris altera bruma tribus.
 Cum fato rapiente, uagus Scythiamque per alta
 Aufceror, et gelidi per loca uasta Getae.
 Quid referam interea pelagique, uiaque labores?
 Et toties strictis in mea fata manus?
 Maternosque rogos? miserandaque funera fratris?
 Funera non illo tempore agenda mihi.
 Omnia quae tulimus constanti corde, nec inter

Tot

Tot mala, mens animis concidit ipsa suis.
 At cedit, ut semel est arca male saucia amoris.
 Fallimur, an facies est amor ista mihi?
 Ista mihi certe est facies amor, inq; pudicis
 Vultibus, & tenero qui stat in ore decor.
 Nec Colchos regit, atq; Cypron, sed conditus in vis
 Sensibus, in uacuo pectore regna tenet.
 Ista arcus cilia, ex istis sunt spicula ocellis:
 Feruida pupuræ quid nisi flamma genæ?
 O decus, ô nostri rarissima gloria sæcli.
 O desiderijs unica cura meis.
 His ego quid mirum si sum tibi uictus ab armis,
 Pars quota de numero uincere digna fuit.
 Sed tamen arbitrium uitæq; habuisse, necisq;
 Est satis, ulterior conuenit ira feris.
 Non ego dedignor dominæ seruire potenti.
 O ubi libertas nunc prior illa iacet?
 Et uitare sui certus graue nomen amanti.
 Si qua homini res est certa, uetante deo.
 Victus opem precor extremam, miserere precantis,
 Non sum qui percam dignus amore tui.
 Quod nisi graugene sordet tibi tæda mariti,
 Non equidem coniunx dissimulandus ero.
 Prima olim sine more fuit, sine legibus ætas,
 Quam rudis antiqui, tã male gnara sui.
 Inq; feris syluis populus uiuebat agrestis
 Glande abum, molles cespite dante toros.
 In nucibus pecudes, nucibus armenta notabant,

Rarus

Rarus adhuc digitos qui numeraret, erat.
 Prima rudes hominum formauit Græcia mentes
 Eloquij blandis uiribus usa sui.
 Prima caua circumuallauit moenia fossa,
 Prima uagis patriam certaq; tecta dedit.
 Prima artes commenta bonas, hac uita magistra
 Edidicit leges, hac data iura pati.
 Hac duce, cælestes diuum conscendimus arces,
 Hac duce naturæ sancta adaperita uia est.
 Quid quod priscorum repetas si facta parentum,
 Hac quoq; qua nata es Inachis ora fuit.
 Nam quid ego Ethruscos memorem, pubemq; sabinã,
 Et quæ pars olim Græciæ maior erat.
 Ipsa caput rerum quondam pulcherrima Roma,
 Certa fides, Graijs condita gaudet auis.
 Nec te terruerit peregrini nomen inane,
 Crede mihi nulla est terra aliena uiro.
 Et quanquam mihi regna & opes fortuna paternas
 Abstulit, est proprio sanguine partus honos.
 Diuitiæq; animo frugi, & satis ampla domi res,
 Si qua uelit parto mens moderata frui.
 Quid quod siue animi petitur constantia certi,
 Siue magis simplex & sine fraude fides,
 Seu bello manus apta, bonæ seu pectora paci,
 Tempus ad hoc, nullos de generamus auos.
 Nam genus, & ueterum præconia nota parentum,
 Vix ausim nostris annumerare bonis.
 Et tamen est aliquid proauos habuisse Marullos,

Quos

Quos toties tulerit Martia Roma duces.
 Scilicet est olim uis rerum in semine certa,
 Et referunt animos singula quæq; patri.
 Nec leporem canis Aemathius, timidâ ue columbam,
 Notus Hyperboreo falco sub axe creat.
 Nam tua q; supplexq; petam connubia, & ultro,
 Non ideo nostrum sperne superba torum.
 Me quoque nobilitum nata petiere uirorum.
 Dignæ opibus, facie dignæ, atausque peti.
 Et nunc cum dicar sine te non uiuere posse,
 Inuenies cupiat quæ tamen esse mea.
 Sed uetat hoc, decor iste tuus, mellitâque uerba,
 Et magis alpina pectora cana niue.
 Quæq; micant passos subter bona colla capillos.
 Quale sub aurata candet ebur statua.
 Hoc uetat, Idaliusq; puer, materq; Dione,
 Et qui iam pridem me tibi donat hymen.
 Tu modo tot contra diuos pugnare puella
 Desine, non tutum est cedere nolle deis.
 Tôtque meis olim tandem exorata querelis
 Coniugis in caros labere Nympha sinus.
 Sed nimium properas dices cum messis in herba est,
 Me miserum, properat nemo in amore satis.
 Crede mihi, nō est meus hic qui torpeat ignis,
 Nam potes ex uultu tu quoq; nosse meo.
 Cum nunc ora rubor subitus notat, & modo rursum
 Pallet purpureo sanguine assa cutis.
 Et nunc desinimus medijs sermonibus, & nunc

Mœsta

Mœsta repentinas aggrauat unda genus.
 Quod nisi q̄ primum misero succurris amori,
 Auxilio frustra postmodo lenta uenis.
 Si tamen est mora cur placeat, dum ciuicus ensis
 Seuit, & ulteriores exatât ira manus:
 Nec fas in tanto rerum patriæq; periclo est,
 Coniugis ciui posse uacare nouis:
 At potes interea uerbis lenire dolorem,
 Multâque colloquio demere damna tuo:
 Solariq; animum, & præsens releuare iacentem,
 Si ne scis, pietas coniugis ista probæ est.
 Tunc ego iurabo sanctissima numina diuûm,
 Numina non ullo tempore læsa mihi.
 Neque meis dictis astringam in fœdera quæuis,
 Parte sit ut nulla non rata nostra fides.
 Tunc tibi dictatis faciam sponsalia uerbis,
 Et te consulta uir tibi iuris ero.
 Tu modo si quis amor nostri, si pectore cura est,
 Parce mora cōiunx perdere uelle uirum.
 In Libellum infacetum.
 Salue nec lepidò libelle uersu,
 Nec lingua facili, nec ore docto,
 Nec sana satis eruditione,
 Missa longior eloquente magni,
 Nec rudi melior poëta, & ipso
 Infacetior infaceto agello.
 Ten putat rogo quispiam disertum?
 Tu te infers numero peritiorum?

D

Et

Et cessas miser emori Marulle?

Ad Marcum barbum card. sancti marci.

Creta, Asia, Illyricum, Libye, Germania, parthus

Multorum ut nomen sic quoq; præda uirum est.

At spes, atq; metus, incertaq; gaudia rerum

Concedunt animis non nisi Marce tuis.

Hæc est, hæc uirtute tua uictoria digna,

Quæ te fortune Marce facit dominum.

Ad Barabam.

Et Venus est uxor, et tu claudusque faberq;

Si dederis Martem, Mulciber es Baraba.

Epitaphium Manlij

Marulli patris.

Flens primum has auras hausi puer, omine diro:

Flebilis erepta uita fuit patria.

Nunc quoque flens morior, ne quid non flebile restet.

Hæc est humani conditio generis.

De Venere et Maximiliano

Cesare.

Dum neque graduum, neque uult dimittere Adonyn,

Diuersiq; unam Marsq; puerq; trahunt,

Incidit in mentem Caesar: tunc profilit amens

Cypris, et hic nobis dixit utrumq; dabit.

Dixit, et iniectis hederæ de more lærtis,

Mille dat amplexus, oscula mille uiro.

At Mars uincor ait, sed certe uincor ab illo,

Armatum uinci qui prius edocuit.

Epitaphi.

Epitaph. Alcini infantis.

Alcinus hic iacuo: moesti posuere parentes:

Hoc precium uitæ est, atq; puerperij.

Ad Nearam.

Moris erat sceptris teneras arcere puellas,

Et mollem curis exonerare animum:

Nec uel consilio, rebûsue admittere agendis,

Sed tantum lanis esse putare satus:

Multarûq; (nefas) uitium scelerauerat omneis,

Nec nisi naturæ fœmina crimen erat.

At nunc tantus honos nuribus, reuerentiã tanta est,

Tanta pudiciæ, consiliq; fides,

Vt iam nemo sibi, mulieri speret ademptum,

Et cædat uictus pene uirilis honos:

Blanda nec incertos suspendant uota parentes,

Cum sat iam matri sit peperisse hominem.

Sic quas tot uitia, et tam longum infecerat æuum

Vnius laus et gloria condecorat.

Ad Nearam.

Vesanos quoties tibi furores,

Atque igneis paro, quos moues, referte,

Et quantus deus ossibus pererrat,

Qui me nocte die necat Neera,

Et uox, et sonus, et parata uerba

Desunt tum mihi, linguaque ipsa torpet,

Et uix suslineor genu labante:

Mœrent pectora, perq; membra passim,

Perq; artus, fluor it repente salsus,

D ij

Et

Et diem subite occupant tenebrae,
Nec quicquam nisi lachrymae supersunt,
Quae muta quoque opem precantur una.

De Venere.

Aurea mulciberum nato Venus arma rogabat,
Immemor huic nato facta sit unde parens.
Ingemuit deus inuiso sub nomine, et illi
Cur non Anchise diua rogas potius?

De Saladino.

Littore dum phario prima Saladinus in alga
Barbara deuicto castra oriente locat,
Venit adulatix regum comes unica turba,
E quibus ut lingua promptior unus erat,
Nunc domitam Aegypti iactat, nunc littora rubra
Fractaque pugnaci Gallica saeptra manu,
Ostentatque uirum duris tot milia in armis,
Et iubet hinc uires aestimet ipse suas.
Scilicet hinc ille, atque adeo ex hac insit arena,
Quae te semiustum littore magne tenet.

Epitaph. Federici Vrbinatis.

Inuictus potui nisi mors uicisset haberi:
Haec quoque non uicit, sed potius soluit.

Ad Neeram.

Cum tu candida sis magis ligustro,
Quis genas minio Neera tinxit?
Quis labella tibi notauit ostro?
Vnde sunt capiti aurei capilli?
Quis supercilij nigravit arcum?

Quis

Quis facies oalis dedit potentes?
O quies animi laboriosa.
O labor nimium mihi quiete.
O amarities petita uotis.
Qua mori sine amem uolens, lubensque.

In Casarianum.

Quod tibi tam multus Caesar dictator in ore est
Ignosco, laudas uir bone quem sequeris.
At Cato non hastam, non dictatoria regna,
Non probat infamem consulem adulterijs.
Non tot opes uentre aut patrimonia pene uorata,
Non edicta foro lata, nocente manu:
Non fas unius uersum ambitione, ne fasque,
Non casus tantarum urbium avaritia:
Non Bibulo toto factum nil consule in anno,
Non pro diuitijs tot patriae, aera data.
Miramur tamen arma uiri, miramur acumen,
Rex quoque miratus tabuit haec eadem.

De Morte Orphei.

Orphea dum miseranda parens tumularet adeptum,
Tactaque melliflui cerneret ora uiri,
At tu nate facis dixit praeconia diuis,
Quid nisi damnatus fulmine et Enceladus?

De Amore.

Spreuerat Idalium rerum plebs indiga numen,
Iamque puer Veneris cesserat urbe, fame.
Ergo boues iungit curuoque innixus aratro,
Pinguia ruricola suscitatur arua modo.

D iij Semina

Semina restabat terræ dare, semina dantem
 Non expectatis obruit auster aquis.
 Ille iræ impatiens, agedum omnia Iuppiter inquit
 Sterne, neca, enecto tu boue taurus eris.

Ad Neram.

Quod leuis ima pedum uerrit uestigia crinis,
 Quod sedet in niueo discolor ore rubor,
 Quod colla et parium uincencia pectora marmor,
 Quod dens getuli nobile dentis opus,
 Quod digni imperio uultus, quod tantus honoræ
 Frontis honos, paphiæ quod labra uerna rosæ,
 Quod micat urbanus generoso risus ocello,
 Quod quicquid dicis, seu facis omne deat,
 Adde genus, regesque atauos, fratresque patremque
 Et congesta deum regnaque opesque manu:
 Non tamen ista tuæ fuerint præconia laudis:
 Sunt maiora quibus lux mea rara uenis:
 Ingenium, sollersque animi prudentia rerum,
 Pectoraque in tenera uirgine digna uirg.
 Et decor, et probitas contra tua sæcula et artes,
 Fessaque uirgineis Calliopea choris.
 Fortunata animi tot dotibus: hæc bona uera,
 Hæc tui sunt, fatis cætera dona breuis.

Ad Patriam.

Terrarum ocelle patria, ocelle gentium,
 Quascumq; curru eburneo
 Laboriosa metiens iter rote,
 Lucis creator sol uidet;

Quam

Quam te cadauer flebile aspicio miser,
 Vix ipse adhuc credens mihi,
 Oculis uidere cœlitum tantum ne fas.
 O miserum et infœlix genus,
 Quod decedit fortuna gentis pristina?
 Tu ne illa domina gentium?
 Quam tot tyranni, tot duces, tot oppida,
 Tot nationes effere.
 Ab usq; bactris, ultimisque Gadibus,
 Flexo precabantur genus
 Iam iam nihil non fragile sub cœlo, nihil
 Non percaducum gentibus.
 Sors cuncta uersat æque, et impotens heras,
 Nullo beata termino:
 Nec fas, piunque fontibus fatis moram
 Affert, et instabili rote.
 Fœlix tamen, quæ morte sensu perdit,
 Semel deos passa es graues,
 Infanda casus damna nec sentis tui.
 O surda mors præantibus.
 An tu quoq; iræ quos premunt deum fugis?
 Ne quis refugio ultra locus:
 I, dura, uade, fuge, tamen lachryme, et dolor
 Quos tu reusas finient.

Finis Secundi Libri.

D iij

LIBRARY

MICHAELIS TARCHANIOTAE
Marulli Constantinopolitani Epigramma
maton ad Laurentium Medicen
Petri Francisci filium liber
Tertius.

Vod tua longinquum diffundo nomi-
na in eum,
Et sine te crescit pagina nulla
mihi,
Non hoc tu nobis debes bone Laure,
sed etas.

Postera, & exemplis secla renata tuis.
Maſte uir ingenio, quem nil nisi uiuida uirtus
Tangit, & ex uero gloria uera bono.
De Liuore & Neera.

Dum nuper nitidos Neare ocellos,
Spectat semianimis dolore liuor,
Et nunc purpureas genas puella
Miratur, modo tortulos capillos,
Modo colla, manus modo nitentes,
Modo brachiolum, laertulosq;
Modo compositum latus decenter,
Modo artus scythicis pares prunis,
Modo os nectare dulcius, modo illa
Que me disperimunt perita uerba:
Ad me uersus ut aeger assidebam
Quem dixit laqueum mihi paraſset.

Si tibi magis haec foret benigna.
Ad Maximilianum
Caesarem.

Qualiter in medio tuta rate nauita portu
Hesternae adhuc hyemis memor,
Nunc intexta cauae uosfigat pinea puppis
Modo carinam examinat,
Nunc ligat antennis, nunc collocaſt ordine remos,
Oculisque luſtrat ſingula,
Non aliter q̄ si rapiens aquora uentis
Iam nunc minax hiet fretum:
Et quauis poſitum placidus mare ſpondeat aer,
Hic ſe procellae preparat.
Sic ubi fortune uindex grauis aſpra per arma
Tutus es patrium deus:
Totque dolos contra ſola uirtute renixus,
Regnare docuiſti deos.
Poſt patriam larga donatam ubicunque quiete
Vnnoſque tandem non graues,
Atq; hinc exutos atq; illinc ſinibus hoſtes,
Dotale qua regnum patet,
Ipſe tamen duris aptas accommoda bellis,
Ciues Caſar excitas,
Et nunc per ludum exploras aptiſſima quondam
Robora, duellis fortibus.
Nunc pulchre accendis patriam uirtutis amore
Poſtis merenti praemijs.
Ciuiſesque manus longa aſſuetudine firmas,

Qua maius in terris nihil.
 Prouidus & sapiens uitare instantia bella
 Bellis parato robore.
 Macte pater merito patriæ uirtutibus istis,
 Quo sospite omnibus est bene.

De Alexandra Scala Baritho
 Iomei Scala filia.

Auxerat Aonias Sappho dea facta sorores,
 Et poteras numero cedere Roma nouo,
 Dulcia cum Scæ miratus carmina Apollo
 Dixit habes numerum tu quoq; Roma tuum.

De Demetrio Chalcondylo.

Dum uer hymettium diu
 Nequicquid apis querit uaga,
 In os sacrum Chalcondyli,
 Et labra suauiflua incidens,
 Heus inquit æquales bonæ
 Huc huc adeste sedule,
 Matrem uidetis Attida.

Homerus.

Vane quid affectas patriam mihi dicere terram?
 Metirisq; hominum conditione deos?
 Nō me Smyrna creat, non me Colophonia tellus,
 Non Pylos, æquoreis non Chios ista minis,
 Non Ithacæ, prænobile equis non argos alendis,
 Non quæ de domine nomine dicta deæ est.
 Non Salamis, non clara suo Rhodos aurea Phæbo,
 Aut Ius, aut pharij fertilis ora soli.

Mortalis

Mortalis sunt ista uiri: me lucidus æther
 Parturit, enatum terra fretumque colunt.

Ad Io. Picum.

Pice delitiæ nouem sororum,
 Qui secreta patrū recludis antra,
 Et nouissima comparando primis,
 Cogis tam uarios idem sonare,
 Quid me uersiculis tuis læcæsis?
 Nunc uuluis nitidæ meæ puellæ,
 Nunc mirantibus aureos capillos,
 Et quæ non tua sunt sacæste colla:
 An q; diuitijs tumes paternis,
 Atque ista tetrica tua Minerua
 In nostros tibi ius putas amores?
 Atqui non ita: nam seros per enses,
 Et meum latus hæc tibi petenda est.
 Quod ni desinis esse iam molestus,
 Et tandem scæleris piget cupiti,
 Non cum nescio quo Platone faxo
 Et testis hominum solo fauillis,
 Sed mecum tibi senties agi rem,
 Qui uerbis nequeam tribus moueri:

De Laodamia & Protefilio.

Dum fugit amplexus euanida coniugis umbra,
 Osculaque ab stygijs usq; petita uadis
 Quò sine me inquit amans? non est ratis ima puellis
 Clausa, satis satis ô sola relicta semel.
 Dixit, & in medijs subito collapsa querelis

Magnanimo

Magnanimo comes it Laodamia uiro.

Ad Gemman.

Quòd facias nil, gemma, tuus mihi questus Haletes.

En iubet & coniunx, quid rogo gemma negas?

De Laudibus Senæ.

Mater nobilium nuruum,

Antiqui soboles Remi

Sena delitiæ Italæ,

Seu libet positum loci,

Conuallesque beatas

Tot circumriguis aquis,

Seu uer conspiciere annuum,

Natiuisq; rosarijs

Semper purpureum solum,

Et colles uridantes.

Nam quid dicam operum manus?

Aut tot ditia marmora,

Quid spirantia signa tot

Passim? quid fora? quid uias?

Quid de ùm sacra templa?

Adde publica ciuium

Iura, parq; iugum, & pares

Cunctis imperij uices.

Adde tot populorum opes,

Tot parentia late

Oppida, adde uirum ingenia,

Adde artes, nec inhospita

Corda Pieridum choris.

Quere

Quere soboles Remi,

Digna nomine, digna

Vrbs tantis titulis patrum,

Te concordia, te bona

Pax alat, famis & minarum

Immunem, tibi defluat

Flauis Brandus arenis.

In Ecnomum.

Oarionem pro Erigone citat Ecnomus: unde?

Non facit ad mores uirgo, sed Oarion.

De Maximiliano Cæsare.

Cum modo pacatis deuicta per oppida ripis

Letus in æquoreas curreret Ister aquas,

Et modo surgentes operoso ex marmore uillas,

Aruaq; non una passim habitata domo,

Nunc impressa solo tot miraretur aratra,

Nuper ubi seuis Iustra fuere lupis,

Cunctaq; letitia, & blanda resonantia pace

Hic illic chorea luxuriante leui:

Postq; operis causam didicit te maxime Cæsar,

His ait his manibus sceptrum regenda mea.

De Dante Aligero,

Quis sacer hic Erato uates dic aurea? Dantes

Aliger: at uocis quod genus & numeri?

Vox patria illa uiro numeros sine nomine nuper

Miserat autoris sicilis Aethna sui.

Materiam nunc ede, animarum horrenda piacula,

Quòdque iter ad superos, ad styga quòdque ferat.

Vnde

dantes alige

Vnde domo? ueterem agnoscit Florentia alumnus.
 Ecquæ tot merces doctibus? exilium.
 Heu sortem indignam, & uirtutibus inuida secla
 Quamuis cui uirtus contigit, & patria est.
 De Cydone Eliensi.
 Sero deorum iam tenentem altaria
 Rebus tyrannum perditis
 Cydo affectus, q̄ inquit ex uoto hoc quoque
 Dijs patrijs iuuantibus,
 Ut liberata patriæ potissimum
 Hac uota soluam uictima.
 Dixit, sacrisque maximum inuocans Iouem
 Transuerberat pectus nocens.
 Ad Bartholomeum Scalam.
 Cum musæ tibi debeant latinæ
 Tot iuncto pede scripta, tot soluto,
 Tot sales latio lepore tinctos,
 Tot cultis documenta sub figuris,
 Tot uolumina patriæ dicata
 Quæ nulli taceant diu minores,
 Tot prætoriam iura, tot curules,
 Tot fasces proprio labore partos.
 Plus multo tamen, ô beate amice est
 Quod Scælam Latio pater dedisti.
 Aucturam numerum nouem sororum,
 Casto carmine, castiore uita.
 Epitaph. Lauræ comitæ.
 Has lachrymas tibi Laura damus, tristissima dona,

Sed tamen

Sed tamen heu mœstis debita funeribus.
 Funeribusque tuis, & nostro Laura dolori,
 Nulla licet muta gratia sit cineri.
 Heu ubi flos ille oris? ubi decor? abstulit eheu,
 Abstulit, in cineres & dedit hora nocēs,
 At non & nostras lachrymas dedit, acipe amanti
 Quod superest, lachrymas acipe acerba cinis,
 Hic animum, sensusque meos tibi Laura sacramus,
 Quæ licet extinctam nunc quoque parte sequar.

De Victoria Ferdinandi regis
 Hispaniarum.

Quis mihi annosum propeere falernum
 Ingerit? multa quis humum colorat
 Splendidus rosa? procul omnis esto
 Cura dolorq̄.
 Hic dies nota meliore dignus,
 Leniet longas patriæ querelas,
 Dum iuuat grauem merita cathena
 Dicere Malcen.
 Tēque sublimem niueis quadrigis
 Ferre uotiuus pia thura templis
 Sancte rex, claudente latus beata
 Coniuge sacrum.
 Macti auis, macti ditione, macti
 Tot feris late populis subactis,
 Digne uir sponsa, mulierque tanto
 Digna marito.

Ad Elenchum,

fernandus
 rex hispa
 me

Felix

Fœlix Elenche siue tu rubri uenis
 Cuius profundè, siue q' uaditis freti
 Extrema fessum circum Tethys uidet,
 Quì tam remotis hospes ex horis uagus,
 Pendes puellæ candido è collo meæ,
 Vnde & uolucris patriæ dites rogos . 1.
 Spernis potentis desidens heræ sinu,
 Et multodoras Indiæ messes tuæ,
 Sed siue fatis hoc tibi stabat deum,
 Siue huc secunda sorte mouisti pedem,
 Dic ò beate, effare, dic fœlix age,
 Ecquid pudico mane cum leuat toro
 Vultus nitenteis, patrium agnoscis iubar?
 Indòsq; solos iam negas diem dare?

In Ecnomum.

Fœdus es aspectu, quid ni tam dispare ocello.
 Verum idem lingua fœdior & grauior.
 Si tamen ingenium spectas, fœdissima mens est.
 O tot in auditis obrute flagitijs,

Ad Amorem.

Quo me seue rapis puer,
 Intermissa diu bella iterum mouens?
 Et truces renouas minas,
 Nec gnare precibus, nec lachrymis uirum
 Vllis cedere Martiæ.
 Atqui tempus erat seruitio graui
 Lassum soluere iam latus,
 Et finem miseris ponere questibus.

Nec

Nec rursus facibus nouis
 Vexare immeritos post Glycere rogos
 Donandum rude debita.
 Quòd si nec subitum dissidium Cloës
 Nec durus Glycere cinis,
 Quæ tandem lachrymis finis erit meis.

De se & Cosmo Pactio.

Pulchre conuenit optimis amicis
 Marullo profugoque, Pactioque.
 Nec mirum, pariles ruine utrisq;
 Urbana altera, & illa fœsulana.
 Confecti resident, nec eleuantur.
 Infontis pariter, miselli utriq;
 Vno in exilio educatuli ambo,
 Non hic q' ille minus uorax amari
 Concordes comites nouem sororum.
 Pulchre conuenit optimis amicis.

De Aenea.

Cum ferret medios proles Cytheræa per hostes
 Impositi collo languida membra patris,
 Parcite ait Danaï, leuis est sene gloria raptò.
 At non erepto gloria patre leuis.
 De Statua Bruti edera circumdata.
 Quid seruitutis dexteram immunem grauis,
 Ederæ coherces uis mala?
 An esse Bruti quam tenes nescis manum?
 Nunc quoq; tyrannidi asperam?
 Quamuis iam & ipsæ syluæ, & inuia nemora

E Paries

Partes sequimini Cæsarum.

De Neera absentia.

Inuisus mihi Ianus ad est absente Neera.

Ita procul lusus, blanditiæq; leues

Conueniunt lachrymæ tot suspiratibus ægræ

Aptæque singultu tristia uerba meo.

Quod tñ i me unū est cor tecū animusq; Neera est.

Absentē quāuis fors procul atra tenet.

In Ollum.

Tabant Grecari q; luctor ais q; carmina pango,

in greci sine Num romanaris queso q; olle fugis?

Ad Neeram.

Quò quò dura? tibi Neera dico

Olim præsidium meum decusque

An me tu quoque iam facis caballis?

Nam cui? cui iam hominum est fides habenda?

Certe tu mea cura, tu uoluptas,

Per te non graue erat domo careere:

Quæ nūc tot miserū in malis relinquis,

Et nostris fruëris superba damnis.

Quòd si tē mea nec fides Neera

Nec suspiria, nec mouët querelæ,

At spera Nemefim deam potentem,

Quæ poenas animi istius reposcet.

In Ecnomum.

Linguae carbatinas uult uestion Ecnomus, ipse

Vt possit trepidas lingere Cercolypas.

De Vrna in usum Fontis uersa.

Tu quicumq; meo fontem de marmore sumis

Paræ precor, cineri sum uetus urna pio.

Veritt in hos usus gelidi rudis accola fontis

Nescius ah quantum susciperet sceleris.

At tu non meritos manes ueneratus in urna,

Hinc quoque tot rerum disce hominū q; uices.

In Ecnomum.

Quidam pelasgos iure questus est suo

Carere inepti nomine.

Sed id pelasgum maxima hercle iniuria

Quis nullus arpinas foret

Vt doctus, ut uir, ut probus, mille ut alia

Si quæris id deniq; genus.

Nam pulcianos ut latinus quispiam

Rudes, scelestos, improbos,

Peculiari sic æxæçous nomine

Dixerit & æçvæçç meus.

De An. Lamponiani.

Dū forte emathijs uirtus Romana parētat

Manibus & lachrymis pelluit ossa pia,

Lamponianidæ miseræ nex perculit aures

Et subito sensus diriguere gelu.

Mox tamen ipsa sui nō immemor, alleuat artus

Vtque dedit caris annua iusta rogis,

Brutorum, Castique inquit monumenta ualete,

Quæq; meis longum stetibus herba uires.

Nos aliò reuocant noua funera, sanctæque natæ

Sparsa per indignas hei mihi membra uias.

mepstus

Scilicet hæc euenta mihi fortuna reseruat
Sic quoq; sed certe iura tuenda meis.
Ad Tabellam.

Parus sed nimium Tabella foelix
Que uultus domina refers cupitos,
Et nunq̄ mihi dura, acerba nunq̄
Fronte nescio quid nuis serena.
Vt te conspicio libens & ora
Mille amoribus aucta, gratijsq;
Agnosco ut genulas mea puella
Vt charos libet intueri ocellos,
Quos dari aueret sibi Dione.
En cape, en uiolâsq; annamumq;
Et mixtas casta rosas rubentes,
Cape olim tibi de stinata ferta
Que uides lachrymis madere nostris.
Tu suspiria longa, tu dolentis
Posthac accipies graues querelas,
Et presens poteris uidere stentem,
Quem nec mensa iuuat petita frustra,
Nec somnus tegit aut quies ocellos?
At uos interea labella chara,
An est cur ego pressa non refugo?
Et centum fero bastiationes.
Sed quis tam subitus refulsit ignis?
Que te fax bona corripit Tabellâ?
Nosco incendia dura, nosco flammâs
Quas de pectore conuomâ esuanti.

Mea

Mea isthæc, mea culpa, ego scælestus:
Qui te dum temere osculis fatigo,
Et iuncto iuuat ore commorari,
Sæuo pectoris halitu perussi.

De Xysto & herede

Exhausit Xystus bellis, & cædibus urbē,
Terantena heres restituit sobole.
In Posthumum.

Quid inuolato nectis ex auro graue
Inepte collum Posthume?

Hoc est fateri crimen, hoc palam tibi est

Laqueum ominari debitum.

Epith. Annibalis.

Cuius hic est tumulus? quæ tu rogo? & unde uerē das
Tunsa genas, crinem sic laniata sedes?

Annibalis cinerem sacrum aspicias, ast ego Enyo

Fata uiri, & casus hic queror immeritos.

Quem Roma deuicta, odio inuidiaq; suorum

Tam procul à Libya terra libiffa tegit.

Non tamen Annibalis opera, nisi & ense superbo

Annibalem potuit perdere parca nocens.

Ad Amorem.

Si celum patria est, puer beatum,

Si uero peperit Venus benigna:

Si nectar tibi Masiâ ministrat,

Si sancta ambrosia est cibus petitus,

Quid noctes habitas, diesq; meam?

Quid uictum face supplicemque aduris?

E iij

Quid

Quid longam lachrymis sitim repellis?
 Quid nostræ dape pasceres medullæ?
 O uere rabidum genus ferarum.
 O domo styge, patriaq; digne.
 Iam leuis sumus umbra, quid laceßis?
 Ad Amorem.

Sancte qui memphim puer Eriosq;
 Temperas colles, & ancena Cypri
 Rura, lasciuis uiola perenni
 Grata Napæis.

Te cano prolem genitoris Aethræ,
 Aurea prolem Veneris pote ntram
 Nobilem flammis, & habente certa
 Tela pharetra.

Cuius & tellus & aqua uerendum
 Nomen atq; ær ueneratur ipse
 Acre cui paret nigra uulneranti
 Aula tyranni.

Quin & hyberna Lyciæ suisq;
 Cynthia Delphis genitor relictis
 Candidum Admeti pecus, & iuuecos
 Paut heriles.

Cum sub umbroso recubans salicto
 Immemor laudum patrij triumpho
 Fleuit immitis leuiore plectro
 Damna sagittæ.

Nam quid aut uasti genus acre ponti
 Prosequar cete tibi perdomata,

Aut in arenis Libya leones
 Finibus ictos.

Te canit ramo residens uirenti
 Dauliasmater, tibi tollit atrox
 Sybilum serpens fera te iubente
 Regia coniunx.

Per iuga, & montes, uacuosq; saltus
 Errat albenti placitura tauro,
 Et studet duri thalamis iuueni
 Digna uideri.
 De exilio suo.

Quid iuuat hostiles toties fugisse catenas,
 Atq; animam fati eripuisse suis?
 Non ut cognati restare sanguinis unus
 Crudelis patriæ qui superesse uelim,
 Nec quia non animus lucis contemptor abunde est,
 Et uelit exilium uertere posse nece,
 Sed ne progenies seruire antiqua Marulli
 Cogere, indigno tractus ab hoste puer.
 Si procul à patria Scythico deprehensus in orbe,
 Heu facinus, Besi iussa superba fero,
 Imperiumq; ferox patior, dominumque potentem,
 Nec nisi libertas nomen inane mea est.
 Vilius fuerat duro seruire tyranno,
 Cumque mea patria cuncta dolenda pati.
 Est aliquid cineres, & tot monumenta suorum
 Cernere, & imperijs imperia aucta patrum.
 Natalique frui superest dum spiritus aura,

Nec procul externis ludibrium esse loas.
 Scilicet exuitur generis decus omne domusque
 Cum semel ignotam presseris exul humum.
 Nec iam nobilitas, nec auim generosa propago,
 Aut iuuat an ti quis fulta domus titulis.
 At certe patriæ quondam dum regna manebant,
 Hospitio totus qua patet orbis erat?
 Tum c ah tunc animam pueri exhalare senesque
 Deuimus, tantis nec superesse malis.
 Tunc patrij meminisse animi, & uirtutis auite,
 Inq; necem pulchris uulneribus ruere.
 Nec libertatem patrio nisi Marte tueri,
 Hec uia querenda certa salutis erat.
 O pereat numerum primus qui feat in armis.
 Quantulacunq; sat est, dum modo certa manus.
 Quantulacūq; sat est, patrijs ubi miles in armis
 Seuit & aduersum non timet ire globos.
 Et modo couiugium, modo pignora chara, domusque
 Excitat, effecti nunc pia cura patris.
 Quis furor est patriam uallatam hostilibus armis
 Tutantem externis credere uelle uiris?
 Ignotaque manu confundere ciuica signa,
 Et sua non Græas tela putare satis.
 Ille ille hostis erat, ille expugnabat Achiuos
 Miles & cuersas diripiebat opes.
 Ille deos, & sana malis dabat ignibus, ille
 Romanum in Turcas transtulit imperium.
 Nec nobis tam fata deum, q̄ culpa luenda est,

Mensque

Mensq; parum prudens, consiliūque duas.
 Hanc igitur miseruimus, longūque luemus
 Dum nos Euxinus, & lachrymæ minuunt.

In Posthumum.

Omnia cum facias, miraris cur facias nil.
 Posthume rem solam qui facit, ille facit.

In Ecnomum.

Quid separatam sane supernas rogo
 Alnum Catulli nobilem,
 Plebi ociosa scilicet risum parans
 Oblitus ut soles pedis.

De Autolemo.

Dixerat Autolemo flammis consultus aruspex
 Die cauendas postero.
 Credidit, & rerum dubius de mane sub amnis
 Delicuit Hetrusā uadis.
 Sed neq; sic fatum effugit, nam dum innatat Arno
 Ictus crematur fulmine.

Ad Alexandrum Scalam.

Cum uersu referas nouem sorores
 Vix lustris bene adhuc tribus peractis
 Cum dulcē sale, serijsq; blandis
 Ipsum iam superes puella patrem
 Quo nihil grauius, facetiūque est,
 Cum nec sit tibi forma, nec modestæ
 Frontis gratia, nec decor, nec ipse
 Suggestus nimij decens capilli,
 Qui possit nisi cœlitus uideri,

Quid

Quid mirum mea Scala si deambri
 Reddis debita mesibus futuris?
 Si mittis medijs rosas pruinis
 Natura bene quod uoles sequente?

De Spe & Nemese.

Quenam hæc tam semper qua leta est? optima rerum
 Spes bona: que lateri iuncta? potens Nemesis.
 Dux magis an comes est? uindex magis, unde duabus.
 Templâ eadem? speres ne, nisi quod ligat.

De Aristomene.

Viderat armatas uni dare terga cohortes
 Iuppiter, & Martem credidit esse suum.
 Mox ut Aristomenes notis procul agnitus armis,
 Et fulsit uolucris auxiliariis apex,
 Macte ait ô iuuenis, si te mea bella tulissent
 Non alia coelum tunc eguisset ope.

Ad Amorem.

Quid tantum lachrymis meis proterue
 Insultas puer? & semel iactas
 Nequicquam in tenuem furis fauilla ne?
 Non sum non ego quem putas Marullum.
 Iam pridem occidit ille, nec superstes
 Charæ disidium tulit Neæra,
 Quæ nunc tot fluuijs procul locisq;
 Illum nominat, ut ferunt, & illum
 Suspirat lachrymis dies, & horas,
 Ne quicquam profugum uocans maritum,
 Ah ne tu quoq; nos puella perde

Sat

Sat ô sat miseri sumus superque.
 Quid demens laceras genas? quid ora?
 Iam parce aureolis precor capillis.
 Si nescis meus est Neæra sanguis
 Istos quæ lachrymæ rigant ocellos.
 Quod si qua est tibi cura adhuc Marulli,
 Necdum perditus usq; quaq; in eum est
 In te lux mea parcere huic memento.

In Ecnomum,

Posse negas dici melos facunde poëta,
 Atque adeo picas nectar ais canere.
 Scilicet huc studio curaque trahente fideli,
 Nequando placitum nectar ab ore cadat.
 Sed neq; diuinus male μέλι & ζείαρ Homerus,
 Nec nisi qui laudat, nectar inepte canit.

De Apolline & Antonio

Squarceluppo.

Olim superbus Pane deuicto, Rhodum
 Qui temperat Phœbus suam,
 Tmoli canebat iudicis sententiam,
 Iussimque cedere Arcada,
 Cum Squarceluppi uoce perausus noua
 Ingemuit ad cannas uiri.
 Vicesq; rerum questus, heu uici deos,
 Nunc ædo ait mortalibus.

Ad Manlium Rhallum.

Malli nec tepidi grata fauonij
 Spirat temperies, nec uagus Adria

melos

ff. et. aut illud
 nec pro eaq;
 est positum
 est autē sesq;
 et inepte ca
 nit nectar
 nisi qui lauda
 ut is q; dicit tu
 quide oratio est

interdū in. dicit negatio
 nes, pro ma tm ponit
 (sed repugnat syllaba
 si inepte sit adverbium
 Scorum
 nectare dulcior
 aut suauior. hic
 n. laudat. pteq; autē
 nō laudat sed canit m

Secura patitur currere nauitam
 Pinus, perpetua fide.
 Non omnis tenui gutture per dies
 Integrat uolucris carmina Dauilias,
 Non semper rosa, non lilia uestiunt,
 Aut flos terram hiacinthinus.
 Nos Malli quoque sat, nos quoque sat diu
 Insignes patria uiximus & domo.
 Quid mirum exilio dura per omnia
 Si rerum patimur uices.
 Sic Cresum miseris fata potentia
 Demersere modis, sic Priamus senex
 Supplex Iliadum questibus ultimis
 Raptatum petit Hectora.
 Sic pastor neque adhuc gnarus originis
 Tot reges latius subruuit incola.
 Querendus simili nenia, & ipse mox,
 Annis cuncta trahentibus.
 Qui scis an melior nos manet exitus?
 Viuendum est lare quocumque libet deis.
 Quamuis auspice ego Casare, nec larem
 Despero patrium mihi.
 In Eumelonem.
 Indignos uita putat Eumelo quandoquidem illam
 Et flammis toties, & gladio obijcimus.
 Sed magis indignus hac Eumelo, fanda nefanda
 Qui patitur, utam ne gladio obijciat.
 De Hirundine.

Quid

Quid uaga tot terras urbésque emensa uolucris,
 Colchidos in saeuo nidificas gremio?
 Pignoribusque tuis credis male sana fidelem?
 Ipsa suos partus quæ laniauit atrox.
 Ni foetus exosa tuos Pandione nata
 Phasiaca quæris perdere seuitia.
 In Ecnomum.
 Huc huc maligna uerte, quò frustra fugis,
 Vix hoste uiso uipera?
 Et iam tenenti frigidam tarde obijcis
 Seram hostibus fossam uelut?
 Ceu præbet inter ipse quos nosti, mero
 Fregisse noctes improbas.
 Quid quòd pelasgum nomen, & patriæ decus
 Sub uoce mordes græculi,
 Quasi pulciana tesqua fodientem patrem,
 Laqueos ue fratrum noxios:
 Quam quicquid usquam est pestis innata euome
 Deprehensus in psylli manu:
 Quæ tot latinæ primæpes lingue uiros,
 Ausus laceffere tot meos:
 Agedum euome inquam, iam ne sentis sacrum iners
 Sonum & parata uerbera?
 Rumpere, quid arcumspicis frustra? moras
 Quid nectis obscenum caput?
 Adeste iambi, rapite, cedit, trahite.
 Sed supplices tendit manus.
 Bene habet, uomit, proh quæ lucis, ueruntamen

Non nisi timenda inertibus.

De Agefileo.

Nuntia magnanimi uolucris Iouis, ede quid urnæ

Inuicti rostro audis Agefilei?

Ipsa inter uolucres quantum caput effero, tantum

Mortales omneis cedere Agefileo.

De Lau. Medice Petri Francisci filio.

Fœlix ingenij, fœlix & gratiæ, opumque

Laurus, & antiquis non leue nomen auis,

Querenti cuidam num plura his optet: ut inquit

Et prodesse queam pluribus, & cupiam.

De Maximiliano Cesare.

O fœlix nimium dies

Vere dignæ mihi Threicia nota

Tandem sospite Cesare,

Qui flexo ueluti uictima poplite

Pene conciderat modo,

Timcturus gladios sanguine ciuicos:

Ni motus prece publica

Fecisset facinus Iuppiter irritum.

Heu nil cautum homini satis.

Nam quid tela uirum? quid miseri Adriæ

Vitæ freta turbida?

Autumnosque graues febribus annuis?

Si peiora manent domi.

Et non tuta suo regia Cesari est.

Quam prope, & pudor & fides,

Momento perijt, nudæque ueritas.

Quam

Quam prope ingenij uigor

Virtutisque capax dextera splēdide?

O saltem his superi malis

Contenti, facili dehinc ope sospitent

Tandem uindice dextera

Purgantem iuuenem tot nemeis sola,

Tot præsepibus effēris,

Humano saturis sanguine iam diu.

TERTII LIBRI FINIS.

MICHAELIS TARCHANIOTAE
 Marulli Constantinopolitani Epigram-
 maton ad Laurentium Medicen
 Petri Francisci filium liber

Quartus.

Virtus hic est tibi promissus bone
 Laure libellus
 Ultima tam breuibus cura futura iocis.

Qui tamen exiguus quamuis minij
 q̄ librique est,
 Exiguus forsan non erit ingenij.

De Neera

Tota est candida, tota munda, tota
 Succiplenula, tota mollicella,
 Tota nequitieq̄, amorq̄, tota
 Elegantula, tota delicata,
 Tota mel, mea uita, sacharumque,
 Et tota Assyrij Indicique odores.
 At sunt qui tamen hanc negent amandam
 Martellusque meus, Resorbolusque.
 Quid si ijdem aut oculos negent amandos?
 Aut si quid magis est amandum oculis?
 O uiros lepidos parum, ac molestos.

De Daphne & Apolline.

Tuta suis monstris, & iam noua laurea Daphne
 Sic quoq; amatori sed tamen aspra deo.
 Nunc ait exulta ramos complexus inanes
 Ut tua sim, coniunx non ero nempe tua.

Ad Alexan. scalam.

Fœlix sorte patris boni.
 Sed multo magis & corporis egregi
 Dote, & Pieridum sacris.

Quas non Scala modo plurium inutili
 Sed morum pariter duces,
 Et culti sequeris carminis arbitras.
 Hoc Sappho melior mea,
 Cuius facta domi dictaq; plurima
 Præstans ingenium inquinant.

Nam quò tantus amor Castalij choris
 Si nec lingua pudentior

Cultu, nec melior uita scientia est
 Exemploq; Aganippidum,

Olim quas idco prouida uirgines
 Sanxit religio patrum

Non uisus faciles non aditu deas.
 Nempe nulla quibus fora,

Aut coetus hominum cōtribuit leuis,
 Sed curis uacuum nemus,

Et spelea pigro rosada frigore
 Culpæ materia procul.

Ergo nō epulis magnanimi patris
 Adsunt, aut temere aurca

Tuta

F. Docta

Docta fila byre sollicitant manu.
 Ipse dux Patareus chori
 Iussas sepe deum dicere praelia,
 Et Ceum enaria grauem,
 Coram matre licet uix iterum audiit.
 Nam de Pallade mentio
 Si quando orta probant cetera, sed ne q̄
 Currus & galeas, neque
 Tot pugnata probant praelia uirgini:
 Multoque aptius autumant
 Versari in calathis foeminam inertibus.
 Quorum iudicio graui
 Acedis teneris tu quoque ab unguibus.
 Non aut diuitiarum e gens,
 Aut morum male quos saecula perferunt.
 Sed foelix uacui ingenij
 Secessu tacito, & pectoris artibus
 Integris animi bonis.
 Que non ulla potest eripere aut dare
 Fati iniuria saeuens.
 Ergo tempus erit cu tua nomina
 Cum mores, tremule senes
 Natabus referent, multa que pars nurum
 Scire ad lumina tedule
 Hoc sermone graues decipient manus.
 Forsan & patrum origine
 Confusa ac generis legitima nota
 Saeculi ambagibus inijs,
 Aut Phoebo genitam aut magnanimo Ioue,

Musarumque ferent chori
 Vnam saecula uirum te quoque postera.
 Epitaph, Telesilla.
 Si patriam, patria est Argos, si nomina quaeris
 Scire, Telesille nobile nomen erat.
 At si artes animosque, uetat pudor hiscere de me.
 Musa sed his, dicent hos Lacedaemonij.
 Nam quis pudeat Sparten cecisse puella,
 Vera tamen fari mos Lacedaemonijs.
 Ad Ianum Lasarim.
 Iane uatis amor tui,
 Vnus qui patria tam procul a domo
 Secessu frueris tamen,
 Et contentus humo uiuis in hospita.
 Foelix, quem neque turbidi
 Bellorum strepitus, nec crepera uices
 Terrent, & grauis alea
 Fortune, indocilis stare loco diu:
 Sed sacri medius chori
 Musarum, facili pectore despicias
 Praue que populus nocens
 Miramur, neque uoto, neque ponere
 Aegris gnari animis modum,
 Et res flagitijs soluere non suis.
 Nam que tam fera pestilens?
 Quam non ingenio uincimus improbi.
 Vel pictas referas licet
 Tygres, uel Libyae immane iecur leae,

Inter se probe obambulant.
 Nec præda, nisi dum pulsa abeat fames,
 Naturale malum incubant,
 In diuersa furor scilicet omnibus.
 Soli mutua vulnera
 Exercæmus, atrox soli odiū in genus.
 Indignoque cupidine
 Cæci, iura pij sanguinis heu modis
 Turbamus miseri omnibus.
 Ergo Ixionæis conditionibus
 Versati assidua rota,
 Pertusa laticem quærimus amphora
 Frustra, quatenus improba
 Mentis cura eadem tempus in ultimâ
 Inis pectoribus manet,
 Acque æta foris æta domi comes.
 Nec quæ olim ueteres pij
 Commenti, laabus sub stygis ultimæ
 Cuncta extrema merentibus,
 Sentimus miseri nos mala perpeti.
 Nam quid quæso aliud iecurue,
 Obscenaq; nigri uulturij dapes?
 Aut saxum capiti imminens
 Impuro, et medijs fluminibus fitis?
 Quam congesta pecunia
 Forsan deteriori, et tituli graues
 Mentis non satiablis.
 Pendentis dubiæ de studio leui

Plebis

Plebis usque Quiritium.
 Hæc certissima uti sunt, ita nos quoque
 Fatemur bone Laſcaris.
 Nam quis lucidum cat inficias diem?
 Acres sed catuli uclut
 Latraton semel aut ursam Erimanthino in
 Iugo aut multiparam suem,
 Sectamur soliti quæ noceant mala.
 Donec (sed prius Hercules
 Olim quos memorat fama laboribus
 Infracti) gladio hostico
 Soluamus misera hæc mēbra anima
 In Quendam. (grau.
 Cum tibi non tacto status ex hoste trophæum,
 Miraris seuam cur abit in Nemesim?
 Ad Modestum.
 Quod nomen titulis noui sepulchri
 Quinteri renouus tui Modeste,
 Rem facis mihi crede dignam amico,
 Te dignam, quid enim fidesq; amorque?
 Quid pars altera pectoris sodales?
 Si damus cineri ferenda cuncta,
 Nec uini nisi, commodiq; amamur.
 Hoc est pectoris ingenijq; amici,
 Vbi olim quoque uiuimus sepulti,
 Et nigris stat honos suus fauillis.
 Quare perge Modeste quæso, perge
 Quem uiuum modo amasti, amare ademptum.

F iij . Nec

Nec parce studio ue sumptibus ue,
 Exemplum memori futurus auo.
 Nam qui non amat ossa, non amabat.

Ad Paulam.

Dura prius cunctis, uni mihi Paula benigna
 Vnde alijs facta es blanda, inimica mihi?
 Crede mihi fingas licet omnia, iam mihi pridem
 Nota es, uanc uero nota quoq; es populo.

De Quarto & Anu.

Quartum rogata cur Anus saluum uelit
 Peiora dixit horreo.

Ad Baptistam Feram.

Iam aestas torrida tertium
 Aestatisq; parens flaua redit Ceres
 Cincta conaui tempora

Focunda segetis muneribus sacris
 Ex quo perditus occidi]

Asulsus dominae Ferae meae sinu,
 Cuius uel styge naufragus
 Obtutu poteram reddier unico.

Cum per tot nemora interim,
 Tot syluas uagus, & sicubi peruia
 Vni antra patent frivis,
 Nequicquam mihi me subripio miser.

Nam quaecunq; oculis patent,
 Illic continuo uultus & aurei
 Occursat capitis decor,

Et que nec fugere est lumina, nec pati.

ipsa

Ipsa robora habent genas
 Oris purpurei, & pectora eburnea.
 Ipsa sybila frondium

Charum nomen, & agnosco sub amnibus
 Responstantis herae sonum,
 Tam diuersa locis quam regio tenet.

Olim fabulam e go, impijs
 Terrendis stimulos rebar, & asperas
 Vltricum Eumenidum facis:

Sed prorsus nihil est usq; adeo leue,
 Quod non sensibus intimis
 Admissum, moueat sede animum sua.

Epitaphium Constantiae

Bentiuole

Bentiuola hoc tumulo est Constantia: si modo inanes
 Bentiuole aneres, Bentiuolam esse damus.
 Sed quota Bentiuole pars hic anis, & pigra moles?
 Que mors ex illa sola tegis tumulo.

Nam pudor, & que ipsa est artes & uiuida honesti
 Cura, tenent meritis astra parata suis.

Ad Faunum.

Sylvarum nemorumque Faune cultor,
 Vnus Naiadum timor sororum,
 Seu parant posita lauare ueste
 Lasciuum uitreis latus sub undis,
 Seu molli recreare membra somno,
 Ilex sicubi amica & alta fagus
 Excludunt radios potentiores.

F iij

Vnam

Vnam Faune meam caue laeſſas,
 Vnam inquam mihi cariorem ocellis.
 Quae ſit forſitan aut ubi requiris,
 Quam cernes mediam nouem ſororum
 Nec uocæ impare nec decore formæ,
 Conſentiu ſuuios morantem Ethruſcos,
 Ducentemq; nouo lepore ſyluas
 Mellita comitante dicta ſuada.
 Hanc unam precor ô benigne caſtus
 Caſtam prætereas & integellus
 Auerſis oaulisque uul tibûsque,
 Si quando acâderit tibi uidenda.
 Nam timet mea Sala non latere
 Neu nos fraude mala deus laeſſas,
 Sic Nais tibi amica, ſic Diane
 Mitis dextera, & irritæ ſagittæ
 Sæctantii comitum choros ſuarum.

In Quendam.

Et uere et belle te nullum decipere inquis.

Neminem enim cunctos fallere, decipere eſt.

In Ecnomum.

{ Dic aliquem ſodes dic Ecnome queſo colorem.
 Heremus almis occupati legibus.
 Quid de legatis falcidia dic age ſancit?
 Sophiam magiſtri iura non exponimus.
 Ecquid ſtare poteſt ſola uirtute beatus?
 Virtutem inertem omitte, naturam inſpice.
 Cur raro arctois bacchantur fulmina lucis?

pulchre
 hominis
 inertis
 excuſationes

Atqui

Atqui libellos nouimus non fulmina.
 Quos agedû ſi phas quos Ecnome queſo libellos
 Medicos, peritos ſyderum, & id alios genus.
 Fâs ne paroxyſmi febrem curare diebus?
 Ego ne ualens de febribus uerbum loquar?
 Num licet infauſtos ſignorum auertere auſus?
 Quin his relictis ad ſtudia ueteraredi.
 Inape ſic capiti ſemper pater aſſit Iacchus.
 Non Daphni matutinus redis huc ne ue alius.
 Atqui non pes hic, non Ecnome ſermo latinus.
 Abi homo, minuta hæc ſpernimus docti uiri.
 De Biliotto aſtrologo.
 Dû cauet aſtrologus perituris ſydera amias,
 Dum ſibi boletos non cauet, ipſe perit.
 De laudibus Rhauiſæ.
 Rhauiſa multis gens Epidauria,
 Sicana pubes pluribus, at mihi
 Ut nomen incertum genusque
 Grande ſoli deus urbiûmque
 Quaſcunq; longus ſubluit Adria.
 Quo te meretem carmine proſequar?
 Non falſus, aut ſomno petita
 Materia ſine teſte inani.
 Amica quondam dulcis, ubi puer
 Primas querelas, & miſeri exili
 Lamenta, de triſti profudi
 Pectore non inimicus hoſpes.
 Hinc me locorum uis rapit aſpera

Euiſta

Euieta cultu, saxaque mollibus
 Servire Phœacum uiretis
 Iussa uirum doali labore.
 Et cuncta cressa uite nitentia
 Qua longa sercus brachia porrigit
 Obiectus hybernis pruinis.
 Et boream populis tuctur.
 Hinc tua passim sponte deum freta,
 Litusque foetum portubus, et bonis
 Gens lata conuictis utroque
 Limine flammiferentis astris.
 Hinc ipsa muro moenia duplici
 Educta caelo: pars licet altera
 Natura, et abrupti superbit
 Rupibus aërijs profundi.
 Complexa portus mole Cyclopea
 Urbisque: quantas diuitias neque
 Mater Syraacuse tulere,
 Nec gemino mare diues Isthmos.
 Et si ista (quanquam maxima, nec nisi
 Concessa raris munere caelitem)
 Virtutis et laudum tuarum
 Vera loqui quota pars uolenti?
 Cum morem et urbis sepe animo sacra
 Tot iura mecum cogito, cum decus
 Pulchrâque libertatem auorum
 Perpetua serie retentam
 Interque Turcas et Venetum asperum

Et inquietæ regna Neapolis,
 Vix qualis æthneo profundo
 Vnda freti natat æstuosi.
 Heu quæ suctum nec patitur iugum:
 Nec si ærendum sit, ferat otium.
 Incerta uotorum, suisque
 Exitio toties futura.
 Nam quæ remotis usque adeo iacet
 Gens ulla terris: quod mare tam procul
 Ignotum acerbis Appulorum
 Exilijs, Calabrumque cladi?
 Non his beati queritur artibus
 Quies honesti, non bona strenue
 Virtutis, et frugi parata
 Regna domi populique pacæ.
 Sed hæc silenti non patiens amor
 Tu uero ceptis artibus optima
 Rem auge, decusque, et nationum
 Ut merita es caput usque uiue.

Ad Alexandr. Scalam.

Quod tam tota decens formosaque, tota uenusta,
 Rara quidem, sed non unica Scala mea es.
 At quod casta decens, atque formosa pudica,
 Disseream si non unica Scala mea es.
 Nam cum Pieridum reputo commercia sacra
 Iam non ulterius unica, Scala dea es.

Et

De

De Philippo Duce Burgundie.
 Olim cum maries audisset morte Philippum
 Matrem uocantem patria,
 Nate ait & patria mox idem autôrque patêrque
 Quid nomine erras tam pio?
 Nec tibi me præter genitrix et Casare saluo
 Lugere cuiquam ingens nephas.
 Epi. Braccij Perusini.
 Braccius hic situs est, quæris genus acta q̄: utrūq̄;
 Ni teneas dicto nomine, nil teneas.

Ad Somnum.

Somme pax animi quiesq̄; lasi,
 Curarum fuga somne sæuietum,
 Vnus qui recreas fouesq̄; sæcla,
 Idem regibus & popello inerti,
 Ecquid somne pater meremur uni?
 Cur nos uel fugias adire prorsus,
 Vel si quando uenis, graues dolorem
 Vsq̄; sæuior aspriorque amanti.
 An non salicet est satis maligne
 Quòd uiui domina caremus eheu
 Necdum pectus iners ferimus ense,
 Ni tu nos quoque somne territando
 Tot horrentibus eneces figuris?
 Nam nunc dente fera petita iniquo
 Frustra poscere opem, modo uidetur
 Nostri exanimis iacere in ulnis.
 Nunc aut montibus auis relictâ,

Aut

Aut syluis lachrymis replere cuncta.
 Nunc uasti maris obrui procellis,
 Aut ultro mediæ insilire flammæ
 Tandem duritiem execrans priorem,
 Aut ferro dare pectus hauriendum.
 Quæ si somne diu putas ferenda
 Nescis ah nimias faces amoris
 Et quid certa fides queat mariti.
 Nescis quàm miseris molesta uita est,
 Quæ letis quoq̄; sape finienda.

De Matthia coruino Rege Vngariæ.

Legibus imperioque aucto belliq̄; domique
 Vix reliquus laudi iam locus ullus erat.
 At postquam Aonidum studia accessere benigna,
 Vltius dixi nil dare cura potest.
 Vltius das ipse tamen, crescenteq̄; passim
 Plebe noua, è proprio, tecta domosque paras.
 Sic ope sancte tua patriæ pater undiq̄; leges
 Crescunt, regna, artes, plebs noua, tecta noua.

Epitaph. Mariæ Martelle Bracæ filie.

Hoc Maria in tumulo Bracci iacet, & putat eheu
 Esse aliquis curæ sæcla hominesq̄; deis?
 Nam quò tātus honos formæ? et mens uirgine maior?
 Si prematuris tot bona danda rogis.
 Quid quòd præcipiti delapsu extincta puella
 Inuidiam satis hac quoque parte facit.
 Ipsa tamen foelix quotiens comprehendere non est
 Tam cito de uita rapta puella malis.

Que

hoc impu
 est
 est. n. epia
 rea,

Quæ partam in patriam uitæ meritisque recepta,
Lata deum fruitur commodiore solo.
At nobis non longa dies, non commoda tota
Aeternam hanc dement pectore amaricitæ.

De Perfidia Puellari.

Syluæ Morelli non nisi beluis
Mihiquè, sed iam plus quoque cognita
Mihiquè lamentisquè nostris
Quam patrijs catulis ferarum.

Et tu dolentis non semel auctior
Fletu Remagi, ex quo placitum deis
Cnidiquè, reginæ potenti
Mergere nos stygio baratro.

Vos sol et auræ et conscia proh dolor
Ardoris olim sydera mutui
Adeste supremum ultimisquè
Si merui date uim querelis.

Nam quò æstuantis deinde nouissima
Seruantur oris uerba? semel mori
Si iam necesse est, quàm suprema
Cor tumidum satiamus ira.

Non sic capaci uis furit ignea
Fornace clusa, aut fulmineus uapor
Austroque nimbofoque cauro
Aetherias glomerante nubes.

Hæc hæc fides est, hoc meruit meus
Ardor: quid ultra spe miseri improba
Torquemur? incassumque amantes

Quod

Quod cupimus meruisse auemus?
An quisquam inanem uanius aëra
Captet dolosis retibus? aut iubar
Solare consertis fenestris,
Quam meritis animos puellæ?
Cruelle sæclum: quas neque amor mœuet
Precèsque, et ipsis de lachrymis uirum
Ceu rore uocales cicadæ,
Exhilarant male fida corda.
Ergo dum inanis pectore spiritus,
Curuèquè: qualiscumque sonus lyre,
Chæosque et ultrices sorores
Perfidie memores precabor.

Quantum quid amens heu precor? aut cui?
Digna est fatemur quæ pereat male.
Sed ipse non iccirco dignus
Qui precer hæc modo tantum amatæ.

Quin uiuat, et nos nunc quoque sentiat
Ingrata amicos: et facinus suum
Virtute de nostra fidequè
Colligat, et fateatur ultro.

At ipse longæ perfidie memor,
Tandem solutus compede dispari,
Votumque persoluam potenti
Iustitiæ, Nemesiquè sanctæ.

Epi. Innocentij octau.

Spurcicies, gula, auaritia, atque ignauia deses
Hoc Octauæ tacent quo tegris tumulo.

Ad

Ad Carolum Regem Francorum.

Si tibi Rex longinqua dies ac tempus amicos
Præstat, & hic unus sensibus hæret amor,
Quis negat extremis numerandum, in fraq; receptos
Cuius adhuc notum uix bene nomen habes?
At si certus amor, moresq; in amante probantur,
Et placet in duris nobilitata fides,
Credere mihi quàmuis addas Rex optime primis,
Ille nouus, primis non inhonestus ero.

Ad Paulum.

Quòd tam sæpe graui torqueris Paule dolore,
Et secat indignos seuæ podagra pedes,
Non ultrix pœna hæc meriti, sed scilicet unus
Néue hominum foelix, neu sine labe fores.
Tu tamen in sanos animo superante dolores
Hoc magis inuictū tollis in astra caput.

Ad Puellam Etruscam.

Puella Etrusca, quæ meum
Pectus tot annos perditæ
Torsisti amore mutuo,
Nunc nacta inanes dissi
Causas, nouis amoribus
seruire inepta sustines.
Sacrîq; uatis in locum
Asasti amanteis nobiles
Usura quos pascit grauis,
Et instituta patria.

Qualis decebat scilicet

scientes
credo intel
ligit

Quam

Quam dii deaq; tam improbi
Sceleris ut æquæ est puniunt.
Valepuella perfida
Olim Marulli ocellule,
Indigna nostris ignibus,
Indigna tam certa fide.
Me post Neeram foemina,
Vel nulla quod magis uelim,
Vel certe habebit firmior.
Tu spreta, tunc demum scies
Quantum profani & sordidi
Distent Marulli amoribus.

Epi. Pauli Tarchaniotæ
auunculi.

Quòd procul Inachijs tegeris charissime ab oris
Desine de fato Tarchaniota queri.
Vna eadem terra est quam æernis ubiq; locorum,
Nec magis Elysiū hinc aut minus inde uia.
Nam nobis madata satisq; superq; dedisti
Tot rerū inuictus pondere & exilij.

Ad Camillam.

Odi te mihi crede quantacūq; es,
Odi confiteor Camilla, sed quam
Et odi & magis in dies magisq;
Velim odisse, sequi atq; amare cogor.
Sic me amor retrahit, tuus trahitq;
Sic quem scuitia fugas proterua
Tam rare reuocas decore forma.

G Epitaph.

Epitaph. Ioannis Pici.

Ocidis ætatis media quod Pice iumenta.
 Vltima Socraticæ stenda ruina domus.
 Nec uel nobilitas uel opes uel gratia formæ
 Profuit, aut animi tot bona rara tui.
 Non hoc crede mihi naturæ iniuria matris
 Larga uel imprimis quæ fuit una tibi,
 Sed uitæ documenta hominum, et quæ fluxa sit ollis
 Forma, genus, dotes ingenij, imperia.

Ad Carolum regem Franciæ.

Inuicte magni Rex Caroli genus
 Quem tot uirorum, tot superum pia
 Sortes iacentes uindictæque
 Iustitiæ, fideique poscunt.
 Quem moesta tellus Ausonis hinc uocat,
 Illinc solutis Græcia crinibus,
 Et quicquid immanis profanat,
 Turca Asia, Syriaque pinguis.
 Olim uirorum patria et artium,
 Sedesque uera ac religio deum.
 Nunc Christiana seruitutis
 Dedecus, opprobriumque turpe,
 Quid cœlitum ultro facta uocata
 Morare segnis non ideo tibi
 Victoriarum tot repente
 Dij facilem tribuere palmam,

Primisque

Primisque in annis et puero et patris
 Fauore casso, tot populos feros
 Adusque pugnaces Britannos
 Alpibus Allobrogum ab iniuosis
 Iussere uictos tendere brachia,
 Si te decori gloria splendidi
 Nil tangit, immensumque in æuum
 Nomina per populos itura,
 At supplicantium tot misere exemplum.
 Sordésque tangat et lachrymæ pie.
 At Christianorum relictæ
 Ossa tot heu canibus lupisque:
 Fœdisque tangat religio modis
 Spurcata Christi, sospite Gallia
 Rectore te nobis potentis.
 Cuius auum pro auumque clara
 Virtus, furentem Barbariem unice
 Et Sarracenos contudit impetus.
 Cum seuu tempestas repente
 Missa quasi, illuuiésque campis,
 Non occupate sinibus Africa
 Contenti, Hiberi non opibus soli,
 Sperare iam Gallos, et ipsum
 Ausi animis Rodanum superbis.
 Sed nec bonorum tunc superum fauor
 Desideratus, nec tibi tam pia
 In bella eunti de futuris
 Carle, moras modo mitte inertes.

G ij

Oarstonem

Oaxtonem & quam tribuunt cape.
 Aequè nocentis dissimiles licet
 Gnarus, patrantem, quique possit
 Cum scelus haud prohibet patrari.
 Epitaph. Beatricis estensis.
 Soluerat Eridanus humidarum flumina aquarum.
 Soluerat, & populis non leuis horror erat.
 Quippe grauis Pyrrha metuentes tempora cladis,
 Credebant simili crescere flumen aqua.
 Ille dolor fuerat saeuus, lacrimaëq; futuri
 Funeris, & iustis dona paranda nouis.
 Scilicet & fluuios tangunt tua acerba Beatrix
 Funera, nedum homines moestaque corda uiri.
 Ad Ianum medicen Petri Francisæ filium.
 Amorem ocellis infidentem fulgidis
 Vidi beatæ Ruuere,
 Charitèsque circum, & Dionem Auream
 Spretis Cytheris dulcibus.
 Hic me uolentem aut arma principis mei
 Deuota fari patriæ,
 Tuâue Iane & antiquum deus,
 Quò raperis imprudens ait?
 Tûn tot uirorum tot poëta uirginum
 Meusq; longum signifer
 Vnam relinques Ruueram indictam meam?
 O immemor nostræ facis.
 An post Neeræ funera & tristes rogos,
 Tu quoque iam amorem negligis?

Habit

Habit fatemur illa & ardentès faces,
 Et nostra secum spicula,
 Multosq; sepe matre, multos impotens
 Me quoque uctante torserat.
 Verû ipsa cælo dignior tandem suo
 Templis deorum internitè.
 Nos tot beatis utpote excausi bonis
 Quæ nulla reddent tempora,
 Mœsti tenebris egimus uitam diu
 Acturi in omne seculum,
 Ni peti ocelli Ruuera, & flauis decor
 Collo iacentum crinium
 Vultusq; quales mater, aut matris soror
 Pallis uelit Tritonia,
 Sæptris honorè reddidissent imparem
 Fateor, pigendum non tamen.
 Nam quid decori pectoris papillulas?
 Latusq; dignum cœlite?
 Quid alia dicâ Bistonû amula arabus?
 Cum prima tentant præliâ.
 Iam colla eburnea, iam Indicos elêchulos
 Oris, ferâsque turbidas
 Mulcere nata uerba, & anneis sistere
 Altis citatos auribus,
 Iunone dignas iam manus, iam cætera
 Egregia paucis exequi
 Formam Cytheræ matris & laudes meæ
 Est uelle paucis exequi.

G ij Sed

Sed hæc caduci cuncta flos æui breuis
 Aequore rosetis gemmeis,
 Quæ mane ripis sileris aprici noua,
 Surgente marcent uespere.
 Ni tu rogatus dulcibus uates meus
 Tuis camœnis subuenis.
 Quæ mortis atræ legibus, quæ temporis
 Potentiores inuidi.
 Viuos, sepultos, quos uolunt raptos humo
 Per ora mittunt gentium.
 Quòd si petenti nec ego, nec mater tibi
 Vnquam Cytheræ defuit.
 Si Septimillam, si dedi Glyceren piam,
 Quàmuis petitam tot proas.
 Si ipsam Neerā specimen humanæ unictæ
 Naturæ & exactum deus,
 Neeram honestum nomen æternum mihi,
 Vires Neeram Cypridos.
 Cuius quotannis mœsti nunc tumulo quoq;
 Charis capillum demetit.
 Per sacra Phœbi quæ sacerdos fers tui,
 Nouemq; musas numina
 Per siquid est quod tela adhuc possunt me.
 Sat tibi superq; cognita,
 Oro malignis eripe hanc truebris quoq;
 Obluionis luridæ
 Famæ leuatam curribus uiuacibus.
 Musæ nouante seculæ.

Hæc

Hæc ille, sed mihi reddita Antoni mei
 Vrgentiores litteræ,
 Alpes citatis passibus transcendere
 Ad galliæ motum iubent.
 Quare monenti Iane tu pare deo.
 Ego sequar arma principis.
 Epigrammatum Finis.

Beatus Rhenanus S apido
 suo S.

V M Epigrammatis ipsis Marulli, naturalis Hymni quos dijs prophanis sacrauit statim succedant, Sapide mi, letorè piū admonēdū duxi, ne poetam gēilitatis plus æquo studiō sicut et ipse supstitutionem admirari occipiat. Marullus enim uelut Ethnicus, & deos celebrat, & poematibus suis ueneratur usq; adeo antiquitatis æmulus, ut priscis illis sæculis principes latine lingue uiros, nō modo non adæquarit, sed lōgo post se interuallo reliquerit. Verū utinā atque utinam ingenium suū plusquam diuinū ad sacra accommodasset, atque Iesu Christi uitam innocentissimam, aliorumue nostræ religionis diuorum Heroicam continentiam aut sacri loquorum auctorū sententias, carminibus suis cognobiliore reddidisset. Nam hac tempestate ubique fere in sacris nitor desideratur. At deus superbenedictus (mihi crede) mysterioria sua non ex mellitis uerborum globulis (ut illud G iij Petronij

Petronij obiter usurpem) sed è se ipsis autoritatem maiestatemque irrefragabilem sortiri uult, quod est diuinitatis maximum argumentum. Tu uero cum hos Hymnos legeris per Iouem Opt. Max. qui primo celebratur, deum ipsum intellige: reliqua autem deorum cohorte, dei organa instrumentaque, ipsam inquam Naturam, quæ deo superintelligibili proxime subest, cape. Atque ita è poëticis nugamentis frugem aliquam (et si præter elegantiam ea modica aut nulla erit) elcito.

Vale.

Ad Antonellum Sanctoſeuerinum,
Principem Salernitanum.

Si tuus est uates, si cuncta uolumina uatis,
Quæris præcipue cur tuus iste liber.
Sol quoque cuncta regit, solis tamen unica sedes.
Hæc eadem regum est quæ superum est ratio.

MICHAELIS TARCHANIOTAE
Marulli Constantinopolitani Hymnorum naturalium Liber
Primus.

Ioui Optimo Maximo.

BE IOVE principium, Iouis est quodcumque mouemus.
Prima mihi grauiore sono dicenda potestas
Est iouis, hinc magni diuini tot numina mundi,
Hinc rerum natura parens, hinc lucidus æther,

Quæque sub incuruo uariantur plurima cælo.
Sed neque Pieridum præsentia uatibus antra,
Nec tu care satis nostris Pimbleæ amenis,
Farnassusque bicaps, facundaque flumina large
Phocidos, ipse animum uati mentem ipse ministra
Sancte pater: siue æthereo delapsus olympo
Enthea diuino præcordia concutis æstro
Ignotasque uias aperis, teque ipse recludis,
Siue iubes cinctum solis caput igne tuentem,
Ingenio, mentisque oculis ad inane leuatis,
Eminus informi quaesitum ostendere in umbra,
Effigiemque tuam primos et ducere uultus.

Nam

Nam quàmuis solusque reples, solusque gubernas
 Omnia, & occasus æque moderaris, & ortus,
 Quàmuis quicquid adest, quodcūq; ubicūq; uidemus,
 Ipse idem es, penitusque nihil, nisi Iuppiter usquam,
 Quis tamen infirmi comprehendat pectoris haustu?
 Quem mare, quem tellus, uacui quem nubila cœli,
 Non capiunt, sanctique patens plaga lucida regni.
 Effugit humanos diuina potentia fines,
 Mortalesq; hebetat captus, & pectora pigra,
 Ex quo cœlicolæ natali sede relicta,
 Inuálidos artus terrenæque membra subimus,
 Corpoream in si molem compage lucri.
 Nam simul ac tenebris, & inertis carere clausi
 Mortiferum sbygiæ somnum potauimus undæ,
 Excidit offectio solidum de pectore uerum.
 Pro rebusque leues ne quicquam amplectimur umbras
 Antiquæ patriæ ac ueræ rationis inanes.
 Hinc rapit aubittio, rapit hinc furiosa libido,
 Inde metus bella aspra mouent, & gaudia et iræ
 Raræque in humanis non mendax gloria rebus.
 Ipsi inter fides, simulachraque mille ferarum.
 Impia Cirææ depasti pocula mensæ
 Obscœnis stabulamur harris, nec tecta paterna
 Respicimus, dulcemque Ithaco de culmine fumum,
 Iam pridem in fœdas doctas transire figuras.
 Sed te moly tamen nobis tribuente beatum.
 Securi dominæ, atq; dapis, quod numina monstrant.
 Nitimur immensum uenerari carmine puro.

Et

Et rerum auctore, dominumque agnosimus Aethræ
 Quem non principium, non ulla extrema fatigant,
 Expertem ortus, atq; obitus: qui cuncta gubernas
 Nescius imperij, totusque in te ipse uicisque
 Despicis æternus, & tempora suffias æuo.
 Vnigenam sancto prolem complexus amore,
 Aeterno æternam, & perfectam labe carente,
 Cui rerum late custodia tradita æsit,
 Et regni tutela tui, consorsque potestas
 Temperat acceptas sine fine, & tempore habenas.
 Qui uarios rebus tribuis nascentibus ortus,
 Qui sua naturæ præscribis iura potenti,
 Qui terras, cœlum, aëra, aquas, uertisque regisque,
 Contentusque tua uarias quæcunq; quiete,
 Mille per augustum spargens miracula mundum.
 Nam cum tota graui torperet machina accruo,
 Nôxque chaos densis circumdaret atro tenebris,
 Perque superiectas uolitaret spiritus undas
 Mole recens orta, & uacuum sola inane teneret,
 Primus opes bonus ipse, bonas partiris in orbem
 Squallentemque nouo massam fulgore serenas.
 Et tenebras luce, & tenebris lucem eximis atris,
 Appellâsque diem, & nocti sua nomina ponis.
 Primus aquis secernis aquas, cœlumque profundum
 Erigis, æquoreâsque iubes discludere moles.
 Tum mare substernis tumidum, tum lege uerenda
 Imponis finesque suos, & littora Nerco.

Aridâque

Aridaq; ostentas medijs sola prodiga in undis.
 Apparent subitæ dictu mirabile terræ,
 Diuitijsq; suis capituriustissima tellus.
 Atque animum facies mouet & uariantia rerum.
 Nanq; uidebat uti modo cœlum tangeret ipsum
 Rupibus aërijs, ima modo ualle dehiscens
 Infernum chaos & nigrantes proderet umbras,
 Nunc sola pacato diffunderet æmula ponto,
 Temperie, uerisq; opibus focunda benigni,
 Seq; repent inis fluuiorum spectat in undis.
 Tum noua suspendis rutilanti sydera mûdo
 Anguésque, uolucrésq; & pleadas Atlanteas.
 Utque pruinosis lunares noctibus axes,
 Portantem auroræ præponis lumina solem.
 Solem sydercæ moderantem frena choreæ,
 Obliquumque iubes currus agitare per orbem.
 Tum liquidum mutis focundas piscibus æquor,
 Aëriumque leues spargis per inane uolucres.
 Tum latas replere iubes animalia syluas.
 Deque solo genus humanû producis inerti,
 Et mentem inspiras melioris origine formæ.
 Cui quicquid mare, quicquid habet sola subijcis ipsa,
 Exutósque olim terrena pondera molis
 Rursus in antiquam patriam das posse reuerti.
 Vnde hominû curas tot despectemus inanes,
 Incertásque uices rerum, metuendáque fata,
 Et quanta mortale genus nox occupet umbra.
 Salue sancte parens, uere pater optime rerum.

Verè

Vere opifex, terræq; mala compage grauatos,
 Dum data uincta nefas dirumpere carcerisatri,
 Eripe tot pelagi iactatos tristibus undis,
 Tot cæcis pressos tenebris pater: exue uota
 Impia: nil uanum, nil admiremur inane
 Antiquæ memores patriæ: & quem corporis ægri,
 Non licet, ingenij quæramus lumine puro.

Palladi.

E te suprema maximi proles Iouis
 Innupta Pallas inuoco.
 Hastæ potentem nobilis uiraginem,
 Quam Phorcis asperat ferox,
 Cum multilingue sibilis quassans ca-

put

Procul profanos submouet.
 O sola rerum, ô lucidi domina ætheris,
 O cœlitum sanctum decus,
 Huc huc duelli, pacis huc ades potens
 Seu te tyrannicum solum, &
 Vicina templa rupibus telonicis,
 Seu fertilis Nilus tenet,
 Siue alta Itoni saxa, siue argenteis
 Vorticibus Inachus pater,
 Siue in remotis optimi regnis patris
 Dignata mortales parum
 Acum beata ducis, & nutu omnia
 Hæres paterna temperas.

Q. NO

Quid non metus, non iniquis penetrat dolor,
 Dubijs ue senium gressibus.
 Aut sydus anni noxiū, aut Auster grauis
 Morbis domesticis signum.
 Sed cūcta Vere germinant semper nouo,
 Vicis malignæ nescia.
 Et nunc fluentis irrigantur lacteis,
 Nunc melle passim hymetio.
 At ipsa curru flammeo septemiugo
 Ter auream quassans comam
 Longum citata huc & huc agis rotas,
 Ausis tremenda masculis.
 Subsidit æther ipse, contremuit fretum,
 Emota respondent sola.
 Atque trecentæ uirginis stipant latus
 Olea reuinctæ candida,
 Pars hæret uno fixa in obtutu deæ,
 Tam forti ab ore pendula.
 Aliæ aut recenti lilio, aut spargunt rosis,
 Quod quæque potis est conferens.
 Has pater Homerus inter, atq; Orpheus pater
 Vterque plectro adamantino,
 Partum Chariclus subsecuti nobilem
 Laudes heriles concinunt.
 Vt sola patris uertice ex ipso edita
 Hominūque origo, & cœlitum,
 Prima & nefandos aggeres disteceris
 Audax paternis ignibus.

Ipsūque

Ipsūq; fratrum maxime Enceladum truce
 Non ante equestris cognita,
 Stagnis profundi tartari demiseris,
 Mirante monstrum patruo.
 Prima inquietis gentibus certas domos,
 Stabilemque dederis patriam.
 Prima arce, prima mœnibus ditaueris.
 Prima optimis tot artibus.
 Tu sancta prima iura, tu legem inuenis
 Commenta uim dignam malis.
 Tu prima mentes ompiri nectis iugo.
 Tu propria tribuis pignora.
 Tu celsa raptos tollis ad templa Aetheris.
 Tu patriam antiquam doces,
 Cœlūque patrem maximum rerum omnium
 Curis caducis subijcis.
 Salue beati lucidum germen patris,
 Vere Phaneta splendide.
 Eadem uirago, mas eadem, cadem furor,
 Sapientiæque eadem, & quies.
 Animisque nostris ades, & atra nubila
 Diserte tua immensa face.

AMORI.

Linc cœlestum genitor, potēnsque
 Aetheris lati uolucer cupido.
 Splendidum sydus, geminæq; duplex.
 Gloria matris.

Quem

Quem modo insanis agitata uentis
 Stagna delectant, medijsq; in undis
 Improbus phorci nimia puellas
 Lampade aduris.
 Nunc ab extremo peragrans Eoo
 Vltimas Gades, Libyamq; & Arcton,
 Dulcibus rixis, & amico amaro
 Pectora uersas.
 Sepe magnorum medius deorum
 Aethera, immensumque tenes olympum.
 Hic ubi missis superos sagitta
 Flectis, & ipsum
 Arbitrum rerum dominumq; patrem,
 Cuius auditum procul omnis horret
 Coelitem pubes procul omnis horret
 Machina nomen.
 Quid quod & nouas Chaos in figuras
 Digeris primus? docilemque rerum
 Mutuis nectis seriem catenis
 Pace rebelli?
 Quid quod antiqua superata Anance
 Suscipis mundum placidus regendum
 Quid quod et leges, & habenda iura
 Figis inermis?
 Quod peregrinas animas caduce
 Deuocas massæ populūq; inertem
 Edoces terris hominum salubres
 Iungere coctus?

Quod

Quod pias magnū per inane mentes
 Aureæ sistis gremio parētis?
 Gratarum inter comites choreas
 Seraque facta.
 O quies magnæ reparatiōque
 Grata naturæ, columenque rerum,
 O adoratum mihi ritē prunis
 Numen ab annis,
 Huc ades tandem puer o beate
 Dexter, & cæcos miseratus ægri
 Pectoris motus, aegedum prophanis
 Exime curis.

COELITIBVS.

Vdi beatū sancta coelitem cohors
 Quæ templa olympi possides,
 Stabileq; in æuū lucidas ambis Iouis
 Rotæ domos nouemplici
 Rutilis uerēda multibus, rutilis genis,
 Comaque rutila, & uestibus.
 Tereti diurnæ lampados qualis fæcæ
 Nubes coruscat obuia.
 Aut cum cubile frigidum linquens, diem
 Aurora sub nouum rubet.
 Quoties reductis excitat laboribus
 Mortalium egra pectora,
 Quæ dulcis olim prefferat somno quies
 Curis soluta cadacibus.
 Audi beata imago Palladōs bonæ,

H

Templum

Templum beatum Pallados.
 Cuius secuta qua licet uestigia,
 Sequentibus ducem exhibes:
 Nostrisq; uinctis libera, atq; onere graui,
 Quo premimur infirmum genus,
 Supra malignæ seruitutis terminos
 Cæli pererras ardua.
 Vicūq; constans firmitate mascula,
 Cedēte nunq̄ pectore.
 Et nunc labores, & caducaprotinus
 Sæptra miserata gentium
 Modo labantis sustines atlantico
 Graui ruinae pondēra,
 Nunc nulle inertes excitas mysterijs
 Ignara liuoris mali,
 Cæcōque mentes inuolutas carcere
 Nota prophani summoues.
 Iam tum procellis de bitam furentibus
 Benigna subleuas ratem.
 Medijsq; nimbis, & freti fragoribus,
 Arcton serenas candidam.
 Verū huc beata cœlitum, huc ades uirūm
 Sanctissima expiatio:
 Tuāque sōms optima tandem face
 In mystica coopta iua.
 Aeternitati.
 Ipsa mihi uocem atq; adamantina suffice plectra
 Dum caneris, proplorq; ausis ingentibus adsis
Immensa

Immensi regina eui, quæ lucida tēpla
 Aetheris, augustosque tenes angustare recessus,
 Pace tua late pollens, tēque ipsa beata.
 Quā pariter flauos crines intonsa iuuentū
 Ambit, & indomitum nitens uirtus pede ahenco.
 Altera diuinis epulis assistere mensæ,
 Purpuræq; manu iuuenile infundere nectar,
 Hæc largas defendere opes, & pectore firmo
 Tutari melior fixos in secula fines,
 Hostilēsque minas regno propellere herili.
 Ponē tamen, quāuis longo ponē interuallo
 Omniferens natura subit, curuāque uerendus
 Falæ senex, spacijsq; breues equalibus horæ,
 Atque idem toties animus remeānsque meānsque
 Lubrica seruato relegens uestigia gressu.
 Ipsa autem diuim circumstipante cærua,
 Regales illusa sinus auro, atque argento
 Celsa sedes, folioque alte subnixæ perenni
 Dus leges, & iura polo, cœlestiāque agris
 Diuidis, & cæta firmas æterna quiete,
 Erumnis priuata malis, priuata periculis.
 Tum senium totis excludis prouida regnis,
 Perpetuōque adamante ligas fugientia secla.
 Amfractus eui uarios, uenturāque lapsis
 Internixta, legens præsentī inclusa fideli.
 Diuersosque dies obtutu colligis uno.
 Ipsa eadem pars, totum eadem: sine fine, sine ortu,
 Tota ortus, finisque æque, discrimine nullo

Tota teres, nullaque tui non consona parte.
 Salue magna parens late radiantis olympi,
 Magna deum, precibusque pijs non dura rogari
 Aspice nos hoc tantum, & si haud indigna precamur,
 Coelestique olim sancta de stirpe creati
 Adsis o propior, cognatoque adijce caelo.

BACCHO.

Gedum canite patre Thespiades mihi
 Bromium,
 Sobolem igneam Iouis quem peperit
 bona Semele
 Puerum coma praesignem, & radiatibus oculis.

Aeuoe sonant furenti mihi pectora rabie,
 Nimiisque deo plenus concutitur grauis animus.
 Aeuoe date cymbalum huc, huc date cornua querula.
 Cingat uirentem mihi tænia uiperea comam,
 Comam diffusam animis æolijs hederigeram.
 Quæ hinc mille secuta, atque illinc, trepidate pede sacro
 Ululente citatis Edonides usque tripudij
 Valido sub thyrsos iadentes uic capita fera
 Aeuoe sessore pandi geminate quadrupedis.
 Et ipse uagus, anhelans, animo duce nimio,
 Totus noua plenus mente per auia nemora
 Orgya præcedam acutis celebrans ululatus.
 Orgya uerendis archana recondita calathibus.
 Penitus quæ sanctis frustra captes sine initijs,
 Nouies perpeffus sacra castalidos uada uitræ.

Iam

Iam iam citatis terra reboant sola pedibus.
 Oculisque, negat medium nubes puluerea diem,
 Gregibus cinctis Euantum deproperantibus.
 Fugiuunt deserta turbata per nemora fera
 Regio uolucres nec sustinet ætheria suas.
 Aeuoe impotenti thyrsos grauis alme Dionyse,
 Martie, bicornis, rex, omnipotens, femorigena,
 Mystice, thioneu, ultor, soliuage, eues, satyre,
 Genitor deorum idem, atque idem germen amabile,
 Nyctelie, multiformis, hymeneie, nomie,
 Gemine, hospitalis, liber, pater, optime, maxime,
 Domitus quæ Ganges, quæ gemmea marmora pelagi
 Sen fere primi, cui cecidit terrigena cohors
 Rhæthusque, Mimasque, qui Penthea qui male nimum
 Adigis Lyærgum tandem sua pendere scelera,
 Ausosque deum in tenero nautas fallere puero.
 Nam quid corymbis surgentia stammina subitis
 Dominasque dicam nequicquam denique trepidas
 Saleri quærentes per noctis opaca latibulas?
 Quid sera licet non neglecta piacula Acrisij?
 Tu sancte flectis annes, truculentaque maria,
 Ruptisque rotas decurrentia chæta lapidibus.
 Tu mella primus noua colligis ilice sterili.
 Tibi uomer uncus debet, tibi spicifera Ceres,
 Tibi iura, tibi urbes, tibi mens bona nescia sceleris,
 Tibi impotentis male perpeties animus heri.
 Tu robur consilio addis, tu numina supero
 Reperis, olympo primus, tibi sancta Mimalonum

H iij Cohors

Cohors in somni lustrant gelidam pede Rhodopen.
 Nimio diuulsos raptantes impete uitulos.
 Tibi mille uatum præcordia sortilega fremūt.
 Tibi ager uiret almus, tu florea prata tepentibus
 Zephyris coloras, tu dissona semina ligas.
 Tu secla mundo semper fugientia reparas
 Longa iuuenta, tu libras podera machinæ,
 Mediòque terram suspendis in aëre stabilem.
 Per te remota cæli procul ardua colimus,
 Nimio diffusi præcordia nectare grauiâ.
 Tu das deorum sanctis accumbere dapibus.
 Salue benigna lychnita deum & pater hominum.
 Animòque dexter, tua mysticæ rite colentibus
 Adsis, tuis non sine amoribus, & Themide bona.
 Themide nympharum stipata Coricidum choris.

PRIMI LIBRI FINIS.

MICHAELIS TARCHANIOTAI

Marulli Constantinopolitani Hymno-
 rum naturalium Liber

Secundus.

PANI.

Iue supremi progenies Iouis
 Tuq; ò choreæ Pieri dux sa-
 cre,
 Sortita frondosum caament,
 Calliope nemorosi olympi
 Adsis canori pectinis arbi-
 tra,
 Siue hoc sub antro, siue

sub illice hæc,

Motura concentus loquaces,

Dum medio tacet aura sole.

Quos sceta tygris, quos leo parthicus

Mixti maritis, innocui gregis

Mirentur, offense prioris

Immemores, solitaq; prædæ.

Ruptòque præceps Arnus ab aggere

Sistat citatum cursibus impetum

Longis, & ad uocē resulent

Carminis aeris cupressus.

Seu tu gigantas fulmine præpeti

Cælo repulsos dicere, seu uelis

Cantare Latonæ potentem

Progeniem celeris sagittæ,

H iij

Seu

Seu bellicosa Pallados ægida,
 Victas & urbes, seu potius iugis
 Gaudentem intonsi Lycæi
 Puna uagi pecoris magistrum.
 Qui per niuosi deuia uertias,
 Qua nulla presso stat pede semita
 Rupésque inaccessas capellis
 Virgineas agitat choreas.
 Nouisq; semper concitus ignibus
 Blandum nouena cantat arundine
 Auditus à primis Eoi
 Sedibus hesperæo colono.
 Quod nec uirenti tectâ sub arbore
 Aequet uolucris garrula, nec citas
 Cantando consuetæ morari
 Voce rates triplidâ puellæ.
 At cum renidens Hesperus, os sacrum
 De matris unda Tethyos extulit,
 Spargitq; letheos per orbem
 Nox tenebris adoperta somnos,
 Tum uero quantus cœlicolis pater
 Modo huc citatis curribus, huc modo,
 Quæcumque sub cœlo, salubri
 Mente pater peragat, fouetq;
 Quem poné longo saliat ordine
 Ingens deorum subsequitur chorus
 Censi sub undenis magistris
 Aede bonam remorantæ Vestam.

Donce

Donec sereni uertiabus sacris
 Accepti olympi, corpora de uia
 Lassata, succussuque longo
 Ambrosiæ dapibus refirmant.
 Illic uiassem nunc epulis diem
 Terunt, soluti moribus asperis
 Curarum, & in somnis querelæ,
 Nunc pateras iterant capaces.
 Largoque blandi nectare carminis
 Donante iures, te recinunt patrem
 Terræq; uentosiq; Nerei
 Pan bone, te genialis Acthæ.
 At ipse inertis nunc pigra machinæ
 Fulcisq; alisque, & foedere mutuo
 Triplex, & hinc triplex, per artus
 Fusus, habes agitâsque molem.
 Nunc consonanti dissona semina
 Quiete firmas, nunc nitida infimis
 Diuersa, non una catena
 Consolidas, & aquarum & auræ.
 Nunc plena Baccho pectora fertilis
 Chaos tenebris multiuolum explicas.
 Nunc cæca tot mundi malignis
 Membra modis operosus ornas.
 Cunctisque largus, nec tamen ullius,
 Fixis coërces omnia legibus.
 Nec fine finis, nec priore
 Seminio pater omnium idem.

Salue

Salve deorum maxime Pan pater,
Pan rite, & idem rite diespiter,
Molisq; securis caducæ
Da pater ingenium salubre.

COELO.

Vdi sc̄elix patria superum
Omnia ferens, omnia continent
Munde pater sedes alta Iouis.
Qui par nulli, similis uni,
In te totus, tuus est totus.

Qui sine carens, terminus omnium,
Longo terras circuis ambitu.
Opibusque late pollens tuis,
Sortis degis nescius ægræ.
Qui naturæ sancta potentis
Ipsos uocas sub iuga cœlites.
Qui totus teres undique, & integer
Sua cunctis semina diuidis.
Tu prona pater secula parturis
Indefessam terens orbitam
Tu perpetua cuncta cathena
Prima solers nectis ab æthra,
Pater inærtum rexne melior.
O sanctissime deorum pater,
Pater naturæ adsis precor, &
Vtcunq; mihi rite uocatus
Tua dexter nos ope sospita.

STELLIS.

Sæpe rerum perpetuas uicæ
Mirata mecum, dic a gedum dea
Stellas, & influxu tenaci
Cuncta iubar uariare pollens.

Nam siue mundi prima orientis, &
Ruptis creatos illicibus uiros,
Cum prim um in ignotas recessit
Gleba recens animata formas,
Seu longa deinceps secla reuoluimus,
Hinc omne principium omnibus, hinc modus
Quæcunq; uitali sub aura
Sol uidet exoriens, cadens ue.
Hinc tot beatis terra nitet bonis.
Hinc inquietis semina fluctibus.
Hinc ros & imbres, hinc fororum
Stamina perpetienda cunctis.
Nam cur inerti numina nenia
Et nocte frustra obtundimus, & die
Iouemque ridentem precêsque,
Totque superuacuis querelas?
Colendus ille est, sed trahit omnia
Vis seua fâti, turbinis in modum, aut
De môte torrētis niuali Præcipites rapiētis ornos.
Ipsôque patrum semine, protinus
Haurimus æui leta, dolenda, nec
Discedit à prima supremus
Lege dies, uariatue discors,

Atq;

Atq; hic paterno gaudet humum boue
 Vertisse, & ulmis nectere pampinos.
 Hic arma sectatur, tubasq;
 Hic Cypriae melior carinae.
 Alter benignis syderibus potens
 Repente clarum tollit humo caput,
 Daturus exemplum ruina
 Forsitan immoderate habenæ.
 Ille (ominosa sic rapiente ui
 Astrorum) honestos dedecorat patres:
 Et parta maiorum labore
 Dilacerat male faustus heres.
 At ipsa cælo lucida sydera
 Affixa cursus deproperant suos,
 Secura priuati laboris,
 Dum stet opus solida catena.
 Naturæ, & eterni imperium Iouis
 Fixum per omnes lege dies data.
 Gaudentiq; nil prorsus relinqu
 Alterius moderandum habenis.
 Gaudete noctis progenies sacra
 Stellæ beate: nos procul à domo
 Quæ fata nascenti dedistis,
 Interea miseri feremus.

SATVRNO.

Aturni celebres dies
 Ad sūt, et resonāt cūcta mero simul,
 Simul læta licentia,

Actatis

Aetatis memori salicetaurea.
 Nos sicci tamen, ac uelut
 Nunc demum patriæ moenia fax uoret,
 Cessamus neque tempora
 Et pronos miseri respicimus dies.
 Profer Hyle puer cadum:
 Da uati Citharam: pecten ubi aureus
 Lauri mnemosynum mei?
 Et blandum resonans par lyra pectini?
 Nil insigne nisi iuuat
 Indictumq; iuuat dicere sæcula
 Fortunata dei, ac sua
 Crescentem Cererem sponte, nec annuæ
 Curæ debita semina,
 Et lactis niuei flumina, flumina
 Larga nectaris atici.
 Cum pax atque fides casta per oppida
 Visabant hominum domos,
 Nec possessa diu imperia, hospiti
 Pigebat dare strenuo.
 Nam quid maius habent cœlicole, patre
 Saturno Iouis optimi?
 Eodem magnanimo patre Iouis. Rheæ
 Eodem coniuge maximo.
 Quam de taurifono bellipotens sinu
 Pater protogonus dedit,
 Terrarumque parentem, & liquidi aetheris,
 Quis æque est alius potens

Idem

Idem cuncta dare, atque idem alere omnia,
 Idem cum libet, omnia
 Parcarum memari lege resolvere?
 Quis fecundior ingeni
 Largitor: solida quis retinentia?
 Quis & pauperiem pati,
 Et niti melior cum duce par duci?
 Hic seu casta magis iuuant,
 Foelix casta sequi: seu taciturnitas
 Et tenax animus sui,
 Obseruare bonus tuta silentia.
 Hic suspendere fertili
 Solers uomere agros: hic sua semina
 Doctus fertilibus dare
 Terris, & ueteres chaonias dapes
 Blandis uertere frugibus.
 Quin quamuis sentio debilis, & situ
 Annorum, nihilominus
 Et fundare domos strenuus, et semel
 Collectam rabiem impigre
 Exercere modis omnibus efficax.
 Saturne optime maxime,
 Saturne omnipotes: progenitor deum,
 Absint hinc procul ô procul
 Et lugubre odium sancte precor tuum,
 Et uis seua: nos nunc
 Importune, alios ira premat tua.

Iupiter

IOVI.

Iupiter pie, Iupiter
 Benigne, optime iupiter,
 Qui tuo nitidum ethera
 Ambis igne beato,
 Te cano placidum patrem
 Terrarum, placidum æquoris,
 Largum quicquid ubique adest
 Fertili dare dextra:
 Siue augere libet nouis glebas seminibus rudes,
 Siue enata, salubribus
 Fortunare alimentis.
 Et nunc seua repellere
 Syluis stabra uirentibus,
 Nunc letum sata commodo
 Culta spargere rore.
 Nunc rigentia flumina
 Dura soluere compede.
 Nunc defendere syrium
 Aegris puluerulentum
 Terris, & pecori mala
 Momenta, arboribus mala,
 Cum semel rabiem improbam
 Tellus syderis hausit.
 Sed nec Vere nouo thyma
 Complecti numero queam,
 Aut quas seuis Atabolus
 Olim torquet harenas,

Nec

Nec si lingua adamantina
 Sonet, uox adamantina,
 Tuas expediam tamen
 Laudes, & benefacta.
 Aut cum falci feri patris
 Almo sydere temperas
 Minas, & rabiem feram,
 Quo non sauior alter.
 Seu libet misera lue
 Vrbes polluere integras,
 Siue fasq;, nefasq;, graui
 Inuoluisse ruina.
 Aut cum fraude procul mala
 Pulsa, nequitia procul,
 Idem legibus omnia,
 Idem moribus ornas.
 At lugubre nefas uada
 Horret tristificæ stygis,
 Rotamq;, & capiti improbo
 Imminetia saxa.
 O cæli decus, ô potens
 Votorum, & triplicis boni,
 Salue rite uocantibus
 Fœlix Iupiter alme.

Marti.

MARTI.

Nūqua Codri progenies licet
 Hinc arua bubus mille teras tuis,
 Hinc dite seponas in arca
 Quicquid arabs uehit estuosus,
 Frustra clientium dinumeras greges,
 Et consularis premia purpure,
 Frustra renidentes curules,
 Et ueterum decora alta patrum,
 Ni cuncta prudens dijs referas bonis,
 Hos nocte, castis hos precibus die
 Supplex adores, hos in omne
 Tempus opem ueniamque poscas.
 Nec uerò si quid durius accidit,
 (Que multa uite fert uarius tenor)
 Spem præter, iccirco labare
 Relligio pietasque debet.
 Nam nec perenni terra uiuret coma,
 Et sæpe, sudo nunc capimur breui,
 Nunc frustra inundantes procellæ
 Terrificant, redeunte sole.
 Quare (tot olim quamquam opibus patrū
 Excussi, Ethrusco carpimur otio)
 Dic sancta, dic Clio parētum
 Laude patrem solita graduum.
 Hæc tot suorum quem misera iurant
 Clades, repulso Strimone Thracio
 Testis que Byzanti superbis,

I

Tristia

Tristia dum fouet arma Turcæ.
 Sed quid benignæ non faciunt preces?
 Forsan minarum desinet hic quoque
 Iam tandem, & obliuis peracti
 Respiciet propior nepotis.
 Tunc me nec Orpheus carminibus pater
 Aequet canentem, nec pecorum deo
 Laudatus æstiuæ sub umbra
 Multiloquæ fidicæ canenæ.
 Quamquam sonoris hic fidibus rudes
 Duxisset ornos, & uaga flumina
 Frenasset, hunc dignatus ipse
 Vltro epulis deamæque Phœbus.
 Sed plena soluens pectora numine
 Dicam arma, plectro dicam adamantino
 Currus, & aduersa iacentem
 Cuspide terrigenam cohortem.
 Cum seua cunctis bella timentibus,
 Superque moles molibus additis,
 (Sic prima nil uirtus perhorret)
 Mars cuperet tamen arma solus,
 Mars tunc olympo primum oculis patris
 Admissus, alta sub Rhodope puer
 Hæmæque adhuc suctus leones
 Cominus exagitare aprôsque.
 Vt uero cunctos ancipitis mali
 Concussit horror, terræque partibus
 Superba, crescebat sereno
 Iam propior propiorque caelo,

Quid ô quid annos digeritis, rudes?
 An sic creari nil ait ab Ioue est
 Pean ô æternum carentes
 Morte dei, & bonæ rex deorum.
 Simulque & enses dat puero, & galeam
 Aeratam, & hamis undique nexilem
 Auræque loricam trilicem,
 Aeolij Steropis laborem.
 Exceptit omnis regia plausibus,
 Primusque nutu Iuppiter annuens
 Terrasque concussitq; cælum
 Cynthe tua domina inidente.
 Et iam prophane uersa aëtes retro.
 Iam terra monstris ipsa suis grauis
 Aeterna quid distent caducis
 Senferat, & manibus tonantis
 Cõtorta, Rethi fulmina fraxinis.
 Iam læta signo sancta deum cohors
 Redibat audito receptus,
 Arma Iouis pariter canentes.
 At non receptus ille, nec imperi
 Audit uerendi signa, sed improba
 In cæde perstabat, ferocum
 Impatiens animorum, & iræ.
 Nè iam tum & annos, & pueri Venus
 Mirata dexteram, nec faciem minus,
 Complexa germanum benignis
 Aurea continisset ulnis.

Salue & uirorum Mars pater, & pater
 Armorum, & olim si merui modo)
 Da queso, da gradiue pulchrâque
 Ob patria m, atque inopina fata.

VENERI.

Am sat huc illuc Erato uagata,
 Arte cōcussas moderāte habenas,
 Dū p & tractus, & inane olympi
 Curris apertum.

Flecte uocales aedum quadrigas

Sancta qua uocat genitrix amorum.
 Flecte, quis neget genitrici amorum
 Carmina danda?

Nunc & auratos bene pone crines,
 Tortulum myrto coh' bente cirrum.
 Nunc & cois opibus grauatas
 Indue uestes.

Qualis exortu, seriēque prima
 Diceris rerum Veneris parentis
 Donaque, & largas cecinisse blādo
 Pectine laudes.

Ante nec terra facies inertī,
 Nec suus stellis honor, & sine ullis
 Aura torpebat zephyris, sine ullis
 Piscibus unda.

Prima de patris gremio Cythere
 Cœca natura miserata membra,
 Soluit antiquam minimum pigendo

Fœdere

Fœdere litem.

Ille supremis spacijs remouit
 Lucidum hūc ignem, mediâsq; terras
 Arte suspendit pelâ gūsque molles
 Inter & auras.

Tunc & immenso micuere primum
 Signa tot caelo, & sua flamina aër
 Cœpit, admirans uolucrum proterua
 Prælia fratrum.

Tunc repentinis freta uisa monstis
 Feruere, & noua facie, nouoque
 Flore, diffusos aperire tellus
 De dala uultus.

Iam greges passim uarios, boūmque ara
 Menta, iam pictas uolucres, ferâsque
 Surgere emotis erat hic, & illic
 Cerne re glebis.

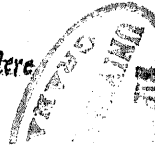
At uirum quāuis etiam labente
 Aegra plebs genu, meditari & urbes
 Tectâque, & iam tum sociorum amicos
 Iungere coetus.

Quos ferox inter medios Cupido
 Acer it fratrum comitante turba
 Callidus quondam petiisse certa
 Quēmq; sagitta.

Seu libet magnæ genitricis alta
 Tempia, semota peragrare aura,
 Seu procellose per aperta uita

I iij

Flectere

Flectere gressum,
 Siue mutato iaculis ueneno,
 Mutuis tactos penitus fauillis
 Carpere, & gentis breue uer, parata
 Prole nouare.
 Ipsa La sciuo Venus alma partu
 Lata, nunc iunctis uehitur columbis,
 Eriósque altos, & opima Cypri
 Templa reuisens.
 Ridet & tellus ueniente diua,
 Carpathi & rident freta, nec sereno
 Sibilat caelo, nisi blandientis
 Aura fauoni.
 Nunc nouis sanctum caput impedita
 Floribus, plausúsque leuis choreas
 Ducit, & passim uiolis scatentem
 Ter pede nudo
 Concutit: terram sequitur iuuenta
 Feruidum spirans, sequitur uoluptas
 Prodigia, et zonis Charitum renidens
 Turba solutis.
 Spectat occulto latitans roseto
 Mars pater, simulque cupit uideri
 Et timet, simul uelut igne cera exa
 Vdat, abítque.
 Nunc ubi currus? ubi amica quondam
 Hasta? quid tecum bone dux roseto?
 Nempe iam sordent galeae, aptiórque

Crimibus

Crinibus herba est.
 Illa tormentisque, deique amore
 Pulchrior, quam dissimulat uidere,
 Hoc mage occulta placuisse querit
 Callida ab arte.
 Et modo suras teretes, reducta
 Vestre, dum saltat studiosa undat,
 Et modo pectus reteggit, statimque
 Claudat eburneum.
 Sed Venus regina Iouis propago
 Aurea, huc adsis precor, & maligna
 Nocte discussa tua da beata
 Visere templa.

MERCVRIO.

Ergo restabat mihi, proh deorum
 Rex bone, hoc: fatis etiã malignis?
 Patria ut græcus sacra, nõ pela sga
 Voce referrem.
 Quique tot sæclis tripodas silentes
 Primus Orpheo pede rite moui,
 Exul Eithrusa streperem sonanda
 Vallibus Arni?
 Sed tamen Delphisque meis habenda
 Gratia, & Maia genito beata.
 Ille nec turpem exilio, nec unquam
 Passus inertem.
 Pérque tot terras, mala tot secutus
 Per freta, huc fatis agitatum & illuc,
 I iij Largas,

Largus, & Scythæ dedit, & Latini
Pectinis usum.
Forstian (uanus nisi fallor augur)
Et decus labente daturus æuo
Exuli, magni inuideant quod olim
Sæpe tyranni.
Interim si non patriæ beata
Voce, qua grato liatum, cadente
Te cænam Phœbo, tibi substrepemus
Syderis ortu.
O potens uatum, geminiq; mundi
Mercuri interpres pater, unde primū
Fluxit & neruis honor, & decoræ
Copia lingue.
Arte dum blanda populos recentes
Cede deterres solita, suisq;
Prouidus syluis, meliora tandem
Querere suasos.
q; resæntes facis ire muros
Marmora, ad uocem citharæ bicornis
Dulcæ subfultim tremuli insecuta
Follicis ictum.
Nam quid & leges postas, & acris
Ingeni commenta loquar benigna?
Quis sine, in cassum steterant relictis
Oppida syluis.
Tu procellosa uagus hospes alno
Adriæ curris freta, tu remotos

Gadibus

Gadibus Seras, gelidisq; donas
Bactra Britannis
Impiger mercator, ut omnia omnes
Gentibus terræq; serant, & aure.
Te tuus Ianusque, forūmque supplex
Orat auarum.
Quique uel penna, trepidis uel extis
Doctus euentura uidere, quiq;
Fluctibus solers, numerosque uasta
Ponit arenæ.
Siue quis Graia nitidus palastra
Barbaræ miratus opes oliuæ,
Vasa pisæo redeunte nudat
Brachia lustro.
Siue quis cura meliore fœlix
Aethera, atque ipsas animo capta
Concipit stellas, positusque cælo &
Nomina dicit.
Iam leues somnos dare, iam negare
Vestrum opus, uestrū pater Argicida
Nocte sopitis aperire diuūm
Condita fata.
Vestrum & aurata reuocare uirga
Sedibus sanctas animas sepultis.
Vestrum & inuisi spacijs iniquis
Reddere auerni.
Saluo io uerum decus, exilique
Dulce lenimen, patriæque uictæ

Commodus

Commodus per æque animoque grauo, &
Rebus agendis.

Secundi Libri Finis.

MICHAELIS TARCHANIOTAE

Marulli Constantinopolitani Hymno-
rum naturalium Liber

Tertius.

SOLI.

Vis nouus hic animis furor
incidit? unde repente
Mens fremit & horrentiq; so-
nant præcordia motu?
Quis tantus quatit ossa tre-
mor? procul este prophani
Este: mouët inuis delubra ex-
cussa cauernis

Aduentante deo, & mons arcum immane remugit.
Salicet antiquas tanto post tempore sedes
Dignatur tamen, atq; situ maræntia longo
Antra subit consueta deum confessus Apollo.
Inspirâtque graues animos, & pectore magnum
Seuit, agens cæstro, furiatâque corda fatigat
Bacchantum rabie, atq; agitato mentis anhelo.
Iam mihi discussa mortali pectore nube
Paræarum reseratur opus iam panditur ingens
Amorum series, & longum interprete cassa

Certatim

Certatim tenebris querunt erumpere fæta.
Angustumque premunt pariter tot sæcula pectus.
Iam mutat uigor, atque hominem desueuimus ægrum
Admissi supera depascere lumina lææ.
Præsentèsque deos propius, ipsùmque tuemur
Solus inexhausta qui lampade cuncta gubernat
Sol pater: unde etiam solem dixere priores.
Et patria longe moderatur imagine mundum,
Idem rex hominum atque deum, pater omnibus idem.
Candida quem Thia (ut perhibent) Hyperione magno
Conceptus, rapidas Acheloi fudit ad undas.
Ingentem ingenti, & radiantem lææ paternæ.
Nam cum cœlicolis Hyperion cognitus unis
De geret, humanis contingi captibus exors,
Qui nisi de bruto nequeunt capere augmina sensu
Et tamen ignotus nollet per sæcla latere,
Auricomum genitor sæcundo lumine solens
Edidit, effigiemque sui formauit ad ipsam.
Per quem sublimes possumus tollere mentes,
Metiri que animo, & conferre incognita notis.
Vt pote nature tantum qui uisibilis anteit
Omnia, quàm diuos inter pater emicat omneis.
Infra seque premit magnorum sæcla deorum.
Nèue loco terras non conueniente uaporet,
In media medium mundi regione locatum
Umbraarum iussit, iussit confinia habere
Lucis, & ignitos hac exercere iugales,
Vnde queat propius tenebrosa acendere flammis,

Et

Et dare uicinum germanæ lumen opacæ.
 Hunc dextra leuâque anni, mensêsque diêsque
 Circumstant, nutûsque obseruant tempora heriles.
 Ipse grauis quatiens gemmarum pondere habenas
 Ingreditur, superis arru spectabilis auro.
 Qua patet obliquum medium uia secta per orbem
 Certa premens certus uestigia, cedit cuncti
 Continuo, flectitque loco turba obuia diuim,
 Regales propius ueriti contingere gressus.
 Munificus licet immensi partitur honores,
 Inq; ipsos mundi moderamina diuidit ultro
 Commodus imperium multis tenuisse secundis.
 Non tamen ut summe rerum inuigilare suctus,
 Naturæ partem totius negligat ullam.
 Nam sublima, inferna saluti fer omnia flammis
 Ipse suis lustrat, lustratâque seruat, et auget.
 Complexus terram, atq; auras, cœliq; profundum,
 Et quæ mortales maria appellare solemus.
 Permixtusque tamen rebus, contagia nulla
 Acâpit, & cunctis uisus dumtaxat inheret.
 Hinc & Sidonij stellis genus acre tuendis
 Fecerunt capti uicino errore ruinas.
 Luciferumque omni priuarunt corpore fontem,
 Esse rati pura nimirum & simplicis actum
 Mentis, de propria mittentis lumina sede.
 Ipsa etiam lux quandoquidem sit corpore cassa.
 Nec uero in morem rapidi cum fluminis actû
 Omnia, materia faciente cupidine rerum,
 Crescendôque

Crescendôque fluant toties, crescantq; fluendo,
 Aut alio donante nouas potuere sub auras
 Surgere, & ætatis contingere lumina læta,
 Aut oßectu mali uoluentis mensibus anni,
 Rursus in antiquam posito squalore iuuentâ
 Luxuriare, nouasq; iterum sibi sumere uires.
 Cum primum tepidi sub tempora uerna Fauoni
 Aura suum terris genitalem exuscitat auctum,
 Aduentûque dei gemmantia prata colorat.
 At peculum genus omne uiget, genus omne uirorû,
 Perculsi teneras anni dulcedine mentes.
 Concurruntque obnixa inter se frötibus hædi,
 Et noua læsciuo persultant pabula motu.
 Nec liquidum tremulis concentibus aëra cessant
 Mulcere, & læuam uolucres pæana sonare.
 Coniecta nemorum uiridantibus undiq; ramis.
 Et cum mane nouo terras sol exit Eoo
 Visurus thalamo, & cum serus uespere currus
 Soluit, & oceano uiduas commendat habenas.
 Donec in humêtes spatijs decliuisibus austros
 Paulatim flexo secum trahat omnia gyro,
 Deiq; locum letho: & rursus regna aliera mundi,
 Atque alio terras longe bect orbe repostas,
 Natura prohibente moras rerumque suaq;
 Nam neque res alia non deficiente uicissim
 Vlla potest dulces inuisere luminis auras,
 Crescendôque æuum capere, atque assumere uires:
 Et uita coram (quid enim nisi uiuida rerum

Vita,

Vita, factorq; animarum æternus sol pater & fons)
 Esse locum si quis letho putat, auius errat
 Natura procul à uera ratione uagatus.
 Ergo corporibus ne tandem exhausta creandis
 Sylua cadat natura, aut sol pater omnibus idem
 Occupet in parti totis bona debita terris,
 Alterno temone, caui modo brachia cancri
 Ignit, & æstiuam rectus ferit inde Syenen.
 Nūc pressum ægocerotæ, gelu regna horrida longo
 Saturni uisit senis: ignauaque pruinæ
 Pigros exhortatur equos, & uerbere sæuit.
 Interea medius magnum permensus olympum
 In cœtum uocat: atque imis annexa suprema
 Componit docilis blandi dulcedine plectri.
 Diuersasq; uno parteis tamen intertextu
 Vnit, ab unius genitoris imagine magni.
 Et toto pater exercet commertia mundo.
 Non tantum grauitate carentia pondere pressis,
 Aut sicca innectens humore fluentibus, aut quæ
 Igne calēt multo, glacie torpentibus æcri,
 Verum etiam mortalibus æterna atque caducis.
 Omnia, qua patet immensi plaga lucida regni
 Complexus stabili per mutua uincla catena.
 Vnde parens natura, & amica dædala lite
 Semina de pulchro reuocato imitamine cœlo,
 Tot facies uolucrum uarias, tot sæcla ferarum
 Concipiunt, tot marmoreo monstra humida ponto,
 Diffusasq; beant cornu prædiuite terras.

Nunc

Nam mentis uim diuinam mortalibus ægris
 Quis non æthereo de Sole intelligat esse?
 Nunc quoque terrena uideat cum nule grauatos
 Mutari tamen, ad mutati lumina solis,
 Et pariter motusque omneis, speciesque nouare
 Ad nutum patris, & uariari tempus in omne,
 Ille genus uiuat mortale, ille omnia sancta
 Luce replet, uisumque oculis, rebusq; colorem
 Sufficiens: ligat ille benigna quæque catena,
 Atque modis unit late bonus omnia miris.
 Ille uices uariatq; annorum, & gentibus ægris
 Tempora metitur simul idem, atque explicat idem
 Fatorum seriem, & non exorabile pensum.
 Lucida per lapsus cœli duodena per astra.
 Permutatq; uices, & amaris prospera miscet
 Nunc fœlix mihi, nunc alij, neque enim bona semper
 Publica priuatas possunt admittere curas.
 Et quid quisq; sibi prudens fugiatue, petât ue.
 Sed qua sancta trahunt diuinæ commoda summe
 Ipse artes, ipse ingenium, censûsque uiritim
 Partitur, uariatq; modis: nunc infima rerum
 Tollere humo, populi que potens imponere habentis
 Detractos opœra, atque alieni pondere aratri.
 Nunc folio insignes patrio, sceptrisq; beatos
 Deturbare loco, & præsens damnare ruina
 Aut alacres raptare in bella uirilia Martis,
 Et studio immani fusi exercere cruoris.
 Aut cœci desiderijs infamibus auri

Incoquere,

Inquoquere, hos animi exigui, & rationis inanes
 Desidia, miseróque agitare cupidine rerum.
 Hos cantu mulcere leui, & suspendere hiantes
 Solis ad armenta, atque inclusos utribus Euros,
 Infamesque dapes sociorum ithacensis Vlyxei.
 Sæpe animis inflare tumentibus aspera corda,
 Vicinóque ciere duello, & pascere præda
 Nec leges, nec dignatos communia iura.
 Sæpe modo uentri pecudum dare, nequitiaeq;,
 Et damnare leues stactæ bene olentibus auris.
 Aut inopes, regno extorres, formidine lethi
 Heu miseros uarijs tamẽ exagitare latebris,
 Bithynamq; fidem, & Ponti male tuta querentes
 Hospitia: usque adeo paucis mors optima rerum
 Intellecta, atque illudit uita improba Syren.
 Aut cocco rapere immodico, pictæq; nitore
 Vestis, honorati præstantes corporis auctu.
 Sed nimios tamen, & plebis formidine letos.
 Interdum sine more, sine ordine mittere quosdam
 In scelus omne, nouis letantes ne ctere clades
 Cladibus, insanâque hominum incrudescere cæde.
 Et prædas uectare, & sæuis tradere flammis
 Omnia, nec gnaros socijs, nec parcere amicis.
 Interdum facilesque animi, morumq; benignos,
 Clarare, & trutina pendentes omnia iusta.
 Et quibus indignum tenui insultare clienti,
 Et perferre malis turbantes quæq; rapinis.
 Nunc alios premere indecores, nec nomine multo

Nec

Nec dignos fama, & tamen intra tecta timendos,
 Et quorum imperiosa domi fortuna paterna,
 Quicq; sibi plaudant nimio plus, & sua tantum
 Mirati, nil præterea admittantue, probentue,
 Ignari prorsus parere, & cedere cuiquam.
 Nunc alios foedare libidine turpiter actos.
 Non patriæ natósue parentibus atque propinquis,
 Non socijs, non ipsa uocata in foedera lecti,
 Spectaclis potius sed inanibus, & male frugi
 Pigritia, tantúmque mero indulgere paratos
 Atque ioco & uacuos captantes undique risus.
 Iam quoties aut regifico de culmine caeli
 Vagitusque hausit primos, & inertia membra
 Fusa solo domina exapit miseratus ab aræ,
 Aut roscó iam tum exoriens prospexit ab ortu
 Aureus, & primo nascentem afflauit Eoo,
 Ipse manu læta deductum ad limina regum,
 Hortaturq; animisq; replet, ipse excitat acri
 Spe, dubiumq; etiam rerum incertúq; futuri.
 Insinuátque aule, atque inter regesq; ducesq;
 Versantem, nunc diuitijs attollit opimis,
 Nunc ultro fascēsque fluunt, dominæq; seares,
 Purpurâque ac nissum externis de finibus aurum,
 Vndantesque clientela, & fastigia rerum
 Spem supra, uotúmque animi, quin aspera sæpe
 Signa uirum, sæpe innumere stupuere cateruæ
 Ductantem rigidos insana in bella maniplos.
 Præsertim aduerso Atlantis si littore fulsit

K Iupiter,

Iuppiter, & summum celi Mauorte tenente,
 Ipsa quoque angello quo uis arrisit ab uno
 Luna, uaporifera radiorum lampade plena.
 Nam neque tui fluij obiecti, nec barbara claustra
 Armatum tenuere, audacisue agmina Pori
 Quæ uia nulla ruit præcæps, & fulminis instar
 Victor ad extremum ferro metit obuia Gangen.
 Vnus homo terris natus dare iura subactis.
 At frustra ingentes iras, frustra aspra potentum
 Declines odia infœlix generique tibi que,
 Et tantum erumne prima damnatus ab hora.
 Hæraleo quoties pronus mare, uespere sero
 Natæm infecit, dum tam iuga soluere prima
 Noctæ parat fessius cæcis subeuntibus umbris.
 Sudorêmq; uia puro lauit equoris anne,
 Suspensus cura fumantum totus equorum.
 Tunc animi uitia exundant ingentia iniqui,
 Multiplicêsque doli, tunc felle madetia corda,
 Pallentiêsque artus, ægrôq; in corpore febris
 Assidua, & subita fortune exempla ruina.
 Omnia quæ ut rapidi tamen inclementia Martis
 Saturnique auget tardum iubar, (utpote uterque
 Infandisque hominum uitij, lætique ruina)
 Auertit Venus, & sancti Iouis aureus ardor.
 Lunâque partiliter positu radiata benigno.
 Nec tantum auertunt, uerum & prædiuite fama
 Nobilitant, censûque beant, & fascebus auctos.
 Ipse grauis, tantumque aspectu optandus amico,

Si

Si tamen ex imo depressæ cardine terre
 Viderit hoc cælum tunc primum haurire parantem,
 Ne tibi rem tenuem, ne primæ incommoda uite
 Suspira puer, & meritis quod gratia nullis
 Respondet quesita, aderit fors lætior olim,
 Cum te compositum iam tãdem cana senectus
 Excipiet, sortisque hilarem, uotique potentem,
 Longâque pensantem fortunæ uulnera lætis.
 Interea damna, atque ætatis mille labores
 Disce æquis perferre animis, nec acerba parentis
 Fata, nec effusi iacturam horre sæ peculi.
 Aut contra magnum impatiens contendere solem
 Perge, animosi Euri quæ horrêt, & signa secuntur
 Sudumque, pluuiæq; & grandinis impetus acer.
 Neu spera thure, & multa prææ flectere posse,
 Ferrea constanter seruantem pensa sororum.
 Quàmuis immeritos supremo tempore casus,
 Grauiorûmq; animo miserans modo tristia facta,
 Auertit terris oculos, confessâque luctum
 Signa dedit, mœsta tenebrarû nocte uolutus.
 Tantum oculis scelus indignatus cernere rectis.
 Ergo non pietas illos, non inçlyta facta,
 Virtutêsque, artêsque, & cælo cura uagata
 Texerunt, cessere malis tot mœnia flammis
 Versa solo, tot cælicolûm templa aurea diuûm.
 Gensque uirum terris, & ponto nata tenendo,
 Proiecti misere fœdatis pauere uolucres.
 Et dubitem sancti in terris nihil esse fateri?

K ij

Ipsi

Ipsi quos patria excidio fors ultima rerum
 Subduxit, tumulis proauorum auellimur heu
 Fortuna grauiore, & toto spargimur orbe
 Humana exemplum uitae sortisque futuri.
 Quod si non regisque mei natiq; benigna
 Cura sit, ipsa ruat diuinae gratia linguae,
 Ipse artes, tantoque uirum sacra laboro
 Nomina lethaeis abeant immersa lacunis.
 Illi reliquias monumetaeque sancta pelagum
 Colligere, & seuis certant subducere fatiis
 Tantorum saltem decus, ingeniuq; uirorum,
 Scriptaque diuinas animitestantia curas,
 Mortales supra captus, mentemq; caducam.
 Praesidium soboli certum quandoque renatae,
 Sol pater, & si quis misero deus aethere in alto est
 Praeterea, nec cuncta carent mea pondere uota,
 Hos saltem cinerum patriae, excidijq; misertos
 Foelices iuueneq; suis seruate patremq;
 Sedibus: immunes odij, indecorumq; laborum
 Fortunae: at si quid grauius pater imminet, in nos
 Vertitur, nec uita dignos, nec luminis atra.

L V N A E.

Olles Ethrusci, uosq; nõ ultra meas
 Sen sura uoces flumina,
 Totiesque dicta iam mihi Florentia,
 Adest supremum rogo.
 Dum pauca uobis, grata sed grati ul
 (tino
 Testati

Mandata discessu damus:

Testati amica ciuium commertia,
 Et mediis hospitium mei.
 O fida quondam tot cohors sodalium
 Duri leuamen exili,
 Ego ne relictis heu miser uobis queã
 Exilia perpeti altera?
 Sed uati acerba uis ferenda fortiter.
 Duc Hyle mannos ocuis:
 Dum mane primus subrubet oriens nouo
 Amo ego uiatorem impigrum.
 Interea amicis hinc & hinc sermonibus
 Via leuanda incommoda.
 Vel tu uirorum fortium, aut laudes deum
 Inape, anentem subsequar.
 Miles Graduum cãtat, upilio Palen, Hy.
 Vdus Lycaum uinitor,
 Cererem perustus messor aestiuo die,
 Mercator undarum patrem,
 Nos tot per alta nemora, per syluas uagi
 Nemorum potentem Deliam.
 Enses graduius sufficit, pasua Pales, Ma.
 Libera Lycaus pocula,
 Pingues aristas flaua gentibus Ceres,
 Opes pater tridentifer,
 Hunc lucis haustum Delia & sanctum iubar
 Luana dicta matribus.
 Leuissonna pubes nauite umbras tenuite. Hy.
 Tenuite uiatores uagi,

K iij At

At uos sub ima fugite (si sapitis) uada
 Vis heluones humi.l.a.
 Dum noctis atrum Delia horrorem excutit,
 Et plena replet omnia. *Ma.*
 Carpite cupita gaudia, & fructus breues
 Lachrymarum amantes carpite.
 Nec tu laborem differ agricola impiger,
 Syluæq; lignator scæns,
 Dum fratris almo Delia amplexu filet,
 Tenebrisque densat omnia *Hy.*
 Quid tot figuras Carpathi queso senis
 Miraris hospes candidæ?
 Non est leones, non fues miraculum
 Induere, non rapidas fices,
 Sed hanc eandem, nunq̄ eandē quæ prius
 Lucere cunctis gentibus. *Ma.*
 Esto bimater, esto Bacche candidæ
 De patrio femore editus.
 Esto iuuenta flore perpetuo nitens,
 Imberbis annis omnibus.
 Cum mense semper dum noua exurgat nouo
 Toties renata Delia. *Hy.*
 Zanclea tellus, siue tu Messenia
 Mauis uocari, seu utraque,
 Ecquid tot astus saeuientis æquoris
 Vicina cum uideas freta
 Nostræ potestas quanta sit sentis deæ
 Oceani in ultima æquora? *Ma.*
 Facunde

Facunde magni Mercuri Atlantis nepos,
 Cui limina utraque peruia,
 Ecquid nigrantis regna cum peragres soli
 Cum lucidum unus æthera,
 Nostræ potestas quanta sit, sentis deæ,
 Gemina potentis machine?
 Sed hæc triformi sat deæ: nunc iter age
 Cœptum sequamur ocuis.
 Viâs precati prosperas tamen prius
 Latam uiarum Deliam.

TERTII LIBRI

FINIS.

K iij

MICHAELIS TARCHANIOTAE
Marulli Constantinopolitani Hymno-
rum Naturalium Liber
Quartus.

AETHERI.

Am fessa longa Pieri nae-
nia
Duræq; planctu Melpo-
mene fugæ,
Concede poscenti so-
rori
Barbiton in breue mul-
tichordem:

Dum post supremi regna Iouis bona,
Ipsūque, & olim lucida sydera
Cantata, nunc rerum benignum
Aethera concinimus parentem.
Magnum, nec ulli auditum opus ante hac.
Sed me uolentem nomina patriæ
Hortantur, attentata nulli
Antra sequi, uacuosque saltus.
Pigætque trita uatibus orbita
Versare cretos semine Pegasi
Currus, paternarum uiarum
Immemores uolucrisq; penne.
Nam quò pelafgi gloria sanguinis?
Si non futuri gens quoq; temporis

Agnosat

Agnoscit auditos, & ipsa
Voce probat sibi teste Gratos.
Verum unde primum exordia carminis
Sumenda cœpti? quod medium mihi?
Quæ rebus in tantis canenti
Vltima erit quasi meta laudum?
Chæos ne cæcum prosequar, & rude
Rerum uolumen: cum mare, cū sola,
Ignesq; & aurarum potestas
Mixta pigro iacere æruo,
Donec malignis conditionibus
Offensus Aether molis inutilis,
Leuatus in sublima mundi
Constituit sua membra rebus.
An nunc ut uadum uersus in aëra
Transit figuras sumere quas uelit
Sæcens, modo algentes coactus
In fluuios latias perennat:
Idemq; postea rore friabilis
Turres Cibeles sustinet arduas,
Idem peracto rursus orbe
In solitos remeat uapores.
An? ut fluentis semina machine
Complexus æquis undiq; nexibus
Diésque, et ætates per omnes
Versat agens, uariatque cuncta,
Longoque rerum commodus ambitu
Quæ pigra quondam attollit, et augmine

Fœcundat

Fœcundat inter se iugata
 Materie male uiua membra.
 Vnde hæc perenni fonte uelut scatens
 Tot sæculorum dædala copia,
 Tot rerum ab excelsa petita.
 Seminij meliore parte.
 Et quæ benignos frugifera sinus
 Telluris, & quæ stagna liquentia,
 Latumque pendenti uolatu
 Aëra, quæ decorant uolucres.
 Namq; ipse cunctis ut pater, & pius
 Altor peregre, sic penitus domi
 Nequicquam, anhelos inter æstus
 Crescere quid patiens ue oriri.
 Fœlix abunde simplicis imperi
 Nitentis una laude domestica,
 Formæq; de nullis petita
 Ille æbris aliunde rerum.
 Verum sequentem par uti singula
 Dies uolucris, de siat interim:
 Vocatque iam dudum coruscans
 Iupiter in sua sacra uatem.
 Quare precati gentibus ô bone
 Aëther, benignum te prius (ut facis)
 Latumque uocalis, quod in stat
 Exequar, Aonidum sacerdos.

IOVI FVLGERATORI.

Dicturus

Icturus Iouis optimi
 Laudes eximias, sume animos age
 Vates, & Ioui maximo
 Dignū prome chely multiloqua sonū,
 Si queris uolucrem fugam
 Annorum, & strepitus morte potentior
 Annis spernere luridi,
 Ascitus meritis pieridum choris.
 O Ithomie maxime
 Sancti progenies alma Hyperionis
 Quem mater genuit Rhea
 Olim sagiferis rupibus Arcadam.
 Mox quamuis metuens scelus
 Seruandum Iosij uirginibus dedit,
 Lasciu ique pedis neda,
 Thisoæq; bone, & quæ iaculo leues
 Misso figere dorcadis
 Agno docta, chori uirginei decus.
 Nam cælo solitus quia
 Natos inserere, & concilio deum
 Clam consorti thori pater,
 Vesci pignoribus creditus est suis.
 Nec uicinia garrula
 Deerant, & famuli uaniloquum genus
 Rara sæpe adeo fides.
 Firmantes, oculis singula testibus.
 Ergo muneris anxie
 Nympha, quas dubias hinc amor, hinc metus

Angit

Angit non sibi uirgines
 Ausæ, consilijs credere non suis,
 In partem socios spei
 Curetas, iuuenes Cnosiacos uocant.
 Curetas neque dextera
 Segnes, nec uigili pectore inuitiles.
 Quorum multa domi licet
 Maior militiæ gloria splendida.
 Ii certaminis impares,
 Quod possunt (quid enim contra Hyperionem
 Mortales aliud queant?)
 Infantem uiolis tectum, & amaraco
 Nymphis dant alere, abditum
 Secretis latebris Creteaci specus.
 Ipsi ne rudis artium
 Vagor, consilium ponat in irritum
 Patris proditus auribus,
 Armati in numerum ter choreas leues
 Plaudunt, ter caua cymbala
 Pulsant in numerum, tentaque tympana.
 Et iam lampade torrida
 Fulgebat medio sol pater æthere,
 Fraudum coniugis inscius,
 Cum fessos choreis assiduis sopor
 Tandem languidus occupat.
 Hic omnis iuuenum effusus abit labor.
 Nanq; audita simul patris
 Vox aures pepulit, pene simul puer

In

In fumos uolucer fugis,
 Sublatus nebularum ex oculis modo.
 Planxerunt facinus deæ.
 Planxit Creteaque, & Sithonia niue
 Licæus pater albicans.
 Plangebantq; deæ, moestaque Cretea,
 (Cuncta nox adeo premit)
 Ipse flammiferis per liquidum aëra
 Purgatus radijs patris,
 Qualis deposita Vere nitet nouo
 Serpens pelle decentior,
 Aegris iura uiris, iura dabas deis
 Subnixus folio aureo.
 Hic cum seua manu fulmina traderet
 Venturi genitor sciens,
 His terras ait, his nate potentia
 Olim concuties freta
 Iratus: scelera his impia uindices
 Titanum, & rabidas minas
 Immanisque Gige, & purpurei trucis.
 Cum cælum manus impia
 Audebit sceleris poscere præmium,
 Magnorum neque enim deum,
 Quamquam sceptrâ tenes, quæ hominum genus
 Vnus & regis, & iuuas
 Tantum flagitij aut consilijs tuis
 Electes, aut reuerentia.
 Utendum ualido fulmine nate erit.

Hofte

Hoste sed tamen impigre op=
 Presso, & flagitij auctoribus (ut decens)
 Digno supplicio datis,
 Ne seui moneo progenies mea
 Vltrà, nèue puta magis
 Quicquàm & rege hominũ, & cœlicolũ patre,
 Dignum, quàm cupere omnia
 Seruare, atque adeo ignoscere plurimis.
 Iam quæ gloria fulmina
 Torquenti, inualidum in vulgum animis rapi.
 Nec saltem Lybicæ modo
 Exemploque læe parcere segnibus.
 Cum stent alta ceruicia
 Inconcussa iugis, cum æriæ undique
 Tot quercus nemora occupent,
 Vicini sive negent roboribus diem.
 Tot delubra minantia
 Iphis syderibus, tot pateant sacræ
 Moles, turribus arduis.
 Quis, & tela queas, & ualidam manum
 Exercere, deæntius
 Multo uel phlegyam perdere quàm trucem.
 Illuc horrida fulmina
 Torquenda, & ualidis uiribus ignium
 Rumpendæ æriæ minæ
 Saxorum: scopulis, ut scopulos suis,
 Disiectâ sive procul graues
 Tot moles, subiti turbinis impetu

Gens

Gens mirata uirum, sciant
 Et regnare louem, & mittere fulmina.
 Exemploque simul deũm
 Assuescant miseris parcere ciuibus.
 Quin si quando deũm minæ
 Vt fit, uis grauior siqua duellica
 Acgris gentibus imminet:
 Tunc & deciduo sydere rem palam
 Signare, & uacuum æra
 Nunc ignire facis fulgure splendide
 Memento, modo fertilis
 In morem paleæ acendere: quam catus
 Dulces sepe reconditas
 Post messes, subitis agricola ignibus
 Olim tradit inutilem.
 Nunc alta gelidi de boreæ domo
 Dirum immittere cœlitus
 Omen, sanguineæ triste iubar comæ
 Non tu nate graues uices
 Regnantum, neq; enim fas miserarier,
 Quos quandoque animus nocens
 In præceptis ita aget, sanguine ciuico
 Deuotos patrijs deis,
 Et nullis hominum de spolijs minor
 Argenti sitis improba,
 Nullum non licitum quod libuit nephas.
 Adde pectora inertia,
 Expertesque animos & reuerentiæ

Diuum,

Diuim, & iustitiæ sacræ,
 Quæque est sancta bonis usque adeo fides.
 Vt iam non homines magis
 Dicendi, gelidæ quàm Scythiæ horrida
 Quæ dumeta colunt feræ.
 Hoc sed nate magis tam meritam nihil
 Plebem commiseratus, &
 Damnatos populos seruitio graui.
 Saltem commonitu Iouis
 Assuefcent lachrymas ebibere ut suas.
 Dixit, & subitis pater
 Auertit lachrymis ora madentia.
 At tu seu capitolij
 Rupes, siue tenes flumina olympiæ
 Saturnique patris iugum,
 Mitis sancte precor Iupiter huc ades.

I V N O N I.

Vnonem canimus deæ,
 Iunoni meritum dicite quæsumus
 Carmen: uos licet innubæ,
 Cōfors illa thori magnanimi Iouis.
 Quàmuis ipsa quoq; mnuba
 Mansisset, studium sed nimium obstitit,
 Et matris pietas Rheæ.
 Sepe illi genitor, ô mihi me magis
 Chara, iam puerillum
 Tandem desine ait, quid genus ætheris
 Et iam fertilibus thori

Tempestiua

Tēpestiua bonis, languida adhuc tamē
 Lassas brachia Tamenī?
 Et matris residens in gremio senis
 Geronteia punica
 Tractas, bima uelut, sunt sua singulis
 Annis tempora, sunt sui
 Mores, nec decuit quicquid heri, deat.
 Quin iam si sapias indue
 Quam gestura decum, nec pheneū polo
 Præfer aut monitis meis
 Matris de generes blanditias tuæ.
 Illa non ideo magis
 Assucto potis auellier est sinu.
 Materna sed enim modo
 Picta ueste manu, sepe coercitis
 In nodum, aut Zephyro datis,
 Aut flexis tenues ordine in anulos
 Per uicæ uarias comis
 Gaudēs, coelicolū commoda negligit.
 Quàmuis nec leporem sequi,
 Interdū & celeres per iuga capreas,
 Nec ignaua liquentibus
 Stymphali tenerum mersa latus uadis
 Sudorem lauere impigrum.
 Et tunc forte (deū sic uoluentibus
 Fatis) nuda Erasinijs
 Pellucebat aquis, quale ebur indicum
 Inclusum tenui uitro,

L

Cum

Cum uidit simul hanc, & cupijt simul
 Frater, sed nimium tamen
 Festinata uerens tempore non suo
 Interrumpere gaudia,
 Primus spem latitans distulit in rubis.
 Donec lassula aquis dea
 Vicina posuit sub platano latus.
 Tum uero exiliijt, lupus
 Ceu quondam procul aspecta oue Martius,
 Aut Gange tica belua
 Scymnorum trepidum sicubi nacta pra
 Datorem, illa dolore diu
 Amens marmorea per similis stetit,
 At mens est ubi reddita,
 Et cum mente nephas ante oculos fuit.
 Materno ne puella metu
 Incertum mage confusa, pudore ne,
 Inuoluitq; diem nigra
 Obtentu nebula, & septa pigerrimo
 Circumclauditur aere:
 Mortis certa, nisi Pithyus omnia ex
 Alto prospiciens pater
 Auertisset atrox propositum deae.
 Sublatam aetherijs plagis
 Solatus: nihil hic aut odio aut dolo
 Admissum, omnia sanguinis
 Fraternal, atque adeo plena fide bona.
 Nec uero pelagi arbitro

Amphitriten

Amphitriten aliter, aut aliter datam
 Tethyn Oceano seni:
 Tantum ne thalami nomina caelibis
 Demirata, aliud, scelus
 Quam extremum, & populi flagitium leuis
 Detestabile crederet,
 Naturae placit is non dare brachia.
 An tu inquit, rogo munere
 Materno edita, non quod prior accipis
 Porges grata sequentibus,
 Integro ueluti aessura lampadem:
 Fraudabisque sui impia
 Acui parte pares sic tua uiscerae
 Quid quod haud, nisi protinus
 Defectus sterile est, nec numeris sine
 Virtus stare potest suis.
 Na si qs Venerē omnē aderit, ut bono
 Quarendo hinc melius uacet,
 Nec transuersus eat non animis semel
 Congressus paribus deae,
 Iam uirtutis iners deseruit loam.
 Nec frustra uidet inspici
 Naturā, & uarias feminij uices,
 Frustra stelligeras domos
 Dimotūque procul aethera,
 Ni tanto studio erutum
 Vnde id cūque libet, denique seculi
 Sanctis cefferit uisibus.

L ij Tantum

Tantum commoditas publica habet boni
 Hæc quamuis hominum tamen,
 Quos terrena grauât nubila pectoris,
 Nam quis que so ferat deum æ-
 Ternum? aut iustitia querere prodita
 Virtutem, aut mediũ nisi,
 Si quicquã modo sit, credere quod decet?
 Sic fatus, gremio pater
 Imposita, oscula libauit, & ecce iam
 Germanus quoque uenerat,
 Facturus thalamo criminibus satis:
 Torue quem licet intuens,
 Sensit nescio quid plus solito tepens
 Imis pectoribus dea.
 Sed nõdũ tamẽ aut humor abijt genis,
 Aut suspiria pectore,
 Que longe radijs pulsa pater suis
 In uentos animat leues
 Paulatim, & uarios distribuit locis.
 Illi ortus memores sui
 Circumstant dominũ nõc quoq; seduli,
 Si quando uarias Iouis
 Plorantẽ insidias, furtãque uiderint.
 Quãuis plurima disident,
 Nec mēs omnibus, aut consiliũ est idẽ.
 Namque hic æstifero die
 Excitus, lachrymas nubilus aggrauat.
 Ille durior ingeni

Solatur

Solaturque deam, & nubila discutit
 Frontis, aut lachrymas gelat
 Grata fulgidulis uirginibus niue.
 Pars ipsi pelago grauis,
 Per quod uectã suo Sidonis est boue,
 Iphis multiparæ solis
 Terræ, semina quæ, & materiã nouis
 Blanda nutrit amoribus,
 Aut flabris ruit, aut præcipiti omnia
 Sternit grandinis agmine,
 Et fœdam illuuiem nube rotat caua,
 Moerent pratãque roscida
 Vastata, & nemorum strage uirẽtũ.
 Passim squalida stant sola.
 Ipsi nunc humeros, nunc latera ardua
 Pulsati aërij undique
 Montes, uix capiti pestiferam luena
 Defendunt dubij geli.
 Impexam laceri sic quoque non semel
 Menti canitiem hispida,
 Et collo positam multijugo comam.
 Salue maxima coelitum
 Iuno sancta, eadẽ digna Ioue optimo
 Coniunx, atque eadem soror.
 Humanũq; genus (quãdoquidẽ omniũ
 Pollens) tum pecus, & sata,
 Et stirpes, facilis lætãque sospita.

L iij.

Oæano.

OCEANO.

Vo te profūdi rector Oceane æquoris
 Rerum pater sanctissime,
 Quo armine in quā nūc mihi quibus
 Gratus camenarū sonis? (uocem
 Impar, tot olim soluar in linguas licet
 Quot ipse in alta flumina.
 Verum nec ipsi uisa celitum patri
 Indigna Baucis hospita,
 Cum supplicarēt plurimi passim aureo
 Cratere, & extis pinguibus.
 O quadriformis machine altor unice
 Seu fonte iugi profuis,
 Ipsisque terris editus, terras alis
 Gemino coërcens ambitu,
 Stagnante nutris cuncta seu potius uado:
 Tot sæculis tamen manens,
 Nec te perusti minuit aut feruor soli,
 Diuesque arenarum Aethiops,
 Aut ipse sanctis pastus æstuar ijs
 Aether, tot ignium face.]
 Nam quid Charybdis impias dicam minas?
 Ausisque Ræthi par scelus:
 Cum bis resorbens cuncta adhuc tegens fretum,
 Bis Nereo extrema minitans
 Non ante uisa tot ætheri ostendit sola.
 Iam pene uotorum rea,
 Ni tertio haustu faucibus patentibus
 Instar laconici specus,

Misso

Misso tridente guttur horrendum³ fera
 Fixisset æquoris arbiter.
 Illa & dolore percita, & rabie sua,
 Hostem acrius contra mouens,
 Haustumq; potū euomuit, et telum simul
 In ora bellantis dei.
 Quod ni anore buccinæ obiectu patrem
 Triton obumbrasset citus,
 Insignis ille clade funesta dies
 Neptunno, & undis fulserat.
 Tunc fama primum cognitum litus salo,
 Visosque Nereo margines.
 Nam seua pugnae damna præter aspera
 Grauuait & Tethys malum.
 Quæ clade monstri territa inopina] noui,
 Sibi que iam timens dea,
 Vastis aquarum septa circum molibus
 Terrarum in ima fugerat:
 Nam mox marita et ipse Neptūnus prece
 Quamquam repressa belua,
 (Quid nō uenena uxoria atq; artes queūt)
 Huc uim liquentium transtulit.
 Locumque Phœbo cuncta turbandi dedit
 Amore terra saucio,
 Seu mallet æquor rapere, seu corrumpere
 Flammis perustum torridis.
 Donec tot ægra patru Phœbe malis,
 Postquam monendo hæud proficit,

L iij

Conuersa

Conuersa in iras: ecquid, et nos cōtra ait
 Artes ualebunt pellicis?
 Quod nisi alienis abstinet frater manus,
 Sāet esse non uni iecur.
 Non sic prophana, sacra, miscauit dies,
 Errorque longus cœlitum,
 Vt ipsa quoq; iam regna Saturni senis
 Cedant probrosis noctibus.
 Sic fata, aquarum concitabat agmina
 Rogantia ultro, ut duceret.
 Tantum impotentis imperi Phœbus sibi
 Odijq; & iræ stærat.
 Sed uetuit ultra Carpathi procedere
 Prudens futurorum senex.
 Virtute multum qui duās pro tempore
 Sermonē laudata graui,
 Iussisq; post hac fluctibus meritā optime
 Quocunq; Phœben subsequi.
 Olim hæc deorum debita docuit omnia
 Fatis moueri nescijs.
 Neq; enim uel aras aliter æternis deis,
 Vel thura sperandum pia,
 Meritisq; tandem uictimas dignas suis
 Longis dierum anfractibus
 Quin te quoq; inquit uersus ad duce[m], manent,
 Manent honores debiti.
 Potens que Deli dicta, non tamen potens
 Deli freris unius.

Hec

Hæc ille: & altum desilit in æquor senex
 Parentibus cunctis deo.
 At tu beate Oceane, pars rerum optima,
 Idem creator omnium,
 Idem altor, ad sis dexter, & precantium
 Benignus exaudi præces.

TERRÆ.

Xtrema est dea terra, mihi quoq; iua
 re canenda

Vltima, sed meritis quæ primos æquet
 honores

Turri ferens, foccunda, potens, quam
 nomine magna

Sacrarunt ueteres adyto monstrante parentis:
 Siue quod inde hominū gnauum genus, inde ferarū,
 Quæque uirent campis herbæ, quæq; ardua syluæ
 Taygeta, horrentisq; tenent pineta Lycæi
 Vnde animale genus generatim uiuit a dauctum:
 Siue q; omnia cum interdum mortalibus ægris
 Irasā, atque modo soleant furere acta noueræ,
 Vna pios tenet affectus sine fine parentis,
 Indulgetque suis, una exagitata quiescit,
 Scrutandōsque sinus impune, & uiscera præbet.
 Vsq; adeo scelera interdum leue ferre suorū est.
 Quamuis utiliter stygio tegat illa baratro
 Plurima, materiem tantarum haud in sâa cladum.
 Hinc neq; deformes iunxerunt arribus ursos,
 Nec grege de molli capreas, cernōsque fugacæs,

Sed

Sed fuluis horrenda iubis generosa leonum
 Colla, quod egregijs quantum quisq; eminet ausis
 Aequius hoc debet senium graue ferre parentum.
 Nam bijugis inuictis, nihil nisi uinula bina
 Aurarumque profundarum, laticisque liquentis
 Significat terras, & que interluada templa.
 Quis innixa suo medio est: neq; pondere pressa
 Desinit à fuso circum pendere ligatu
 Vndiq; flammaram spacijs distantibus æque.
 Nec uero sine consilio causâq; potenti,
 Omnipare steriles matri seruire cateruas
 Crediderim, neq; enim curam gerat ille parentum:
 Interea stimulis, uinôque agitata amoris
 Si quis, & ingratos, qui ponere nesciât ignes.
 Adde quod ut superos, ipsos quoq; sola parentes
 Delectant pura, à superis, qui proximus ordo est.
 Adde quod officium natâs præstamus habendis
 Nostra sponte bona, quis enim hoc dubitauerit unq;
 Nec nisi naturæ memores plerûque noueræ.
 At matri quæcûque, accepta rependimus ante.
 Ingrati prorsus, nec uitæ munere digni,
 Si quos progenies, speratâque cura nepotum
 Vbera q̄ matrisq; piæ studiumque fidele
 Plus mouet, & decimum in mensem tolerata pericla.
 Antè repentino coeli quàm territus, haustu
 Vagiat ætheriam in lucem nouus editus infans.
 Cum proiectus humi nudus iacet, indigus, exors
 Auxilij, in firmis: que pedum, infirmis que palati.

Atque

Atque uno non tantum infœlix, quod sua damna
 Non capit, & quantum superat perferre laborum.
 Et dubitem charis debere parentibus omnia?
 Aut aliud totique æra putem crepitantia uelle
 Aeribus, armatisque manus & cymbala circum?
 Quam partes armis, maternâque iura tuenda
 Nullius in nostras admissis uocibus aures.
 Quid quod Oxæis contectus Iuppiter antris,
 Ereptumque patri ius, & tam prompta iuuentus
 Curetum contra Saturni regia iussa,
 De plano monet, interdum uel morte parata
 Tormentisque piæ matris commissa tegenda.
 Tantus honor sancti, reuerentia nominis hæc est.
 Ipsum quo rectorem etiam appellare deorum
 Non piget, atque hominum magnû usurpare paritè.
 Verum quid iuuat eximie iam uocabus uti?
 Si pia tam fœdis sceleramus nomina factis.
 Turbamusque malis inter nos queq; rapinis
 Partiri communem ausi per uulnera matrem.
 Hinc uersum phas, atque nephas, scelera tâque bella
 Inuasere, tenet furor exitialis habendi,
 Luxuriis que, nec imperij spe turbidi manis,
 Cessamus placidam gentis turbare quietem.
 Inmemores eadem in terra mox esse cubandum
 Omnibus, assueta ducebus confundere egenos.
 Affectuque pari natos quoscunque fouere
 Materno exceptos gremio per sæcula longa.
 At tu magna parens (quando omnis adempta quietis

Spes

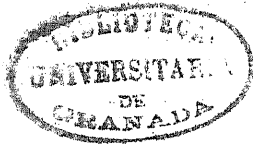
HYMNORVM

*Spes aliter) iam tandem adsis, & nos quoq; hūmatis,
Adijce, tot duros genitrix miserata labores.*

HYMNORVM NATVRA
LIVM MARVLLI
FINIS.

Beati Rhenani
distichon:

*Quòd pris cis similes meliora hæc sæcla pœtas
Protulerint, uates Tarchaniota probat.*

SYMPHORIANI TRVNELLI
LVGDVNEI

Elegiacon:

*Longa dies uertit cineres in saxa, peritq;
Gloria, forma fluit, tempore defit honos.
Marmora dura, lapis durus, num mollior unda est?
Saxa tamen molli sæpe cauantur aqua.
Nūmne uides ualidis Latium cecidisse sub armis?
Nūm ne uides forti Pergama rupta manu?
Vos quoq; palladiæ quondam cecidistis Athenæ:
Longa dies nocuit, tempus & hora frequens.
Eloquar horrendum facinus: cariōsa uetustas
Hoc magnum toties perdere tentat opus.
Flebilis heu mœstos elegeia pande capillos:
Ah scelus indignum, sic tua fama cadet?
Ille tuus uates, & erat tua fama Marullus,
Te duce qui semper tradita signa tulit.
Quid facient Musæ? quid carminis autor Apollo?
In terris poterit iuris habere nihil.
Bella gerent Gothici, bellum damnoſa uetustas
Ingerit, & lenta fraude uenena parat.
Si lepore nocere canes, aquilæq; palumbis,
Si quoque Pompeio Cæsaris ira ferox:
Trinacris unquam nocuit si torta Charybdis,
Fluctibus & tumidas merſerit illa rates:
Si nocuit latæ genti ferus Hannibal armis,
Qui fuit immenſi primæ fauilla mali.*

Carmina

*Carmina si sint hæc docti peritura Marulli,
Non minus ingenijs sunt nocitura bonis.*

*In Carmine ad zöilum, uersum quintum sic legito:
Et blandos uario sales lepore.*

